

Fedőlap

Az előterjesztés közgyűlés elé kerül

Az előterjesztés tárgyalásának módja: Nyílt/Zárt ülés

Az előterjesztés tárgyalásának napja: 2025. május 15.

Az előterjesztés címe: Javaslát Dunaújváros Megyei Jogú Város Önkormányzata 2024. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló értékelés, beszámoló elfogadására

Előterjesztő: Pintér Tamás polgármester

Az előterjesztést véleményezte:

Szociális, Egészségügyi és Lakhatási Bizottság	2025. 05. 14.
Jogi, Ügyrendi, Pénzügyi és Városgazdálkodási Bizottság	2025. 05. 13.

Meghívott: Mészárosné Libor Ágnes, az Útkeresés Segítő Szolgálat intézményvezetője
Vida Dóra, a Bölcsődék Igazgatósága Dunaújváros igazgatója
Vargáné Kocsis Anikó, az Egészségmegőrzési Központ intézményvezetője
Zsámbok Lili, a Magyar Református Egyház Újváros Drogambulancia intézményvezetője

Az előterjesztés rövid tartalma:

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény alapján a helyi önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-ig átfogó értékelést készít.

Az előkészítő adatai:

Szervezeti egység neve: Humán Szolgáltatási	Iktatószám: KP/19234-18/2025
Főosztály Intézményigazgatási Osztály	
Ügyintéző neve:	Rodek Andrea
Szervezeti egység vezető aláírása:	

Holman-Oshouse Diane

Az előterjesztés ellenőrzése:

1. Törvényességi véleményezésre bemutatva:

Ellenőrzés dátuma: 2025. 05. 06.

.....*[Signature]*.....

2. Költségvetési ellenőrzésre bemutatva: -

Ellenőrzés dátuma:

.....

3. Közbeszerzési ellenőrzésre bemutatva: -

Ellenőrzés dátuma:

.....

[Signature]
[Signature]

JAVASLAT

Dunaújváros Megyei Jogú Város Önkormányzata 2024. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló értékelés, beszámoló elfogadására

Tisztelt Közgyűlés!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése alapján a helyi önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-ig átfogó értékelést készít.

A beszámoló tartalmi követelményeit a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet 10. melléklete határozza meg, mely szerint:

A települési önkormányzat által készítendő átfogó értékelés tartalmi követelményei:

1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira.
2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása:
 - a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága,
 - egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok,
 - gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok.
3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:
 - gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata (alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, válsághelyzetben levő várandós anyák gondozása, családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai),
 - gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok.
4. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása.
5. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciók elképzelések).
6. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalok bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása.
7. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drogprevenció stb.).

Az értékelést – annak elfogadását követően – meg kell küldeni a Fejér Vármegyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztálya részére.

Az előterjesztésre kerülő anyag a fent említett jogszabály szerinti tartalmi követelményeknek eleget téve a 2024. évben végzett munkáról nyújt átfogó tájékoztatást, a beszámoló a határozati javaslat melléklete.

Az előterjesztést a szociális, egészségügyi és lakhatási bizottság, valamint a jogi, ügyrendi, pénzügyi és városgazdálkodási bizottság megtárgyalta. A bizottságok véleményét a bizottságok elnökei a Közgyűlésen szóban ismertetik.

A fentiek alapján az alábbi határozati javaslatot terjesztjük a Tisztelt Közgyűlés elé:

HATÁROZATI JAVASLAT

Dunaújváros Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének .../2025. (V.15.) határozata

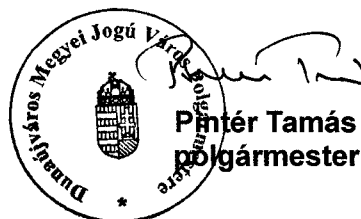
a Dunaújváros Megyei Jogú Város Önkormányzata 2024. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló értékelés, beszámoló elfogadásáról

1. Dunaújváros Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése megismerte és elfogadja Dunaújváros Megyei Jogú Város Önkormányzata 2024. évben végzett gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló, a határozat mellékletét képező beszámolót. Dunaújváros Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése megállapítja, hogy az Önkormányzat a jogszabályokban, a Polgármesteri Hivatal szervezeti egységei a polgármesteri hivatal SZMSZ-ében, az önkormányzat intézményei pedig az alapító okiratukban foglaltak szerint gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladataiknak eleget tettek.
2. Dunaújváros Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése felkéri a polgármestert, hogy az átfogó értékelés elfogadásáról tájékoztassa a Fejér Vármegyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztályát a határozat és annak melléklete megküldésével.

Felelős: - a határozat végrehajtásáért:
- a polgármester
- a határozat végrehajtásában való közreműködésért:
- a humán szolgáltatási főosztály vezetője

Határidő: 2025. május 31.

Dunaújváros, 2025. április 30.

Pintér Tamás
polgármester

B E S Z Á M O L Ó

Dunaújváros Megyei Jogú Város Önkormányzata 2024. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásáról

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 14. § (2)-(3) bekezdése szerint a gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint e törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják. A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat. E törvény 15. §-a értelmében ezen feladatok a következők:

- **Pénzbeli és természetbeni ellátások:**
 - a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
 - b) a gyermekétkeztetés,
 - c) a gyermektartásdíj megelőlegezése,
 - d) az otthonteremtési támogatás.
- **A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:**
 - a) a gyermekjóléti szolgáltatás,
 - b) a gyermekek napközbeni ellátása,
 - c) a gyermekek átmeneti gondozása
 - d) gyermekek esélynövelő szolgáltatásai.
- **A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:**
 - a) az otthont nyújtó ellátás,
 - b) az utógondozói ellátás,
 - c) a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás.
- **A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:**
 - a) a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása,
 - b) a védelembe vétel,
 - c) a családbafogadás,
 - d) az ideiglenes hatályú elhelyezés,
 - e) a nevelésbe vétel,
 - f) a nevelési felügyelet elrendelése,
 - g) az utógondozás elrendelése,
 - h) az utógondozói ellátás elrendelése,
 - i) a megelőző pártfogás elrendelése.

A pénzbeli és természetbeni ellátások közül a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása a jegyző hatáskörébe tartozik, a gyermekétkeztetés önkormányzati feladat. A gyermektartásdíj megelőlegezése, az otthonteremtési támogatás és a hatósági intézkedések állami feladat, a járási hivatalok látják el.

Dunaújváros Megyei Jogú Város Önkormányzatának a Gyvt. 94-95. §-a értelmében a személyes gondoskodás keretében tartozó gyermekjóléti alapellátásokat kell biztosítani a gyermekek

esélynövelő szolgáltatásai kivételével. Az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv biztosítja az otthoni nyújtó ellátást, az utógondozói ellátást és a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást.

Demográfiai mutatók

Dunaújváros Megyei Jogú Város népessége 40 160 fő (2025. január 3-ai adat), területe 5.266 hektár (52,66 km²).

Dunaújváros népességi rekordját (62.459 lakos) 1986-ban érte el. Ezt követően a demográfiai mutatók már jelzik a folyamatos és jelentős népességszám-csökkenést, amely tartós tendenciává vált.

A népességszám csökkenését előidézte a 2001-ig lezajlott, nagyobbak mondható elvándorlás, amely elsősorban az aktív rétegeket érintette, nevezetesen a fiatal, illetőleg középkorú, gyermek(ek)et nevelő családokat. Az elvándorlásokon túl, a népesség természetes fogyása sem került el a várost. Az említettek összességében folyamatosan, évről-évre erőteljes hatással voltak a lakosságszám alakulására.

2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
54507	53023	52243	52103	51457	50730	49531	48920	48670	48104	48010	47852

2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
47857	46947	46273	45816	45024	44116	42978	42104	41961	40608	40160

Az önkormányzati kötelező feladatellátásban érintett korosztály a 0-18 éveseké.

A népesség-nyilvántartásból nyert adatok szerint a 0-18 évesek létszámadatai 2003-tól 2024-ig az alábbiak szerint alakultak (2002-ben összesen 10278 fő):

év	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
összesen	9980	9525	9337	9017	8693	8317	7986	7849	7672	7494	6962
fiú	5130	4898	4826	4637	4486	4294	4126	4072	3994	3903	3613
lány	4850	4627	4511	4380	4207	4023	3860	3777	3678	3591	3349

év	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
összesen	6884	6799	6693	6577	5476	6039	5803	5556	6264	5263	5046
fiú	3577	3557	3520	3451	2860	3153	3031	2917	3251	2751	2618
lány	3307	3242	3173	3126	2616	2886	2772	2639	3013	2512	2428

Az állandó lakosság számán belül a 0-18 éves korosztály létszámának csökkenése 2018. évig tartós tendenciaként mutatkozott. 2002 óta 4802 fővel (46%-kal) csökkent, a 2010. évi adathoz képest 2018-ra 30%-kal csökkent, 2015. évhez képest 2018-ban 19,5%-kal csökkent a 0-18 éves korosztály létszáma. 2019-ben a 0-18 éves korosztály létszámának növekedése figyelhető meg. A 2018. évhez képest több mint 10%-kal nőtt a létszám, azonban a 2017-es létszámot még nem érte el ezzel a növekedéssel sem. 2022-ben újabb növekedés figyelhető meg, de a 2017. évi létszámot így sem éri el a 0-18 évesek létszámadata. 2024-ben újabb csökkenés figyelhető meg a 2023. évi adatokhoz képest 217 fővel.

Az alábbi két táblázat további – nemenkénti – részletezését adja az egyes korcsoportok elmúlt 22 évben bekövetkezett létszámváltozásainak:

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
0-3 éves											
összesen	1247	1207	1255	1315	1313	1226	1597	1544	1495	1474	1459
fiú	640	632	674	694	683	635	827	802	783	766	762
lány	607	575	581	621	630	591	770	742	712	708	697
4-7 éves											
összesen	2097	2002	2007	1982	1968	1971	1535	1632	1672	1713	1663
fiú	1084	1040	1058	1047	1034	1027	817	851	888	913	863
lány	1013	962	949	935	934	944	718	781	784	800	800
8-14 éves											
összesen	4061	3839	3614	3310	3044	2851	2741	2701	2639	2618	2666
fiú	2067	1950	1830	1683	1587	1494	1424	1393	1356	1354	1411
lány	1994	1889	1784	1627	1457	1357	1317	1308	1283	1264	1255
0-14 éves											
összesen	7405	7048	6876	6607	6325	6048	5873	5877	5806	5805	5788
fiú	3791	3622	3562	3424	3304	3156	3068	3046	3027	3033	3036
lány	3614	3426	3314	3183	3021	2892	2805	2831	2779	2772	2752
15-18 éves											
összesen	2575	2477	2461	2410	2368	2269	2113	1972	1866	1689	1174
fiú	1339	1276	1264	1213	1182	1138	1058	1026	967	870	577
lány	1236	1201	1197	1197	1186	1131	1055	946	899	819	597
0-18 éves											
összesen	9980	9525	9337	9017	8693	8317	7986	7849	7672	7494	6962
fiú	5130	4898	4826	4637	4486	4294	4126	4072	3994	3903	3613
lány	4850	4627	4511	4380	4207	4023	3860	3777	3678	3591	3349

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
0-3 éves											
összesen	1199	1216	1202	1125	1043	966	894	810	1170	752	711
fiú	623	632	643	605	547	496	461	410	591	404	370
lány	576	584	559	520	496	470	433	400	579	348	341
4-7 éves											
összesen	1489	1432	1367	1404	1352	1305	1283	1189	1297	1073	1033
fiú	775	741	697	714	725	679	681	647	698	541	516
lány	714	691	670	690	626	626	602	542	599	532	517
8-14 éves											
összesen	2720	2674	2669	2616	1693	2385	2179	2139	2208	2046	2039
fiú	1415	1417	1414	1383	883	1239	1134	1102	1136	1097	1083
lány	1305	1257	1255	1233	810	1146	1045	1037	1072	949	956
0-14 éves											
összesen	5408	5322	5238	5145	4087	4656	4356	4138	4675	3871	3783
fiú	2813	2790	2754	2702	2155	2414	2276	2159	2425	2042	1969
lány	2595	2532	2484	2443	1932	2242	2080	1979	2250	1829	1814
15-18 éves											
összesen	1476	1477	1455	1432	1389	1383	1447	1418	1589	1392	1263
fiú	764	767	766	749	705	739	755	758	826	709	649
lány	712	710	689	683	684	644	692	660	763	683	614
0-18 éves											
összesen	6884	6799	6693	6577	5476	6039	5803	5556	6264	5263	5046
fiú	3577	3557	3520	3451	2860	3153	3031	2917	3251	2751	2618
lány	3307	3242	3173	3126	2616	2886	2772	2639	3013	2512	2428

A 0-3 éves korosztályban a 2021. évi adatokhoz képest csökkenést láthatunk 99 fővel.

A 4-7 éves korosztály létszámának csökkenése 2002-től 2009-ig 656 fő volt, ami 30%-os létszámcsökkenést jelentett. 2010-től 2012-ig ennek a korosztálynak megnőtt a létszáma, aminek oka a korábbi évek relatív magas születésszámában keresendő, azonban 2013-ban 50 fővel (2,9%-kal), 2014-ben 174 fővel (10,46%-kal), 2015-ben 57 fővel (3,83%-kal), 2016-ban 65 fővel (4,54%-kal) alacsonyabb a létszámuk az előző évhez képest. 2017-ben 37 fővel (2,7%-kal) emelkedett a létszámuk a 2016. évhez képest. 2018-ban azonban a 2016. évi adat alá csökkent, így a csökkenő tendencia tovább tart. 2019-ben is további csökkenést mutat a létszám a 2018. évi adatokhoz képest, összesen 47 fővel, ami 3,5 %-os csökkenést jelent. 2020-ban is további csökkenés érzékelhető a 2019. évi adatokhoz képest 22 fővel, ami 1,6 %-os csökkenést jelent. 2021-ben a csökkenés tovább folytatódott a 2020. évi adatokhoz képest 94 fővel, ami 7,3 %-os csökkenést jelent. 2022. évben emelkedés látható a 2021. évi adatokhoz képest 108 fővel. 2024. évben csökkenés mutatkozik a 2023. évhez képest 40 fővel.

A 8-14 éves korosztályban 2002-től 2009-ig 1491 fővel csökkent a dunaújvárosi gyermekek létszáma, mely 35,23%-os csökkenést jelentett. 2010 és 2017 között csekély mértékű eltérés mutatkozik, 2017-ben 85 fővel (3,14%-kal van kevesebb gyermek ebben a korosztályban. Az utóbbi három évben is csekély mértékű csökkenés mutatkozik az előző évhez képest, 46 fővel (1,7%-kal) alacsonyabb a létszám 2015-ben, 5 fővel (0,2%-kal) alacsonyabb a létszám 2016-ban és 53 fővel (1,98%-kal) alacsonyabb a létszám 2017-ben. 2018-ban a korosztály létszámcsökkenése jelentős, 923 fő. 2019. évben jelentős növekedés figyelhető meg a korosztályban, ami 231 fővel (8,8 %) maradt csak el a 2017. évi létszámtól. A 2018. évhez képest jelentős létszámnövekedés látható a 2019. évben, összesen 692 fő. 2020-ban csökkenés érzékelhető a 2019. évi adatokhoz képest 206 fővel, ami 8,6 %-os csökkenést jelent. 2021-ben a csökkenő tendencia tovább folytatódott a 2020. évi adatokhoz képest 40 fővel, ami 1,8 %-os csökkenést jelent. 2022. évben emelkedés látható a 2021. évi adatokhoz képest 69 fővel. 2023. évben csökkenés mutatkozik a 2022. évhez képest 162 fővel és a 2024. évben is csökkenés látható a 2023. évhez képest 7 fővel.

A gyermekkorúak (0-14 évesek) esetében 2009-ig megfigyelhető az arányok süllyedő tendenciája, majd 2013-ig a stagnálás. 2014-ben 380 fővel (6,6%-kal), 2015-ben 86 fővel (1,59%-kal), 2016-ban 84 fővel (1,58%-kal), 2017-ben 93 fővel (1,77%-kal) volt kevesebb a gyermekkorúak létszáma az előző évinél. 2018-ban a csökkenés tovább folytatódott (1058 fő). 2019-ben a létszám növekedett 571 fővel, ami még mindig elmarad a 2017. évi létszámadatoktól. 2020-ban csökkenés érzékelhető a 2019. évi adatokhoz képest 300 fővel, ami 6,4 %-os csökkenést jelent. 2021-ben további csökkenés érzékelhető a 2020. évi adatokhoz képest 218 fővel, ami 5 %-os csökkenést jelent. 2022. évben emelkedés látható a 2021. évi adatokhoz képest 537 fővel. 2023. évben csökkenés mutatkozik a 2022. évhez képest 804 fővel és a 2024. évben szintén csökkenés látható a 2023. évhez képest 88 fővel.

A 0-14 éves korosztály összlakossághoz mért arányának alakulása:

év	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
összlakosság	53023	52243	52103	51457	50730	49531	48920	48670	48104	48010	47852
0-14 évesek	7405	7048	6876	6607	6325	6048	5873	5877	5806	5805	5788

év	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
összlakosság	47587	46947	46273	45816	45024	44116	42978	42104	41961	40608	40160
0-14 évesek	5408	5322	5238	5145	4087	4656	4356	4138	4138	3871	3783

A 15-18 éves korosztályra csökkenés jellemző, 326 fővel a 2022. évhez képest.

A 0-18 éves korosztály összlakosságához képest mért arányának alakulása:

év	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
összlakosság	53023	52243	52103	51457	50730	49531	48920	48670	48104	48010	47852
0-18 évesek	9980	9525	9337	9017	8693	8317	7986	7849	7672	7494	6962

év	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
összlakosság	47587	46947	46273	45816	45024	44116	42978	42104	41961	40608	40160
0-18 évesek	6884	6799	6693	6577	5476	6039	5803	5556	6264	5263	5046

Szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetben nyújtott ellátások:

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kapcsolódó pénzbeli támogatás

A Gyvt. 20/A. § (1) bekezdése alapján a települési önkormányzat jegyzője annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel, a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel alapösszegű, illetve emelt összegű pénzbeli támogatást folyósít.

A támogatás esetenkénti összegéről az Országgyűlés a központi költségvetésről szóló törvény elfogadásával egyidejűleg dönt.

A pénzbeli támogatás összege a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők esetében alapösszegű támogatás, mely 2024. évben gyermekenként 6.000,- Ft, a hátrányos és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek esetében emelt összegű támogatás, mely a 2024. évben gyermekenként 6.500,- Ft volt.

2024. augusztus hónapban 107 gyermek (105 kiskorú és 2 nagykorú) 6.000,-Ft, míg 135 gyermek (135 kiskorú) 6.500,- Ft támogatásban részesült, összesen 1.519.500,- Ft összegben.

2024. november hónapban 107 gyermek (105 kiskorú és 2 nagykorú) 6.000,- Ft, míg 139 gyermek (139 kiskorú) 6.500,- Ft támogatásban részesült, összesen 1.533.500,- Ft összegben.

A Gyvt. 20/A. §-ában meghatározott pénzbeli támogatás nyújtásáról nem kell döntést hozni.

A jegyző a Gyvt. 4. számú melléklete szerinti adatlapon a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel járó támogatás folyósításához tárgyév augusztus 5-éig, a tárgyév november hónapjára tekintettel járó támogatás folyósításához tárgyév november 5-éig a Magyar Államkincstár által üzemeltetett elektronikus rendszeren keresztül - az adatlapot elektronikusan hitelesített formában is megküldve - értesíti a Magyar Államkincstár területi szervét (a továbbiakban: Igazgatóság) a támogatás összegéről.

Az Igazgatóság a beérkezett adatokat feldolgozza, és a Magyar Államkincstár az adatok alapján a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel járó támogatás folyósításához tárgyév augusztus 15-éig, a tárgyév november hónapjára tekintettel járó támogatás folyósításához tárgyév november 15-éig rendelkezik a Gytv. 4. számú melléklete szerint igényelt támogatási összegnek a települési önkormányzatok részére történő átutalásáról.

A támogatás jogosultak részére történő kiutalásának költsége az önkormányzatot terheli.

Szünidei gyermekétkeztetés

Dunaújváros Megyei Jogú Város Önkormányzata a Gytv. 21/C. §-a, a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII. 29.) Kormányrendelet 13/A. § (3) bekezdése és Dunaújváros Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének a 2024. évi szünidei gyermekétkeztetés biztosításáról szóló 33/2024. (I. 25.) határozata alapján a 2024. évben, a szünidei gyermekétkeztetés keretében ingyenes déli meleg főétkezést biztosított a szülő vagy más törvényes képviselő kérelmére a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult, valamint a hátrányos helyzetű és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő halmozottan hátrányos helyzetű kiskorú gyermekek részére.

A 2024. évi szünidei ingyenes étkezés igénybevételének lehetőségéről Dunaújváros Megyei Jogú Város Jegyzője – a nyilvántartás alapján – írásban tájékoztatta a jogosult rászoruló gyermekek törvényes képviselőjét.

2024. évben a tavaszi szünetben 15 gyermek, a nyári szünetben 53 gyermek, az őszi szünetben 22 és a téli szünet idejére 22 gyermek törvényes képviselője igényelte a szünidei ingyenes étkeztetést.

A szünidei gyermekétkeztetést a Bölcsődék Igazgatósága Dunaújváros biztosította az alábbi helyszínen:

Hétszínvirág Bölcsőde 2400 Dunaújváros, Barátság útja 1.

Zengő-Bongó Bölcsőde 2400 Dunaújváros, Bólyai János utca 2. (2024. augusztus 1. – augusztus 31.)

Az étkeztetések rendben lezajlottak.

Gyermeknevelési támogatás

Gyermeknevelési támogatás címén az a gyermek, fiatal felnőtt jogosult támogatásra, akinek családjában az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a szociális vetítési alap összegének háromszorosát, jelenleg 85.500,-Ft-ot, vagy egyedülálló szülő, törvényes képviselő esetében a három és félszeresét, jelenleg 99.750,-Ft-ot.

A gyermeknevelési támogatás pénzbeli szociális ellátás, amelynek összege egy naptári évre vonatkozóan gyermekenként 15.000,- Ft.

2024. évben gyermeknevelési támogatásban részesített Dunaújváros Megyei Jogú Város Önkormányzata 307 gyermek törvényes képviselőjét és 4 nagykorú vált nappali munkarend szerinti tanulót összesen 4.665.000,- forint összegben.

1 db gyermeknevelési támogatás elutasítás történt, mert 2024. évben egyszer már igényelte a támogatást (egy évben egyszer igényelhető).

Iskolakezdési támogatás

Iskolakezdési támogatás címén az a gyermek, nagykorúvá vált gyermek jogosult támogatásra akinek családjában az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a szociális vetítési alap összegének kilencszeresét, jelenleg 256.500,- forintot és nappali rendszerű oktatásban, általános iskola 1-8. évfolyamán, vagy középfokú iskola 9-12. évfolyamán tanulói jogviszonnyal rendelkezik.

Az iskolakezdési támogatás pénzbeli szociális ellátás, amelynek összege gyermekenként 6.000,- Ft.

2024. évben 322 nappali rendszerű oktatásban tanuló gyermek szeptemberi iskolakezdését segítette Dunaújváros Megyei Jogú Város Önkormányzata összesen 1.932.000,- forint összeggel.

Rendkívüli települési támogatás

Rendkívüli települési támogatást a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint tartósan vagy időszakosan létfenntartási gonddal küzdő nagykorú természetes személy részére kell megállapítani az alábbi jogcímenek

- elemi kár utáni krízissegély,
- baleseti krízissegély vagy
- rendkívüli gyermekvédelmi krízissegély.

2024. évben rendkívüli települési támogatásként, rendkívüli gyermekvédelmi krízissegély címen 1 személy részesült 20.000,- forint támogatásban.

Első újszülött támogatása

Dunaújváros Megyei Jogú Város Önkormányzata az év első újszülöttjének támogatásáról szóló 22/2014. (XI. 28.) önkormányzati rendelete alapján minden évben, így 2024. évben is, emléklapot adományozott, valamint háromszázezer forintos egyszeri pénzbeli támogatásban részesítette az esztendő első dunaújvárosi polgárát.

Baba üdvözlő csomag

A 2023. évben Barta Endre alpolgármester úr képviselői indítványára Dunaújváros Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése a 130/2023. (III.16.) határozatával támogatta minden olyan család részére baba üdvözlő csomag biztosítását, ahol az egyik vagy mindkét szülő, a gyermek születésekor Dunaújvárosban bejelentett állandó lakóhellyel rendelkezett és életvitelszerűen ott élt, valamint a gyermek 2023.01.01. és 2023.12.31. között született.

2024. évben Dunaújváros Megyei Jogú Város Önkormányzata az előző évhez hasonlóan folytatta a baba üdvözlő csomag biztosítását és 990.000. Ft összegben támogatta a családokat.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A Gyvt. alapján Dunaújváros Megyei Jogú Város Jegyzője rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapított meg, kérelem alapján, azon rászoruló gyermekek részére, ahol a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladta meg a szociális vetítési alap összegének a 225 %-át, jelenleg 64.125,-Ft-ot, illetve gyermekét egyedül nevelő esetében a szociális vetítési alap összegének a 245 %-át, jelenleg 69.825,- Ft-ot.

A jogosultság megállapításával igazolható, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult az ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésre, és – ha a törvényben foglalt feltételeknek megfelel – a szünidei gyermekétkeztetésre.

2024. évre vonatkozóan 261 kiskorú gyermek és 2 nagykorú fiatal felnőtt részére állapított meg Dunaújváros Megyei Jogú Város Jegyzője rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek és nagykorú fiatal felnőttek közül Dunaújváros Megyei Jogú Város Jegyzője 123 kiskorú gyermek részére hátrányos helyzetet, valamint 35 kiskorú gyermek részére halmozottan hátrányos helyzetet állapított meg.

Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások

Dunaújváros Megyei Jogú Város Önkormányzatának fenntartásában lévő Útkeresés Segítő Szolgálat az alapító okiratában foglaltaknak megfelelően látja el a szakmai egységei a Család- és Gyermekjóléti Központ, ezen belül az Óvodai és iskolai szociális segítség, a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, és a Családok Átmeneti Otthona működtetését.

Az intézmény által ellátott gyermekjóléti alapellátások és családsegítés feladatait az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról, a 15/1998 (IV. 30.) NM. rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működési feltételeiről, a 328/2011. (XII. 29.). Korm. rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról, az 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról, az 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről, továbbá Dunaújváros Megyei Jogú Város Polgármestere 639/2024. (VII.24.) határozata az Útkeresés Segítő Szolgálat szakmai programjának, szervezeti és működési szabályzatának elfogadásáról határozza meg.

2024. évben frissültek az alábbi szakmai szabályozó dokumentumok, melyeket a Belügyminisztérium adott ki:

1. A család- és gyermekjóléti szolgáltatás által működtetett észlelő- és jelzőrendszer működésének és működtetésének szabályairól szóló módszertani útmutató (3. átdolgozott kiadás)
2. Protokoll a család- és gyermekjóléti szolgáltatás által működtetett észlelő- és jelzőrendszer folyamatairól (3. átdolgozott kiadás)

Korábban az Emberi Erőforrások Minisztériuma által kiadott protokollok változatlanul érvényben vannak, és szakmailag meghatározzák a tevékenységet.

1. Protokoll a család- és gyermekjóléti szolgáltatás keretében biztosított szociális segítő munka folyamatairól (2. kiadás)
2. Protokoll a gyermekvédelmi gondoskodáshoz kapcsolódó család- és gyermekjóléti szolgáltatások folyamatairól (2. kiadás)
3. A gyermekvédelmi észlelő- és jelzőrendszer működtetése kapcsán a gyermek bántalmazásának felismerésére és megszüntetésére irányuló szektorsemleges egységes elvek és módszertan (3. kiadás)

Tárgyi feltételek

Az Útkeresés Segítő Szolgálat székhelyén a Bartók B. u. 6/B. sz. alatti épületben a család- és gyermekjóléti központ, valamint a család- és gyermekjóléti szolgálat működik. A Családok Átmeneti Otthona önálló telephelyen Dunaújvárosban a Frangepán út 54. szám alatt található, amelyhez tartozik két külső férőhely Dunaújváros Esze Tamás utca 1. 2/2., valamint Dunaújváros Babits Mihály utca 7. 2/1. címen.

A 2018. évben korszerűsített székhely épület megfelel a törvényi előírásoknak, rendelkezik a kliensek számára várakozó helyiséggel, interjú/fogadó szobákkal és irodákkal, ahol lehetőség van a személyes adatokat tartalmazó iratok zárt szekrényben tartására.

A családsegítő, esetmenedzser, szociális diagnózist készítő esetmenedzser, óvodai és iskolai szociális segítő munkakörben alkalmazottaknak laptopot és mobiltelefont biztosított az intézmény. Ezek az eszközök már nélkülözhetetlenek a napi munkavégzéshez, továbbá a mobiltelefon a munkatársak biztonságérzetének növelését is hivatott elősegíteni. Fenti eszközök működőképes biztosítása egyre nehezebb, mert azok elhasználódása után a megnövekedett költségek miatt nehéz azok pótlása.

Az intézmény 3 db személygépkocsival rendelkezik. Az esetmenedzserek és az óvodai és iskolai szociális segítők napi rendszerességgel látnak el feladatot a járás tizenöt településén. A Családok Átmeneti Otthona a feladatellátáshoz szintén az említett gépkocsikat használja. Adományok szállításához nincsen megfelelő gépjármű, ezen a téren az intézményt segítette a Dunaújvárosi Óvoda, valamint Dunaújváros Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala. A szükséges gépjármű beszerzése elengedhetetlen lesz a megnövekedett élelmiszer segélyezési igény kielégítése érdekében.

2024. évben a Hankook Tire és Orosz Csaba képviselő úr jóvoltából a székhely udvarára egy szép új játszótér és egy kisebb homokozó került kialakításra, ami a Kapcsolatügyelet szolgáltatás színvonalát nagyban megemelte.

Dunaújváros Megyei Jogú Város Önkormányzata hozzájárult a régi kopott kerítés lefestéséhez, ami az időjárási viszonyok miatt átcsúszott a 2025. évre.

Kötelező adminisztrációs feladatok

A 235/1997. (XII. 17.) Korm. rendelet alapján „Gyermekeink védelmében” elnevezésű adatlap rendszer használata kötelező mindhárom szolgáltatásban. A 2021. évben kötelezővé vált GYVR (Gyermekeink Védelmében Informatikai Rendszer) a 2024. évben rendszeresen alkalmazásra került az ügyfelekkel kapcsolatos dokumentáció online formában történő rögzítése területén, a használata csak abban az esetben válik zavarttá, amikor a kollégák laptopja használhatatlanná válik.

A szakmai egységeknek (központ-szolgálat-átmeneti otthon) kötelező adatot szolgáltatni az igénybe vételről a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi nyilvántartás (KENYSZI) országos rendszerébe. Az adatszolgáltatás 2024. évben folyamatos volt.

Az adminisztrációs feladatok ellátását és a kötelező adatrögzítést – központ-szolgálat tekintetében – a munkatársak az intézmény által biztosított laptopokon végzik.

2020. évben bevezetett szoftver alapú iktatási rendszer (DMSOne) használata folyamatos volt a 2024. évben is.

I. Család- és Gyermekjóléti Központ

Dunaújváros Megyei Jogú Városban a Család- és Gyermekjóléti Központ, az Útkeresés Segítő Szolgálat intézményi keretein belül, mint önálló szakmai egység működik.

Illetékességi területe Dunaújvárosi Járás településeire terjed ki: Dunaújváros, Rácalmás Kulcs, Nagyvenyim, Perkáta, Besnyő, Beloianisz, Iváncsa, Adony, Nagykarácsony, Előszállás, Daruszentmiklós, Kisapostag, Baracs, Pusztaszabolcs, Mezőfalva.

Tárgyi feltételek:

A Család- és Gyermekjóléti Központ az Útkeresés Segítő Szolgálat központi épületében működik a Bartók B. u. 6/B. sz. alatt. Az épület megfelel a törvényi előírásoknak, rendelkezik a kliensek számára várakozó helyiséggel, interjú/fogadó szobákkal és szakmai egységenként irodákkal, ahol lehetőség van a személyes adatokat tartalmazó iratok zárt szekrényben tárolására.

A rendelkezésre álló három gépkocsi megkönnyíti a munkaszervezést a központ esetmenedzserei és az óvodai és iskolai szociális segítők között. A családsegítő kollégák is igénybe vették a gépjárműveket, amikor az idős, egyedülálló személyeket segítették élelmiszer adománnyal, illetve különböző szakmai programokhoz beszerzés céljából.

2024. évben a dolgozók számára az előző évhez hasonlóan biztosítva voltak szolgálati mobiltelefonok és laptop készülékek. A mobiltelefonok biztosítása a hatékony kollegiális kapcsolattartást, kríziskezelést, valamint a munkatársak biztonságérzetének növelését volt hivatott elősegíteni. 2024. évben tapasztalható volt, hogy a régi laptopok gyakran lefagytak, lelassultak, a mindennapi munkavégzéshez szükséges gyorsaságot nem tudták biztosítani, ezért a szolgálat megbízott informatikusa által korszerűsítve lettek. Azok a laptopok, melyeket már nem lehetett

felújítani, selejtezésre kerültek. Az Érted Vagyunk 1987 Alapítvány 10 db használt lappal segítette a napi munkavégzést, amennyiben ez nem történt volna meg, az alapvető munkaeszközök nem álltak volna rendelkezésre.

A központ munkatársai 2024. év májusában csapatépítés és kégesmegelőzés céljából a Szalki-szigeten található szabadidős központban töltöttek egy napot, mely hozzásegítette őket a hatékony munkakapcsolatok erősítéséhez, a mindennapok könnyebbé tételéhez, egy összetartó csoportkohézió kialakulásához.

Az adminisztrációs feladatok elvégzése és a kötelező adatrögzítés a munkatársak részére biztosított laptopokon történik, a Gyermekünk Védelmében Informatikai Rendszeren (GYVR) keresztül. Ennek használata 3,5 éve kötelező minden család-és gyermekjóléti központ, szolgálat és átmeneti otthon számára. A rendszer internetes felületen, egyedi azonosítást követően bárhol, akár otthonról is elérhető, ha a dolgozó rendelkezik megfelelő infrastruktúrával. A KENYSZI felületen történő napi jelentési kötelezettség a Központ vonatkozásában a speciális szolgáltatásban résztvevőkre nézve maradt fent, illetve az óvodai és szociális segítők rögzítik az adatokat a rendszerbe.

A család- és gyermekjóléti központ törvényben meghatározott feladatai

A 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról értelmében a család- és gyermekjóléti központ feladata a gyermek családban nevelkedésének elősegítése.

A gyermekjóléti központ a gyermekjóléti szolgálatnak a Gyvt. 39. §, a 40. § (2) bekezdése és az Szt. 64. § (4) bekezdése szerinti általános szolgáltatási feladatain túl a következő feladatokat végzi.

A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt, amelyek keretében biztosítja az alábbi ellátásokat:

1. Utcai/lakótelepi szociális munka

Az utcai/lakótelepi szociális munka feladata:

a) a magatartásával testi, lelki, értelmi fejlődését veszélyeztető, szabadidejét az utcán töltő, kallódó, csellengő gyermek segítése,

b) a lakóhelyéről önkényesen eltávozó, vagy gondozója által a lakásból kitett, ellátás és felügyelet nélkül maradó gyermek lakóhelyére történő visszakerülésének elősegítése, szükség esetén átmeneti gondozásának vagy gyermekvédelmi gondoskodásban részesítésének kezdeményezése,

c) a gyermekek beilleszkedését, szabadidejük hasznos eltöltését segítő programok szervezése a járás területére vonatkozóan, az érintett gyermekek lakókörnyezetében, az általuk látogatott bevásárlóközpontokban, illetve egyéb helyszíneken, vagy a család- és gyermekjóléti központ területén, lehetőség szerint bevonva a gyermek családját is.

2. Kapcsolattartási ügyelet

A kapcsolattartási ügyelet biztosítja:

a) a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult szülő vagy más kapcsolattartásra jogosult személy számára a találkozásra, együttlésre alkalmas semleges helyszínt,

b) a felügyelt kapcsolattartást elrendelő szervvel történt előzetes egyeztetést követően a felügyeletet ellátó szakembert, vagy lehetővé teszi más felügyeletet ellátó szakember jelenlétét,

c) az érintettek kérésére, valamint a gyámhivatal kezdeményezésére gyermekvédelmi közvetítői eljárást (mediáció), melynek célja a felek közötti konfliktusok feloldásának segítése, közöttük megállapodás létrehozása, és annak mindkét fél részéről történő betartása,

d) a konfliktuskezelő szolgáltatást vagy az önálló szakmai módszertani programmal rendelkező kapcsolatügyleti szolgáltatást.

3. Kórházi szociális munka

A kórházi szociális munka feladata:

a) a szülészeti-nőgyógyászati osztályon a kórházi védőnővel együttműködve a válsághelyzetben lévő anya és gyermekének segítése,

b) a gyermekosztályon a gyermekelhanyagolás és bántalmazás észlelése esetén a Gyvt. 17. § (2) bekezdése szerinti intézkedések megtétele, és

c) az illetékességi területén működő kórházak felnőtteket ellátó, főként a pszichiátriai és a rehabilitációt végző osztályaival való együttműködés.

4. Gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálat

A készenléti szolgálat célja a család- és gyermekjóléti központ nyitvatartási idején kívül felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítség, tanácsadás vagy tájékoztatás nyújtása.

A készenléti szolgálat elérhetősége: +36 20-387-2059

5. Jogi tájékoztatásnyújtás és pszichológiai tanácsadás

6. Mediáció, közvetítői eljárás

7. Szociális diagnózis

A Gyvt. 64. § (8) bekezdése szerinti a család- és gyermekjóléti központ a család szociális helyzetének átfogó vizsgálata alapján elkészíti az igénybe venni javasolt szociális szolgáltatásokat meghatározó szociális diagnózist.

A család- és gyermekjóléti központ a szociális diagnózis elkészítésébe bevonhatja a nem járásszékhely településen működő család- és gyermekjóléti szolgálatokat.

Cél: Az egyén szociális helyzetének felmérése, a szükségletei meglétének vagy hiányának megállapítása, valamint a szükséges szolgáltatási elemek és szolgáltatások beazonosítása.

8. A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységet lát el, amelynek keretében:

- kezdeményezi a gyermek védelembe vételét vagy súlyosabb fokú veszélyeztetettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vételét,
- javaslatot készít a veszélyeztetettség mértékének megfelelően a gyermek védelembe vételére, illetve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására, a gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására, a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására, valamint a gyermek megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére, fenntartására és megszüntetésére,
- együttműködik a pártfogó felügyelői szolgálattal és a megelőző pártfogó felügyelővel a bűnismétlés megelőzése érdekében, ha a gyámhatóság elrendelte a gyermek megelőző pártfogását,
- a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében szociális segítőmunkát koordinál és végez – az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve – a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításának előmozdítására,

- utógondozást végez a gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez,
- védelembe vett gyermek esetében elkészíti a gondozási-nevelési tervet, szociális segítőmunkát koordinál és végez, illetve a gyámhatóság megkeresésére a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásához kapcsolódó pénzfelhasználási tervet készít.

9. Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység

2018. szeptember 1-től a Gyvt. 40/A. § (2) ag) pontja értelmében a család- és gyermekjóléti központ az általános szolgáltatási feladatain túl a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt, amelynek keretében óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet biztosít.

10. Szakmai támogatást nyújt az ellátási területén (Dunaújvárosi Járás) működő gyermekjóléti szolgálatok számára.

11. Az ellátottak vonatkozásában a GYVR rendszerben nyilvántartást vezet.

A család-és gyermekjóléti központ statisztikai adatai

Hatósági intézkedések, javaslatok száma a Dunaújvárosi Járás területén				
Hatósági intézkedések	Érintett gyermekek száma		Érintett családok száma	
	2023. évben	2024.évben	2023. évben	2024. évben
Védelembe vétel	306	314	195	201
Megelőző pártfogás	20	18	16	14
Nevelésbe vétel	278	206	133	111
Harmadik személynél történő elhelyezés Családba fogadás	28	26	28	20
Utógondozás-szakellátásból kikerült	27	14	14	11
Összesen	659	578	386	357

A 2023. évhez képest az ellátott gyermekek és családok száma 2024. évben a családban nevelkedett veszélyeztetett kiskorúak tekintetében növekedést mutat viszont a családból való kiemelés csökkent. Az esetek súlyossága, a családokban lévő problémák sokasodása, a gyermekek veszélyeztetettsége a szülők általi elhanyagolással, bántalmazással, szexuális abúzzsal, szülők alkohol, illetve szerhasználatával megnövekedett.

Napi Napi szinten érkeztek a felkérések a gyámhatóságtól, melyben újabb és újabb hatósági intézkedést indítottak meg a gyermekek súlyos veszélyeztetettsége miatt a Dunaújvárosi Járás területén. A szakemberek napi szinten küzdenek a tehetetlenség érzésével, hiszen hiába élnek javaslattal a Fejér Vármegyei Kormányhivatal Gyámügyi osztálya felé a gyermek súlyos testi, lelki,

erkölcsi veszélyeztetettsége kapcsán. Hiába tesznek javaslatot a gyermek családjából való kiemelésére, a szakellátás jelenleg fennálló nehézségei miatt (szakember és férőhelyhiány), nem tudja a járási hivatal hova helyezni a gyermeket/gyermeket, így sokszor még hosszú időn keresztül az adott veszélyeztető közegben nevelkednek tovább. A szakemberek látják, szembesülnek ezzel, viszont eszközeik nincsenek arra, hogy megoldást találjanak a kialakult helyzetekre a gyermekvédelmi alapellátás és szakellátás hiányosságai következtében.

Nagy problémát jelentenek az iskolai igazolatlan hiányzásokon túl a szülők közötti veszekedések, havi szinten előforduló rendőri intézkedések a családi konfliktusok kezelése kapcsán.

A szülők sok esetben egymást és a gyermeküket testileg, lelkileg bántalmazzák, szexuálisan abuzálják. Egyre gyakoribb a szerhasználó, szenvedélybeteg szülő, és a pszichés problémákkal, falcolással, öngyilkossági kísérettel küzdő fiatalok jelenléte. A problémátípusok folyamatosan bővültek, olyan esetekkel, élethelyzetekkel találkoztak a szakemberek, amelyek eddig nem voltak jellemzőek. Napi szinten új kihívások, újabb megoldandó feladatok érték a kollégákat. A kliensek együttműködési hajlandóságának hiánya nagy terhet rótt a területen dolgozókra.

A gyámhivatal kötelező együttműködést ír elő a szülők és a szakemberek között, de ez a legtöbb esetben nem gördülékeny. A gyermekvédelemben történő munkavégzés nagy terhet ró a szakemberekre, folyamatos mentális megterhelésnek, és ezzel egyidejűleg kevés sikerélménynek vannak kitéve, ami hosszú távon kiégéshez vezet.

A munkabér ezen a területen nagyon alacsony, havi szinten küzdenek megélhetési problémával a kollégák. Sokszor azzal kell szembesülniük, hogy az adott kliens, akin segítenek, jóval több jövedelemmel rendelkezik, mint ők.

A területen dolgozó szakemberek a nehézségeken túl arra törekedtek, hogy a gyermekeket minél hosszabb ideig a családjukban gondozzák. A szülőkkel való szoros együttműködés és a következetes munka segíti a szülő – szülő, illetve a szülő - gyermek kapcsolat javulását.

Amennyiben a gyermek veszélyeztetettsége olyan mértékben befolyásolja a testi, lelki, erkölcsi fejlődését, hogy az már a szakember és a kliens közti együttműködéssel sem oldható meg, hatósági intézkedésre került sor védelembe vétellel, ideiglenes hatályú elhelyezéssel, nevelésbe vétellel, harmadik személynél történő elhelyezéssel vagy családba fogadással. Jellemző volt a családok gyakori költözése, instabilitása, megélhetési problémája is.

A 2024. évben átlagosan 9 státusz volt folyamatosan betöltött. Ebből 1 fő intézményvezető-helyettes, szakmai egységvezető és jelzőrendszeri tanácsadó is volt egyszerre, így az esetszámok 8 fő vonatkozásában oszlottak meg. A központ szakmai egységvezetője, intézményvezető-helyettes és jelzőrendszeri tanácsadó esetmenedzser státuszt tölt be, aki feladatai mellett nem tud esetvitelt végezni, továbbá 2024. szeptembertől 1 fő esetmenedzser szakmai egységvezető-helyettesi feladatokat is teljesít, 1 fő szociális diagnózist készítő szakember besegít az esetmenedzseri feladatok ellátásába, 1 fő esetmenedzser kapcsolatügyeleti koordinátori tevékenységet is végez.

A Központ Kapcsolatügyeletén további 4 esetmenedzser kolléga csekély megbízási díj ellenében látta el minden hónap 1. és 3. szombati napján a feladatát, illetve szerdánként 16.00 és 18.00 óra között. A heti 40 órás munkatevékenységük alatt bizonyos adminisztratív és koordinációs feladatokat is el kell végezniük, melyekre a kapcsolattartások felügyelete során nincsen lehetőségük.

A család- és gyermekjóléti központ feladatvégzésének tapasztalatai a 2024. évben

A hatósági intézkedések vonatkozásában járási szinten kiemelkedő a védelembe vételek száma (314 gyermek).

A hatósági intézkedések tekintetében az esetmenedzserek csak kivételes események megtörténtekor végeznek szociális segítő munkát. A jogszabályokban, protokollokban előírtak alapján feladatuk elsősorban koordinációs jellegű, ennek ellenére a családlátogatások rendszeresek az érintett családoknál. Az egyes hatósági intézkedésre tett javaslatokat, környezettanulmányokat csak úgy továbbítják a hatóság felé, ha ők is meggyőződtek az adott család életkörülményeiről.

A védelembe vétel kapcsán az esetmenedzser többségében először az esetkonferenciákon találkozunk a családdal. Esetkonferenciát az alapellátásban történő együttműködés elakadása, vagy a védelembe vételi gondozás során felmerülő újabb veszélyeztetés kapcsán szerveznek a segítők, 2024. évben összesen 17 esetben, ami 28 gyermeket érintett.

Jogerős védelembe vételi határozat alapján 180 gondozási-nevelési tervet készítettek a segítők, bevonva a család életében jelenlévő intézmények képviselőit, továbbá a központ speciális szolgáltatásait ellátó tanácsadóit. Ezeket a terveket az internet alapú adminisztrációs (GYVR) felületen keresztül készítették el, a helyzetértékelést is itt rögzítették. A GYVR-t folyamatosan frissítik, így egyre stabilabban tudnak dolgozni benne a kollégák, de előfordulnak még elakadások a rendszerhibák miatt. Megfelelő ágazati felkészítő képzés hiányában minimális útmutatás mellett, a szakmai egység autodidakta módon igyekezett megismerni a rendszer sajátosságait.

A nevelésbe vételek kapcsán az esetmenedzserek feladata szintén koordinációs jellegű. Kapcsolatot tartanak a gyermekeket gondozó szakemberekkel, a kirendelt gyámokkal és a szociális segítő munkát végző családsegítőkkal. A gyermekeket rendszeresen látogatják a gondozási helyükön.

Utóbbi tevékenység rendkívül időigényes, mert sok esetben nagyon távoli helyeken élnek a nevelésbe vett gyermekek.

A járás településeinek bejárásában és a nevelésbe vett gyermekek gondozási helyükön való látogatásában nagy segítséget jelentenek a szolgálati gépjárművek.

Ezt a tevékenységet az esetmenedzserek heti szinten végezték, emellett folyamatos telefonos konzultáció zajlott a nevelésbe vett gyermekek kirendelt gyermekvédelmi gyámjaival.

A szülők és egyéb hozzátartozók által a hatóságnál kezdeményezett új családba fogadásokat saját szakmai meggyőződésük által, a felülvizsgálatokat a családsegítő bevonásával készített környezettanulmány alapján javasolják, vagy vetették el az esetmenedzserek.

A család- és gyermekjóléti központ esetmenedzserei a törvényben megfogalmazott feladataiknak eleget téve havi rendszerességgel esetmegbeszéléseket tartottak a járás településein működő család- és gyermekjóléti szolgálatok családsegítőinek. A megbeszéléseken a hatósági intézkedés alá vont gyermekek életkörülményeiről folyt szakmai konzultáció, ill. a család- és gyermekjóléti szolgálatokhoz beérkezett jelzőrendszeri jelzésekről is szó esett.

Az esetmenedzserek folyamatosan segítik a környező településeken dolgozó szakemberek munkáját, mely tevékenységet a év utolsó hónapjaiban kissé beárnyékolta a hatalmas bérfeszültség, amely kialakult a vidéki és a városi szakemberek között. Nehezen élték meg a kollégák, hogy ők, akik a szakmai segítséget nyújtják és tanácsaikkal segítik a településeken dolgozó szakemberek munkáját, nagyságrendekkel szerényebb jövedelemmel bírnak náluk.

A jelzőrendszeri tanácsadó beszámolója alapján a jelzőrendszer működtetésére többségében nagy hangsúlyt fektettek a települések, ám bizonyos helyeken ennek fejlesztése továbbra is fontos feladat. Ebben maximális motivációt és támogatást nyújtott az egyébként intézményvezető-helyettesként és a család-és gyermekjóléti központ szakmai egységvezetőjeként tevékenykedő kollégánk a járási családsegítőknak. A tanácsadó részt vett a járás 16 településének évente kötelező, évi 6 alkalommal megrendezésre kerülő szakmaközi megbeszélésein, és az éves gyermekvédelmi értekezletein. Havonta jelzőrendszeri megbeszélést szervezett a részükre, ahol szükség szerint tanulmányozták a jelzőrendszert érintő kötelező szakmai elemeket tartalmazó protokollokat, a hiányos szociális hálóból adódó ellátási problémákat. Ehhez kapcsolódóan 2024. évben a jelzőrendszeri megbeszélések személyes jelenléttel zajlottak. Meghívott előadóként eljött az egyik megbeszélésre, az óvodai- és iskolai szociális segítők rendezvényének keretein belül- az UNICEF Magyarország Ébresztő- óra program felelőse, aki a gyermeki jogok ismertetése mellett a szervezet biztosította szolgáltatásokat is bemutatta. A következő alkalommal a Dunaújvárosi Járási Hivatal Foglalkozási Osztály osztályvezetője tájékoztatást nyújtott az aktuális álláspiaci helyzetről, a náluk igénybe vehető szolgáltatásokról. A 194/2024. (VII. 8.) Kormányrendelet módosítása következtében meghívásra került Krupa Adrián gyámügyi ügyintéző, aki ismertette a rendelet változásait a hatósági intézkedéssel érintett kiskorúak tekintetében. Az év során a szakmai konferenciákon részt vett kollégák előző évi beszámolója is elhangzott, valamint a jogszabályi változások, továbbképzési lehetőségek, elakadások átbeszélése is megtörtént. A szakmatámogató rendszertől e-mailben kapott aktuális szakmai információkat a központ jelzőrendszeri tanácsadója,

és továbbította a járás családsegítői felé annak érdekében, hogy a kollégák első kézből értesüljenek az ágazatirányítás tevékenységéről, a szerveződő, gyermekvédelmet is érintő informatikai reformokról.

A családon belüli erőszak és a gyermekeket ért bántalmazás hangsúlyos kérdéskör a jelzőrendszeri tagok számára. A járás területén 2024. évben 394 kiskorút ért családon belüli bántalmazás és elhanyagolás.

Feltehetőleg a javuló jelzőrendszeri munkának, folyamatos tájékoztatásnak köszönhetően egyre több esetben derül fény erre a súlyosan veszélyeztető tényezőre. Az oktatási intézményekben a gyermekek veszélyeztetettségének, elhanyagolásának korai felismerését és preventív kezelését segítik az óvodai-és iskolai szociális segítők is.

A gyermekek sérelmére elkövetett bántalmazás mellett egyre több esetben került a felszínre a szülők párkapcsolati abúzusából adódó közvetett vagy közvetlen veszélyeztetettség. Az ilyen jellegű esetek kezelése fokozott mentális terhelés alá vonja az egyébként is túlterhelt kollégákat, ami növeli a korai kiégés veszélyét.

A központnál ellátott, családon belül bántalmazott és elhanyagolt kiskorúak száma 2024. évben

	Fizikailag	Lelkileg	Szexuálisan	Összesen
Szülő által	189	185	7	381
Testvér által	3	4	3	10
Egyéb rokon által	3			3
Összesen	195	189	10	394

2024. évben a Dunaújvárosi járás 16 településének család- és gyermekjóléti szolgálatához kiskorúakat érintő 927, felnőtteket érintő 100 jelzés érkezett az észlelő-és jelzőrendszer tagjaitól. A központok létrehozásával a járás szolgálatainak gyermekvédelmi tevékenysége megerősödött, a jelzőrendszeri működés hatékonyabbá vált.

A 2024. év munkatervében is terveztük a Járási Gyermekvédelmi konferencia megszervezését, ez azonban az intézmény csökkentett költségvetése miatt nem került megszervezésre. Nagy hiányát érezzük az effajta egyeztető fórumnak, de a szakmai kapcsolatok erősítésén továbbra is dolgozunk, a körülmények adta kereteken belül szakmaközi megbeszéléseken, éves jelzőrendszeri tanácskozásokon és telefonon folyamatosan ápoljuk a jelzőrendszeri kapcsolatokat.

2024. év áprilisában a Család-és Gyermekjóléti Központ munkatársai meghívták a Móri Szociális Alapszolgáltatási Központ szakembereit. A látogatás célja a szakmai tapasztalatcserén túl, a szakemberek együttműködésének erősítése volt. Az információcsere és intézménylátogatás után, egy városnéző túrára invitálta őket intézményünk, amely Szabó Imre főépítész úr vezetésével valósult meg.

A 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 7. § e) pontja rendelkezik arról, hogy a kollégák számára a szupervízió lehetőségét kell biztosítani. A munkatársak részére 2024. évben az intézményi költségvetésből nem volt lehetőség a kötelezően előírt szupervízió megszervezésére. Áthidaló megoldással az Unicef által biztosított ingyenes online szupervízióra jelentkezhetek a kollégák.

Az utcai/lakótelepi szociális munka speciális szolgáltatását a Központ jelenleg szakember hiányában nem tudja ellátni.

A központ készenléti ügyeletére 32 hívás érkezett. Ez a tavalyi adathoz képest magasabb érték. A vörös-kód protokollnak megfelelően kihívással kapcsolatban nem érkezett jelzés, mert a kórház és a Magyar Mentőszolgálat Alapítvány közvetlenül egymással kommunikál az ilyen esetekben. A

járási településeken nem volt olyan kihűléses eset, melyben a protokollnak megfelelően kellett volna eljárni.

Több esetben volt olyan hívás, amelyet gyermek veszélyeztetettségére utaló tartalom miatt továbbítani kellett az illetékes család-és gyermekjóléti szolgálat felé. Előfordult olyan súlyos veszélyeztetettséget észlelő jelzés is, melynek következtében azonnali rendőri intézkedést kellett kérnie a készenléti ügyeletet biztosító szakembernek. Ennek ellenére többnyire a beérkező hívásokra a kollégák tanácsadással, információnyújtással reagáltak.

A pszichológiai tanácsadást 2024. évben 1 fő pszichológus megbízási szerződéssel, heti 6 órában látta el. A tanácsadó összesen 209 (2023 évben 196) alkalommal 74 (2023 évben 58) esettel foglalkozott.

A pszichológiai tanácsadás tekintetében a 2023. évhez képest emelkedett az alkalmak száma, annak ellenére is, hogy egy fő pszichológus látta el a tanácsadást.

Az életvezetési tanácsadáson túl személyiség vizsgálatokra, intelligencia és részképesség vizsgálatokra került sor. A felnőtt személyek esetében a nevelési problémákon túl pszichés zavarok rendezésére volt szükség.

Óvodás gyermekek esetében a szülők, az óvodapedagógusok a családsegítők, vagy az esetmenedzserek jeleztek problémákat. A tapasztalat azt mutatta, hogy a szülők nevelési módszerei nem alkalmazkodtak az életkori sajátosságokhoz. Az általános iskoláskori magatartási problémák és a tankötelezettség szegés mögött leggyakrabban eddig nem diagnosztizált vagy ellátatlan részképesség-gyengeség és intellektuális probléma állt.

A pszichológiai tanácsadást igénylők száma folyamatosan nő, ami adódik abból is, hogy a járás területéről is fogadjuk a rászorulókat. A legtöbb település nem rendelkezik a pszichológiai tanácsadás lehetőségével, ami nagy tehernövekedést eredményez a központ tanácsadói számára. Kihelyezett ellátást nem tudunk biztosítani, mert nem áll elég státusz rendelkezésünkre a tanácsadók vonatkozásában.

Az esetmenedzserek és családsegítők munkáját sok esetben segíti a pszichológus más aspektusból történő esetmegközelítése.

A pszichológiai ellátás nehézségeit igyekeznek enyhíteni az Útkeresés Segítő Szolgálat és a dunaujvárosi Egészség Fejlesztő Iroda (EFI) között létrejött együttműködési megállapodás.

A központhoz forduló járási és városi lakosok heti egy alkalommal, hétfői napokon vehetnek igénybe jogi tanácsadást. A tanácsadás keretében a jogász köz- és magánokiratokat értelmezett, az ügyfelek részére tájékoztatást adott jogi előírásokról, jogszabályokról, segítséget nyújtott kisebb terjedelmű okiratok, illetve hivatalos beadványok megszerkesztéséhez, valamint szükség esetén konzultált a családgondozókkal, esetmenedzserekkel.

2024. évben 130 alkalommal 124 kliens fordult segítségért a jogászhoz. A jogi segítségnyújtást egy tanácsadói státuszban foglalkoztatott jogász kolléga is segítette a 2024.évben.

A központ 2024. évben gyógypedagógiai szolgáltatást nem biztosított, viszont Diák-mentori szolgáltatás elérhetővé vált a korrepetálásra szoruló gyermekek esetében.

Az iskolás korosztályból 37 gyermek, 110 alkalommal vett részt a tanácsadáson.

Mediációs ülést központ kapacitáshiányában nem tudott biztosítani 2024. évben. A mediáció alkalmával egy a területen képzett szakember a konfliktusban álló feleknek nyújtana segítséget az adott konfliktus enyhítésében, fókuszálva a megegyezésre.

Kórházi szociális munkát nem végzett a központ, mert az együttműködés nagyon jól működött a kórház szociális munkásaival és a védőnővel.

A szakmai munka tartalmi elemeinek megvalósításához nem áll rendelkezésre protokoll, azt helyi szinten kell a lehető legjobb szakmai színvonalra fejleszteni.

2024. évben Kapcsolattartási ügyeleti szolgáltatásra 143 alkalommal, összesen 59 érintett bevonásával került sor, javarészt felügyelt formában.

A térítésmentes szolgáltatást bírósági végzés, gyámhivatali határozat vagy önkéntes jelentkezést követően – mediációs megállapodás alapján – veheti igénybe a város és a járás területén élő lakosság.

A gyermekkel történő találkozásokat megelőzi a szülőkkel (egyéb felnőtt szereplőkkel) való előzetes egyeztetés, melynek során feltérképezésre kerülnek a felek kapcsolattartáshoz köthető kérései, sajátosságai. Tájékoztatást kapnak a kapcsolat ügyelet működéséről, végül írásos megállapodás születik a kapcsolattartás kereteiről, időpontjairól. A szabályozott keretek között zajló találkozásokra szerdán 16-18 óra, valamint minden hónap 1. és 3. szombati napján 9-13 óra között van lehetőség az előkészítő megállapodás megkötését követően. A kapcsolattartás zökkenőmentes lebonyolítását 4 fő esetmenedzser, 1 fő családsegítő és 1 fő óvodai és iskolai szociális segítő, 1 fő megbízási szerződéssel rendelkező szociális munkás külsős szakember segítette. Ők szükség esetén személyes felügyeletet biztosítanak. A találkozások lebonyolítására több, a gyermekek életkori sajátosságait szem előtt tartó környezetet biztosítunk. (Játszószőnyeg, babaház, társasjátékok, rajztábla, építő játékok stb.)

Az elmúlt évek tapasztalata azt mutatja, hogy egyre nagyobb igény mutatkozik ezen szolgáltatástípus iránt is, azonban a feladatellátás- szintén a munkaerőhiány, dolgozók leterheltsége miatt- nehézkes. Ebben a szolgáltatásban dolgozó, az intézményben egyéb teljes munkaidős feladatkört betöltő munkavállalókra fokozott terhelés nehezedik. A kapcsolatügyi szolgáltatás nem merül ki csupán a kollégák „jelenlétében”. Elkerülhetetlenül is szereplőivé válnak a szülők gyermekelhelyezési konfliktusainak. Egyre több esetben kell bírósági megkeresésre tájékoztatást nyújtani, valamint bírósági tárgyalásokon megjelenni. A megnövekedett esetszám egyre nagyobb adminisztrációs terhet is jelent.

Szociális diagnózis

Szociális diagnózis felvételi szakértő státuszt engedélyezett az önkormányzat 2021. évben. A kolléga a magas hatósági intézkedést kívánó esetszám miatt esetmenedzseri tevékenységet is végzett. A diagnosztika feladata megismertetni és elfogadhatóvá tenni a szolgálatok családsegítői számára a tevékenységét, hogy az elkészült diagnózisok száma növekedhessen. Rendszeresen személyesen felkereste a járási szolgálatokat, részt vett a jelzőrendszeri megbeszéléseken. Ezen felül feltérképezte a város, a járás és a megye 10 szociális hálóját. A jogalkotók célja, hogy a szociális diagnózissal egységes, a szociális és gyermekjóléti szolgáltatások igénybevételel megelőző bemeneti szűrő kerüljön bevezetésre, és láthatóvá váljanak a szolgáltatási hiányok. A szociális diagnózis nem törekszik jelenleg már meglévő, egy-egy szolgáltatási forma esetén alkalmazott felmérő módszer kiváltására.

2024. évben, a járási települések család-és gyermekjóléti szolgálatai által ellátott klienskörön kívül, az Útkeresés Segítő Szolgálat telephelyeként működő Családok Átmeneti Otthonában lakó ellátottak esetében is készített szociális diagnózist a szakember.

2024. év második felétől álláskeresői tanácsadás is zajlott a család-és gyermekjóléti központban. A kolléga az munkahellyel nem rendelkező ügyfelek számára nyújtott segítséget önéletrajz írással, segítő beszélgetéssel, álláskeresői tanácsadással. 2024. évben 10 alkalommal 10 főnek nyújtott támogatást. A tanácsadói munkája mellett esetmenedzseri tevékenységet is folytatott.

A központ szociális asszisztenseinek feladata meglehetősen átstrukturálódott az elmúlt években. Alapvetően az Útkeresés Segítő Szolgálathoz érkező kliensek fogadása és koordinálása a feladatuk. Az ügyfélkör nagyon változatos képet mutat, hatalmas empátiára, türelemre, szakmai hozzáértésre van szükség a munkavégzés során. A központi telefonszám az információs pultban csörög, az asszisztensek feladata eldönteni, hogy a bejövő hívás melyik szakmai egységet érinti, ill. a célzott hívások kapcsolása is munkájuk részét képezi. Fontos szerepük van az adományok bevételezésében, szortírozásában és szétosztásában. A család-és gyermekjóléti szolgálat asszisztenseivel megosztva látják el az információs pultban a feladataikat.

Az elmúlt években megnőtt a szerepük a központ adminisztrációs feladatainak segítésében. A járás 16 településén esetkonferenciákon feljegyzést vezetnek, segítve ezzel az esetmenedzserek és a családsegítők feladatvégzését. Feladatuk egy részét képezi a bejövő és a kimenő posta kezelése, iktatása, eljuttatása a szakmai egységvezetőkhez, továbbá különféle adminisztrációs tevékenységek (esetátadó lapok megírása, fénymásolás, táblázatok kezelése, iskolai hiányzásokról szóló jelzések továbbításának előkészítése). 1 fő szociális asszisztens végzi az iktatást, 1 fő asszisztens élelmiszer adomány szállításában vesz részt napi szinten.

Ezen felül a tanácsadók (pszichológusok, jogász) és a kapcsolatügyeleken megjelent személyek napi forgalmát rögzítik két felületen, továbbá segítik az esetmenedzsereket az esetátadások dokumentációjának előkészítésében. A 2024. évben a központi irattárába helyezett dokumentumokat adminisztrálták egységes rendszerbe. A feladat ellátása során egyértelműen az okozta a legnagyobb nehézséget, hogy az intézmény épületében nincsen elegendő hely a lezárt akták jogszabályban előírt ideig történő irattározására.

Egy fő szociális asszisztens kimondottan a jelzőrendszeri tanácsadó esetmenedzser adminisztrációs munkáját segíti, menti és ellenőrzi a szolgálatoktól ékező heti jelentéseket, és folyamatosan statisztikát készít a beérkezett jelzésekről.

A család- és gyermekjóléti központ személyi feltételei (2024. év végén):

A Család-és Gyermekjóléti Központ önálló szakmai egységként végzi tevékenységét. Engedélyezett szakmai létszám: 18 fő

Ebből:

Esetmenedzserek száma: **7 fő**

Szociális diagnózist készítő esetmenedzser: **1 fő**

Tanácsadók: 6 fő

- pszichológus tanácsadó 2 fő (megbízással, heti 6 órában, gyes miatt távol)
- álláskereső tanácsadó 1 fő (esetmenedzseri tevékenység mellett)
- diák- mentor 1 fő
- 1 fő szakmai vezető, intézményvezető-helyettes, jelzőrendszeri tanácsadó
- jogi tanácsadó 1 fő

Asszisztensek: **4 fő**

Az engedélyezett szakmai létszámhoz képest 1 fő szakember hiánya mutatkozott az év végén.

Az esetmenedzserek leterheltségét fokozta, hogy a munkakörükhöz tartozó feladatokon túl, további feladatokat láttak el.

2024. évben az tanácsadók közül 1 fő intézményvezető-helyettesi feladatokon túl szakmai egységvezetői és jelzőrendszeri tanácsadói feladatot látott el, 1 fő a szakmai egységvezető-helyettesi feladatokat, 1 fő szociális diagnózis készítést az esetmenedzseri feladatai mellett. 1 fő esetmenedzser munkaköre mellett kapcsolatügyi koordinátorként is tevékenykedett. 1 fő esetmenedzser kezelte továbbá a GYVR felületen a véglegesítendő feladatok ellenőrzését is. A fenti feladatokon túl, az esetmenedzserek biztosították a telefonos készenléti ügyeletet is.

A Kapcsolattartási ügyelet szervezését és lebonyolítását 4 esetmenedzser végezte, külön megbízás alapján.

Tekintettel arra, hogy 2 fő esetmenedzser kollégánk 2024. évben felmondott, a járás településein végzett munkájuk helyettesítése a meglévő esetmenedzserekre hárult, de a 4. negyedévben új szakemberek felvételére került sor.

Nagyon nehéz szakképzett diplomás munkaerőt találni, kevés jelentkező volt az elmúlt évben. A fluktuáció a visszajelzések alapján visszavezethető a szakemberek pszichés túlterheltségére, a szociális háló hiányosságaira, és a szociális területen tapasztalható mind anyagi, mind erkölcsi megbecsülés hiányára.

A folyamatos túlterheltség, a biztonságosan elvégezhetőnél több munkaterületen ellátandó feladat végzése, a korai kiégés veszélyét hordozzák magukban. Ennek tükrében a jelenlegi erőforrásokhoz alkalmazkodva kell megkeresni azokat a lehetőségeket, melyek intézményünk finanszírozási keretein belül képesek a fennálló folyamatos leterheltségből adódó frusztrációt enyhíteni.

Nehéz feladat ez, a kollégák motivációjának fenntartása nem megoldható pusztán minimális, vagy szinte semmilyen anyagi befektetéssel járó rekreációs tevékenységek által, mert ezek egyre kevésbé adnak lendületet a munkavégzéshez.

Óvodai és iskolai szociális segítség

A gyermekek védelméről szóló 1997. évi XXXI. tv. 40/A.§ 2. bekezdés ag) pontja 2018. szeptember 1-től előírja, hogy a család- és gyermekjóléti szolgáltatás keretében **óvodai és iskolai szociális segítséget** kell biztosítani. A tevékenység nyújtása a Család- és gyermekjóléti központ speciális tevékenységei körében történik, és a járás területére terjed ki.

A szakmai feladatokat és működtetés kereteit a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 25.-26.§, valamint a rendelet 26.§ (3) bekezdése alapján a miniszter által jóváhagyott módszertan szabályozza.

„Az óvodai és iskolai szociális segítség fogalma: (...) egy speciális segítségnyújtási forma, mely a szociális munka etikai kódexét betartva, a szociális munka módszereinek, eszközeinek felhasználásával támogatja a gyermeket, a gyermek családját, az iskola, óvoda, kollégium pedagógusait és alkalmazottait, a jelzőrendszer egyéb tagját (pl. iskolaőr, iskolai védőnő) elsődlegesen a nevelési-oktatási intézmény helyszínén, de ettől eltérően feladathoz és programhoz illeszkedően más helyszínen is.

Célja: Az óvodás- és iskoláskorú gyermekek, tanulók sikeres előmenetelének támogatása, családban történő nevelkedésének segítése, egészségfejlesztése, veszélyeztetettségének megelőzése, kiszűrése, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetésében való közreműködés, illetve a szociális, oktatási és egészségügyi ágazat szereplői közötti szoros együttműködés kialakítása és fenntartása.” (Az óvodai és iskolai segítő tevékenység módszertani útmutatója, 2022.)

A szolgáltatás biztosítása a rendelet értelmében együttműködési megállapodás megkötésével indul.

A Dunaújvárosi járásban együttműködési megállapodással ellátott **62 intézmény** területi bontásban:

Dunaújváros

Dunaújvárosi Petőfi Sándor Általános Iskola

Dunaújvárosi Móricz Zsigmond Általános Iskola

Szent Pantaleimon Görögkatolikus Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Óvoda

Dunaújvárosi Arany János Általános Iskola

Dunaújvárosi Dózsa György Általános Iskola

Móra Ferenc Általános Iskola, Fejlesztő Nevelés-Oktatást Végző Iskola, EGYMI

Bocskai István Református Oktatási Központ Szabó Magda Tagintézménye

Dunaújvárosi Vasvári Pál Általános Iskola

Pentelei Waldorf Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Gimnázium

Pentelei Mentálhigiénés Általános Iskola, Szakképző Iskola, Szakiskola és Gimnázium

Dunaújvárosi Széchenyi István Gimnázium

Pannon Oktatási Központ Magángimnázium

Dunaújvárosi Egyetem Bánki Donát Technikum

Dunaújvárosi SZC Lorántffy Zsuzsanna Technikum és Kollégium

Dunaújvárosi SZC Rudas Közgazdasági Technikum és Kollégium

Dunaújvárosi SZC Hild József Technikum, Szakképző Iskola és Szakiskola

Dunaújvárosi SZC Kereskedelmi és Vendéglátóipari Technikum és Szakképző Iskola

Dunaújvárosi SZC Dunaferri Technikum és Szakképző Iskola

Dunaújvárosi Rosti Pál Gimnázium és Általános Iskola

Dunaújvárosi Óvoda Eszterlánc Tagóvodája

Dunaújvárosi Óvoda Római Városrészi Tagóvodája

Dunaújvárosi Óvoda Duna-parti Tagóvodája

Dunaújvárosi Óvoda Aprók Háza Tagóvodája

Dunaújvárosi Óvoda Aranyalma Tagóvodája

Dunaújvárosi Óvoda Csillagvirág Tagóvodája

Dunaújvárosi Óvoda Napsugár Tagóvodája

Dunaújvárosi Óvoda Bóbita Tagóvodája

Dunaújvárosi Óvoda Margaréta Tagóvodája

Dunaújvárosi Óvoda Kincskereső Tagóvodája
Dunaújvárosi Óvoda Katica Tagóvodája
Csigadombi Waldorf Óvoda

Kulcs

Kulcsi Fekete István Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola
Kulcsi Százholdas Pagony Óvoda és Bölcsőde

Mezőfalva

Mezőfalvai Tündéerkert Óvoda
Mezőfalvi Petőfi Sándor Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

Daruszentmiklós

Daruszentmiklósi Szederinda Óvoda és Mini Bölcsőde
Mezőfalvi Petőfi Sándor Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Benedek Elek Tagiskola

Nagykarácsony

Nagykarácsonyi Örökzöld Óvoda
Szent Miklós Általános Iskola

Baracs

Széchenyi Zsigmond Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola
Baracsi Négy Vándor Óvoda és Hétpettyes Bölcsőde

Kisapostag

Széchenyi Zsigmond Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Kisapostagi Telephelye
Kisapostagi Mosolykert Óvoda

Előszállás

Előszállási Árpád Fejedelem Általános Iskola
Előszállási Patakparti Óvoda

Besnyő

Besnyői Arany János Általános Iskola
Besnyői Pöttömsziget Óvoda

Iváncsa

Dr. Fejérpataky László Általános Iskola
Iváncsai Mesepalota Művészeti Óvoda

Adony

Adonyi Szent István Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola
Adonyi Hóvirág Óvoda

Beloianisz

Nikosz Beloianisz Általános Iskola és Óvoda

Nagyvenyim

Nagyvenyimi Kossuth Lajos Általános Iskola
Nagyvenyimi Nefelejcs Óvoda

Perkáta

Perkátai Hunyadi Mátyás Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola
Perkátai Szivárvány Óvoda

Pusztaszabolcs

Pusztaszabolcsi József Attila Általános Iskola
Dunaújvárosi SZC Szabolcs Vezér Technikum
Pusztaszabolcsi Zsiráf Óvoda
Pusztaszabolcsi Manóvár Óvoda

Rácalmás

Jankovich Miklós Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola
Rácalmási Manóvár Óvoda és Bölcsőde

Az óvodai és iskolai szociális segítők feladatai:

Az óvodai és iskolai szociális segítők a 15/1988. (IV. 30.) NM rendelet rendelkezéseit figyelembe véve, az intézmények fenntartóival és az intézményvezetőkkel kötött megállapodás és a szakmai módszertani útmutató alapján végzik a feladatukat.

Az óvodai és iskolai szociális munka kiemelt célja a prevenció, a szociális-és gyermekvédelmi kérdésekben adekvát segítség nyújtása minden érintett felé.

A tevékenység munkaformái az egyéni, a csoportos és a közösségi munka.

A jelzőrendszeri tevékenység támogatása érdekében gyermek-és ifjúságvédelmi feladatok ellátása valósul meg, abban az esetben, ha az intézményben nincs erre kijelölt személy.

A csoportos és közösségi szintén végzett munka ismertetése:

Ez a munkaforma lehetőséget teremt a célcsoport megismerésére, a szükségletek feltérképezésére, a segítő személyének, tevékenységi körének beazonosítására.

Intézményünk segítői kapacitásuk függvényében részt vettek az általuk ellátott intézményben szervezett rendezvényeken, ha volt lehetőség saját programmal szerepeltek ezeken.

A 2024. évben megvalósult közösségi programok:

Kollégáink intézményeik minden olyan programján igyekeznek jelen lenni és aktívan részt venni, amely az iskola egészét érintő, megmozgató. Ezek lehetnek iskolán kívüli gálaesemények, szalagavatók, kirándulások, vagy iskolai rendezvények, témahetek, tematikus napok.

- a Dunaújvárosi Széchenyi István Gimnáziumban kollégáink a pályaeorientációs hét keretében csoportfoglalkozásokat tartottak a 10 évfolyam diákjainak. A foglalkozások fókuszában a választási helyzet érzelmi aspektusai, és a jövőkonceptió alakíthatósága, a szemléletmód megváltozása állt.

- a Pannon Oktatási Központ Magángimnáziumának pályaeorientációs hetén kollégánk egy külön állomáson teszt segítségével mutatta be a diákoknak Howard Gardner többszörös intelligencia elméletét, amely által önmagukról szerzett tudásuk gyarapodhatott, vagy megerősítést kapott;

- csoportunk egy tagja rekreációs és csapatépítő tréninget ajánlott meg az ellátási körzet valamennyi intézményében a pedagógusok számára. A résztvevő pedagógusok élménypedagógiai módszerek segítségével kapcsolódhattak újra kollégáikkal és önmagukkal, és közben kikapcsolódhattak, töltődhetnek.

- egy kollégánk – már hagyományosnak mondható vállalásával - egyhetes balatoni Erzsébet-tábor lebonyolításában működött közre a Dunaújvárosi Dózsa György Általános Iskola egyik pedagógusával és diákjaival;

- a Dunaújvárosi Vasvári Pál Általános Iskola adott helyet annak a speciális érzékenyítő tréningnek, amelyben kollégáink és a pedagógiai szakszolgálat, a Móra Ferenc Általános Iskola és EGYMI szakemberei, a tankerület pszichológusa kiváló kooperációban vezettek végig pedagógusokat a neurodivergens gyermekek sajátos észleléseinek világán, amely az átlag ember számára olyan nehezen elfogadható, érthető és kezelhető helyzeteket eredményez a pedagógiai munka során.

Júliusban az intézmény székhelyén szerveztünk napközis jelleggel 2 hetes programkavalkádot alsó tagozatos és nagycsoportos gyerekek számára, akik a család- és gyermekjóléti szolgálatunk ellátásában részesülnek. **30 gyermeknek** biztosítottunk ilyen módon hasznos szabadidős programokat.

A **közösségi** munka keretében elért 3-18 éves korúak száma 2024-ben: **834 fő**

Csoportfoglalkozások

A tanév során a segítőik feszített időbeosztással, intézményeik között lavírozva arra törekszenek, hogy a lehető legtöbb egyéni, csoportos és közösségi tevékenységet tudják megvalósítani. Ezért a nyári időszak kiemelten fontos a csoport számára a tanév tapasztalatainak összegzésére, és a tanulságok módszertani hasznosítására. Különösen igaz ez a csoportfoglalkozások tematikáit illetően.

Foglalkozásaink során mindig törekszünk rá, hogy kimozdítsuk a diákokat a frontális tanulási helyzetből, csoportmunka során a számunkra preferált kör módszer-t alkalmazzuk, amennyiben a pedagógus is lehetővé teszi ezt. Ezáltal jobban megteremthető az egymásra figyelés, nagyobb hangsúlyt kap az önszabályozás fontossága, a jelenlét minőségének egyéni felelőssége. Ezek a foglalkozások nem a tanulók szabad elhatározásából, önkéntes motivációból fakadóan létrejött csoportok, létszámukban is gyakran meghaladják az optimális kereteket, ezért a hagyományos

értelemben vett csoportalakítási és vezetési elméletek egy az egyben nem átültethetők. Mégis törekszünk rá, hogy motiválttá, aktívvá válhassanak és tanulási teret adhassunk számukra. A fő célkitűzés e téren a saját érzelmeik felismerése és verbalizálásának fejlesztése, valamint társaik érzéseinek megértése és elfogadása.

A csoportozás arra is nagyon jó eszköz, hogy a diákok és a segítő kölcsönösen benyomást szerezzenek egymásról, és optimális esetben az egyéni segítségkérés valószínűségét növeli a tanulók körében.

A tervezett foglalkozás-tematikákat tanév elején kiejánljuk az intézmények számára. A foglalkozások egy része pedagógusok kezdeményezésére szerveződik, más esetekben a segítő keresi fel az osztályfőnököket és személyesen is promotálja ezeket a lehetőségeket.

A csoportfoglalkozások szükség és lehetőség szerint páros vezetéssel zajlanak, ennek megvalósítása érdekében az alkalom időtartamára a segítőik egymás intézményébe mennek át.

A csoportfoglalkozás-repertoár a 2024-ben is végrehajtott finomhangolás után kisebb változtatásokkal, egy-két új elemmel az alábbi formában került kiejánlásra az általános- és középiskolák számára.

MESE-MŰHELY

A foglalkozás Boldizsár Ildikó-Elveszett madártoll című mesegyűjteményének 3 meséjére épül. Ezek a mesék a közösségi szabályok fontosságára, az iskolai közösség védő szerepére, a csúfolódás-, hátrányos megkülönböztetés tilalmára, az együttműködés fontosságára; a másik tulajdonának tiszteletben tartására irányítják a gyerekek figyelmét. A foglalkozás játékos, rajzos ábrázolás elemeket és feldolgozó beszélgetést vonultat fel eszközként.

Célcsoport: 1-2. évfolyam

„A MI BIRODALMUNK”/ „MI VAN A TETŐ ALATT?”

A csoportfoglalkozás célja a közösségi szemlélet kialakítása, csoportkohézió erősítése. Közös birodalom felépítésén, illetve célorientált csoportjátékokon keresztül tapasztalhatják meg saját és egymás erősségeit, valamint az egyén szerepét, fontosságát a közösségen belül.

Célcsoport: 3-5. évfolyam

CSAPATÉPÍTŐ DÉLELŐTT/FOGLALKOZÁS

A csapatépítés célja, hogy az osztály tagjai között kapcsolódási pontokat teremtsünk játékos feladatokon keresztül. A közösség tagjai megismerik egymás erősségét, amely hozzásegíti őket a közös problémamegoldási készségek elsajátításához. A közösségépítés alkalmával megtapasztalják, hogy csapatban, egymás támogatásával hogyan tudják elérni a kívánt eredményeket.

Célcsoport: 5-9. évfolyam

KONFLIKTUSKEZELÉS, BÁNTALMAZÁS-MEGELŐZÉS

Mi a konfliktus és hol a határa a bántalmazásnak? Milyen eszközök segítik a konfliktusok pozitív kimenetű rendezését? Milyen szereplői vannak egy bántalmazó szituációnak? Mi lehet a háttérben az egyes szereplők attitűdjeinek? Milyen hatásai vannak a bántalmazásnak? Hogyan lehet megállítani a bántalmazást? Ezek a kérdések adják a foglalkozások tematikus kereteit, ezen belül szituációs játékkal, drámapedagógiai eszközökkel, képi megjelenítéssel, interaktív tudásmegosztással zajlik a feldolgozás.

Célcsoport: 3-8. évfolyam

TÁRSAS KAPCSOLATOK – KÖZÖSSÉGI MÉDIAHASZNÁLAT

A foglalkozás célja: A feladatok alkalmazásával előtérbe kerül a diákok közti kommunikáció, az egymásra figyelés, az egymáshoz való fordulás, az együttműködés gyakorlása. Olyan technikák, eszközök birtokába juthatnak, amelyeket sikerrel alkalmazhatnak a kapcsolataikban.

A társas kapcsolatok igen változatosak és a média hatása a diákok érzelmi és szociális fejlődésükre igen meghatározó. Milyen személyes és online kapcsolatok jellemzik a diákokat jelenleg? Mennyire tartják fontosnak az online térben való kommunikálást és kivel? Mennyire érzik és vannak tudatában az online térben lévő kapcsolatok veszélyét? Ezekre a kérdésekre keressük a válaszokat a foglalkozás során.

Célcsoport: 5-6. évfolyam

ÉLJ SZERTELENÜL!

egészségmegőrzési prevenció program

(függőségek-szerhasználat-segítségnyújtás)

A prevenció program fő célja, hogy a diákok ismereteket szerezzenek a függőségek mibenlétéről, a segítségkérés fontosságáról és lehetőségeiről, edukatív-interaktív foglalkozások keretében. Szeretnénk a függőség kérdéseit és a hozzá kapcsolódó rizikókat megbeszélhetővé tenni, és a fiatalok védekezőképességé megerősíteni.

Célcsoport: 6-12 évfolyam

PÁLYAORIENTÁCIÓ

Mi a pályaorientáció? A pályaorientáció nem csupán a különböző szakmákról, de az önmagunkról, és a minket körülvevő társadalmi környezetről szerzett ismereteket is magába foglalja. Így a pályaorientáció segít összhangba hozni az egyéni készségeket, a társadalmi igényekkel és a választott szakmával. A döntéshelyzet, a választás felelőssége érzelmi terhet is jelent, és sok a kérdés, vagy még az sincsen. A foglalkozások célja beindítani az erről való tudatos gondolkodást, és megsegíteni az eligazodást a tanulók számára, első sorban az önmagukról való ismeretekre helyezve a hangsúlyt, valamint az érzelmi tudatosság szintjének növelését e konkrét helyzet vonatkozásában és megsegíteni a megterhelő érzések verbalizálását, egyszersmind oldását.

Célcsoport: 7-8. és 10 évfolyam

Egyéb csoportos tevékenységek, amelyeket kollégáink igény szerint végeztek az intézményekben:

- pályaorientációs mikrocsoportok – 3-4 fő, 45 perc, 7. és 8. osztályban;
- társasjáték-pedagógia alkalmazása – jellemzően tanulószobai időszakban;
- szociometriai felmérés – egydimenziós, kapcsolati háló feltérképezése;
- kreatív foglalkozások – alkalmakhoz kapcsolódó, vagy azoktól független alkotó alkalmak;
- SZÜLŐCSOPORT – két kollégánknak volt sikeres kezdeményezése szülőcsoport indításában, melynek eredményeképpen havi rendszerességgel fix résztvevőkkel facilitálnak önsegítő felnőtt csoportot intézményünkben.
- nevelőtestületi, diákönkormányzati ülésen részvétel;
- szülői munkaközösség ülésein részvétel;
- szülői értekezleteken való megjelenés;
- iskolai/óvodai gyermekvédelmi team szervezése, részvétel;
- team-munka a család- és gyermekjóléti központban;

Célcsoport elérése csoportos munkaformák keretében: **3281 fő**

Egyéni segítség munkaforma

Az egyénfókuszú segítség tevékenységünk meghatározó szelete.

Célja, hogy elősegítse a gyermekek, tanulók óvodai és iskolai beilleszkedését, előmenetelét, fejlődését, segítse az elakadások felderítését, megoldását; feltárja a veszélyeztetettséget.

Ennek keretében az óvodai és iskolai szociális segítő gyermeknek, szülőnek, pedagógusnak, egyéb szakembereknek nyújt segítséget.

Egyéni tevékenység formái:

- egyéni segítő beszélgetés – tanulóval, szülővel;
- tanácsadás – tanuló, szülő, pedagógus, egyéb oktató-nevelő munkát segítő szakember;
- konzultáció – pedagógussal, oktató-nevelő munkát segítő szakemberrel, családsegítővel, esetmenedzserrel, pszichológussal, védőnővel, egyéb szakemberekkel;
- részvétel a szülő és a pedagógus közötti megbeszélésen: a szülő, a pedagógus vagy mindketten kérhetik, hogy a szociális segítő legyen jelen a megbeszélésen;
- közvetítés pedagógus-diák, szülő-gyermek kapcsolatban
- hivatalos ügyek intézésében való segítségnyújtás;
- információnyújtás az elérhető szolgáltatásokról, jogokról, a szociális rendszer működéséről,
- óralátogatás;
- konfliktuskezelés;
- fegyelmi tárgyaláson gyermek érdekeinek képviselése;
- esetmegbeszéléseken, esetkonferenciákon való részvétel;

- jelzés küldése;
- delegálás más szakemberekhez; közvetítés más szolgáltatások felé.

Egyéni segítő tevékenység keretében elért személyek száma: **963 fő**

Egyéb tevékenységek-szakmai team, interdiszciplinaritás, adminisztráció

A tanév időtartama alatt heti egy nap szakmai team-munka zajlik intézményünk székhelyén. A szakmai támogatás nyújtás fontos eszköze ez. A mindennapokban önállóan, legtöbbször magára utaltan dolgozó kollégáink a team keretében megosztják egymással tapasztalataikat, segítséget kérnek szakmai dilemmáikban, ventilálnak érzelmileg megterhelő esetekről. Ezeken a napokon történhet közös kidolgozása aktuális témáknak, csoport-tematikáknak, átadása jó-gyakorlatoknak.

Fontos pillér a szakmai személyiség megtartása és fejlődése szempontjából a friss, naprakész tudás birtoklása. A hatékonyság megélése nagymértékben hozzájárul a szakmai elköteleződés és lojalitás megtartásához. A tudásbővítésben egymást támogatják a csoporttagok, saját erőforrásaikra támaszkodva. Az intézmény lehetőségeihez mérten támogatja, hogy a segítők közül többen részt vehessenek ingyenes szakmai konferenciákon, egyéb rendezvényeken. Kollégáink ilyen módon is gyűjtik az információkat, és keresik az eligazodási pontokat egy olyan szakterületen, amelynek hazai tudásbázisa továbbra is kiforratlan, rendezetlen képet mutat.

Nagyon nagy hiátus a rendszeres és folyamatos szakmai szupervízió hiánya.

Szakmai együttműködések

A közösségi működések kérdését a szakmai közösség színterére áttűtetve nagyon fontos, hogy folyamatosan tudunk kapcsolódni más központok óvodai és iskolai segítőihez és külső, akár civil szakmai szereplőkhöz. Inspiráló és tudásgyarapító találkozások ezek, melyek leginkább a székesfehérvári Alba Bátya Család- és Gyermekjóléti Központ, valamint a Ferencvárosi Szociális és Gyermekjóléti Intézmények Igazgatósága (FESZGYI) munkatársaival fűzték szorosabbra a kapcsolatunkat.

2024. április hónapban ismét megszerveztük a 2023. évben útjára indított szakmai műhelyünket, amelyre meghívtuk a vármegye központjaiban azonos munkakörben dolgozó kollégáinkat, saját intézményünk szakembereit, valamint a járás családsegítőit. Az eseményre az UNICEF Magyarország képviselője érkezett előadóként, aki az „Ébresztő óra” program koordinátoraként a szervezet munkájának bemutatása mellett a gyermeki jogok edukatív csoportfoglalkozás-módszerével ismertette meg a résztvevőket interaktív előadásában.

Szakmai együttműködéseink városi és járási szinten:

- iskola- és óvodapszichológusokkal;
- iskolai és óvodai védőnőkkel;
- a Dunaújvárosi Rendőrkapitányság bűnmegelőzési munkatársaival;
- MRE Újváros Drogambulanciával;
- a Dunaújvárosi Pedagógiai Szakszolgálattal;
- a Család- és Gyermekjóléti Központ esetenedzsereivel;
- a Család- és Gyermekjóléti Szolgálatok családsegítőivel.

Adminisztráció

Az óvodai és iskola szociális segítők a protokollban meghatározott módon dokumentálják munkavégzésüket:

- szükségletfelmérés – helyi adottságokhoz, igényekhez igazított szolgáltatás érdekében;
- szolgáltatási terv – az adott tanévben nyújtott összes szolgáltatásról nyújtott tájékoztatás az intézmények felé;
- éves szolgáltatási munkaterv – a segítő saját tervezete az adott tanévre/nevelési évre;
- heti terv – a segítő rövid távú (heti) feladat-tervezete;
- munkanapló – napi tevékenységek naplózása,

- KENYSZI vezetése;
- egyéni segítő tevékenység lapja;
- csoportos tevékenység lapja;
- közösségi tevékenység lapja;
- féléves és év végi értékelése a tevékenységnek.

Az óvodai és iskolai segítő tevékenység szakmai és személyi feltételei:

A rendelet 1000 fő köznevelési intézményben nyilvántartott gyermekre vetítve 1 fő (40 óra) alkalmazását írja elő.

A heti munkaidő rugalmas munkarendben, hétfőtől péntekig 7,00-20,00 óra közötti munkaidő keretben értendő. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy a segítő többnyire a hivatali munkarend szerint 8-16 óra között vannak jelen az intézményeikben, de egyes esetekben (szülői értekezletek, iskolai rendezvények, programok, szülő-konzultáció, korábbi tanóra stb.) ettől eltérhet a munkavégzés időpontja.

2024-ben rendkívül nagy fluktuáció jellemezte a csoportot. A januári teljes szakmai létszám (13 fő) elérése után májusra 8 főre csökkent a kollégák száma, júniusban az új kollégákkal 11 fő-re kiegészült, ugyanakkor ebből a területen szakmai tapasztalattal rendelkezők száma 6 fő volt. A próbaidő alatt távozókat miatt szeptemberben, és októberben ismét új tagok léptek be a csoportba, amely így szinte teljes létszámmal zárta az évet (12 fő).

A távozókat által megfogalmazott szempontok főként a nagy pszichés megterhelés, a méltatlanul alacsony bérezés és a gyermekvédelemben uralkodó áldatlan állapotok voltak.

Intézményünkben 2024. december 31-én az egy segítőre jutó ellátandó létszám átlagosan 1000 fő volt.

Az év során a lecsökkent szakmai létszám miatt több intézmény maradt fizikailag segítő nélkül, kizárólag telefonos rendelkezésre állással helyettesítéssel ellátva. Ebben az időszakban megkeresés ezekből az intézményekből nem érkezett, aminek valószínűsíthető oka, hogy a speciális szolgáltatás tényleges jelenlét nélkül nem megvalósítható, ugyanakkor az akut gyermekvédelmi problémákkal az intézmények a családsegítőkhöz vagy esetmenedzserekhez ez idő alatt is fordulhattak.

A 15/1998. (IV. 30.) NM rendeletben előírt képzettségi feltételeknek minden kolléga megfelel, azonban a 81/2004. (IX. 18.) NM rendelet által – a foglalkoztatás kezdő időpontjától számított két éven belül – előírt óvodai és iskolai segítő képzést csupán egy kollégánk tudta elvégezni, saját költségén.

Személyi feltételek

Munkakör megnevezése	Engedélyezett státuszok száma	2024. évben betöltött státuszok száma
Óvodai és iskolai szociális segítő	13 fő	13 fő

Tárgyi feltételek:

Kollégáink kivétel nélkül rendelkeznek intézményi mobiltelefonnal, amely a biztonságérzetet azáltal fokozza, hogy a munkavégzés és a magánélet dimenzióit a kapcsolattartásban különválasztja. Minden kolléga használ intézményi laptopot, amelyeket többnyire magukkal is visznek, hiszen az adminisztrációt az aktuális bázis-intézményben szükséges elvégezniük. Intézmény által biztosított laptop táskák nem minden kolléga számára állnak rendelkezésre.

A szolgáltatás sajátossága, hogy a tárgyi feltételek – úgymint fizikai környezet - biztosíthatósága nagy mértékben függ az egyes nevelési-oktatási intézmény adottságaitól. Van olyan intézmény, ahol jól felszerelt, minden feltételnek eleget tevő, és a segítő beszélgetés számára is optimális körülményeket biztosító helyiséget tudnak rendelkezésre bocsátani, adott esetben azt személyre is szabhatja a segítő. Vannak ugyanakkor olyan intézmények, ahol akkor tud a kolléga leülni a tanári szobában, ha egy pedagógus éppen nem dolgozik és a segítő beszélgetéseket, konzultációkat az

aktuálisan nem használt tantermekben kell lebonyolítani. Ennek oka az épületek infrastrukturális adottságaiban rejlik és nem a befogadó intézmény szándékát tükrözik.

Intézményünk székhelyén kollégáink külön csoportszobákkal rendelkeznek, egy nagyobb és egy kisebb méretűvel. Ilyen módon a csoport két részre különül azokban az időszakokban, amikor a tevékenység a központban zajlik (tanszünetek, team-napok). Ez szintén az épület adottságaival magyarázható. Kisebbik csoportszobánkat 3, nagyobbik csoportszobánkat 9 kolléga használja. Utóbbiban nagy szükség lenne megfelelő méretű íróasztalok és szekrények elhelyezésére a munkafeltételek optimalizálása érdekében.

Kollégáink sokat és sokszor utaznak a járás településeire és azok között. Ezek az utazások egy-két viszonylat esetében tömegközlekedéssel jobban szervezhetőek, ha dunaújvárosi indulással tervezhetőek (Kisapostag, Nagyvenyim, Rácalmás, Kulcs, Adony), mert gyakoribbak, illetve indulási idejükben jobban kihasználhatók a járatok. A települések nagyobb részének ellátása és általában a települések közötti közlekedés azonban nem megszervezhető tömegközlekedéssel. Ennek áthidalására kollégáink részben az intézményi gépkocsikat, és nagyobb arányban saját tulajdonú autójukat használják. A saját gépjármű használatának terhei egyre nagyobb gondot okoznak kollégáinknak, mivel az autók többnyire régebbi évjáratúak, többször szorulnak javíttatásra, melynek költségei nincsenek arányban a munkavállalók bérével.

Az óvodai és iskolai segítség statisztikai adatai

Az oktatási nevelési intézményekben dolgozó szociális segítők a **2024. évben 10772 ellátott esetben 3486 tevékenységet végeztek.**

Az óvodai és iskolai szociális segítség szolgáltatás, országos jelentési rendszerbe rögzítendő adatai 2024. év

Óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás 2024. január 1- december 31.			
Intézmény	Egyéni/fő	Csoportos/fő	Közösségi/fő
Dózsa György Általános Iskola, Dunaújváros	38	254	0
Móra Ferenc Általános Iskola és EGYMI, Dunaújváros	27	5	30
Vasvári Pál Általános Iskola, Dunaújváros	39	312	117
Széchenyi Zsigmond Általános Iskola és AMI, Baracs	21	62	0
Négy Vándor Óvoda és Hétpettyes Bölcsőde, Baracs	9	40	47
Árpád Fejedelem Tagiskola, Előszállás	28	215	24
Patakparti Óvoda, Előszállás	7	64	0

Vasvári Pál Általános Iskola Kisapostagi Telephelye	8	0	0
Mosolykert Óvoda, Kisapostag	3	0	0
Bocskai István Református Oktatási Központ Szabó Magda Tagintézménye, Dunaújváros	32	98	0
Margaréta Óvoda, Dunaújváros	12	18	22
Mezőfalvi Petőfi Sándor Ált. Isk. Benedek Elek Tagiskola, Daruszentmiklós	17	39	35
Szederinda Óvoda és Mini Bölcsőde, Daruszentmiklós	15	22	64
Petőfi Sándor Általános Iskola, Mezőfalva	39	63	0
Tündérmű Óvoda, Mezőfalva	11	12	0
Szent Miklós Általános Iskola, Nagykarácsony	16	19	0
Örökzöld Óvoda, Nagykarácsony	4	0	0
Hóvirág Óvoda, Adony	6	0	14
Szent István Általános Iskola és AMI, Adony	35	58	0
Arany János Általános Iskola, Besnyő	32	115	34
Pöttömsziget Óvoda, Besnyő	5	52	0
Mesepalota Óvoda, Ivánca	11	35	0
Dr. Fejérpataky László Általános Iskola, Ivánca	11	14	19
Nikosz Beloianisz Általános Iskola és Óvoda, Beloianisz	Szakmai létszámhiány miatt telefonos rendelkezésre állítás		
Fekete István Általános Iskola Kulcs	23	43	0
Százholdas Pagony Óvoda,	8	25	20

Kulcs			
Petőfi Sándor Általános Iskola, Dunaújváros	30	215	92
Móricz Zsigmond Általános Iskola, Dunaújváros	25	69	20
Kossuth Lajos Általános Iskola, Nagyvenyim	23	217	0
Dunaújvárosi Arany János Általános Iskola, Dunaújváros	29	105	0
Szent Pantaleimon Görögkatolikus Általános Iskola és AMI és Óvoda, Dunaújváros	29	88	0
Napsugár Tagóvoda, Dunaújváros	12	0	0
Bóbita Tagóvoda, Dunaújváros	9	0	0
Dunaújvárosi SZC Hild József Technikum, Szakképzőiskola és Szakiskola, Dunaújváros	19	49	28
Aranyalma Tagóvoda, Dunaújváros	19	0	0
Csillagvirág Tagóvoda, Dunaújváros	2	0	0
Kincskereső Tagóvoda, Dunaújváros	9	0	0
Dunaújvárosi SZC Kereskedelmi és Vendéglátóipari Technikum és Szakképző Iskola, Dunaújváros	20	100	0
Dunaújvárosi Egyetem Bánki Donát Technikum	12	26	0
Pannon Oktatási Központ Magángimnázium, Dunaújváros	6	95	90
Széchenyi István Gimnázium, Dunaújváros	18	55	20
Római Városrészi	11	0	0

Tagóvoda, Dunaújváros			
Aprók Háza Tagóvoda, Dunaújváros	8	0	0
Eszterlanc Tagóvoda, Dunaújváros	12	0	0
Duna-parti Tagóvoda, Dunaújváros	11	0	0
Dunaújvárosi SZC Lorántffy Zsuzsanna Technikum és Kollégium, Dunaújváros	18	36	0
Rosti Pál Gimnázium és Általános Iskola, Dunaújváros	6	21	0
Dunaújvárosi SZC Dunaferr Technikum és Szakképzőiskola, Dunaújváros	Szakmai létszámhiány miatt telefonos rendelkezésre állítás		
Nefelejcs Óvoda, Nagyvenyim	9	0	0
Dunaújvárosi SZC Rudas Közgazdasági Technikum és Kollégium, Dunaújváros	12	26	0
Pusztaszabolcsi Városi Óvoda és Bölcsőde, Pusztaszabolcs	15	55	0
József Attila Általános Iskola, Pusztaszabolcs	64	177	94
Hunyadi Mátyás Általános Iskola, Perkáta	18	205	0
Szivárvány Óvoda, Perkáta	7	0	0
Jankovich Miklós Általános Iskola és AMI, Rácalmás	28	90	5
Rácalmási Manóvár Óvoda és Bölcsőde, Rácalmás	7	0	5
Pentelei Waldorf Iskola, Dunaújváros	3	0	0
Csigadombi Waldorf Óvoda, Dunaújváros	3	0	20
Pentelei Mentálhigiénés Általános Iskola, Szakképzőiskola, Szakiskola és Gimnázium,	24	11	0

Dunaújváros			
Dunaújvárosi SZC Szabolcs Vezér Technikum, Pusztaszabolcs	16	76	34
Összesen/fő	991	3281	834

II. Család- és gyermekjóléti Szolgálat

Család- és Gyermekjóléti Szolgálat Szakmai beszámolója a 2024. évről

A család- és gyermekjóléti szolgálat önálló szakmai egységként végzi tevékenységét.

Illetékességi területe: Dunaújváros közigazgatási területe.

1. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat jogszabályban meghatározott feladatai

Családsegítés

A családsegítés a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. tv. 64.§-ban szabályozott módon kötelező szociális alapszolgáltatás a településen.

„A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.”

A szolgálat a tevékenységét a szociális munka eszközeivel végzi, egyéni esetkezeléssel, családokkal végzett szociális esetmunkával és szociális csoportmunkával.

A szolgálathoz fordulók a feltérképezés szakaszát követően személyes segítséget kapnak információközvetítésben (pl.: szociális ellátórendszerrel, támogatások formáiról, feltételeiről, munkaerő-piaci lehetőségekről, jogi segítségnyújtás) ügyintézésben, érdekérvényesítésben, mentális támogatásban, tanácsadásban. A családsegítés keretében végzett tevékenység lehet gyors segítség, krízishelyzetben krízisintervenció, illetve rövidebb, hosszabb együttműködést igénylő, a probléma megoldását segítő – családgondozás vagy tanácsadás.

A „hagyományos” családsegítő tevékenységek (tanácsadás, családgondozás, információnyújtás) mellett egyes – a társadalmi kihívásokra reagáló – speciális ellátási formák is jelen vannak a szolgáltatásban. Ilyenek az adósságkezelési tanácsadás, a családterápia/családkonzultáció, párkapcsolati tanácsadás, munkavállalási tanácsadás, segítőbeszélgetés bántalmazott felnőttek számára, életvezetési tanácsadás.

Életvezetési tanácsadás keretén belül a szolgálat segítséget nyújtott a munkaerő-piaci reintegrációhoz is. Az álláskeresés támogatása érdekében információk fát működtetett az intézményen belül, valamint a gondozásban lévő egyéneknek lehetőséget biztosított telefonálásra, önéletrajz készítésre is. A szolgálat dologi javak (adományok) közvetítésében, kiosztásában, illetve annak teljes körű szervezésében is részt vett.

Gyermekjóléti szolgáltatás

A szolgálat a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. 39. § (2)-(4) bekezdése 40.§ -a szerinti feladatokat látja el.

A Gyvt. definíciója szerint: *"a gyermekjóléti szolgáltatás, olyan a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését."*

A család- és gyermekjóléti szolgálat – összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel, illetve szolgálatokkal – szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez.

Feladatok:

- Veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszer működtetése.
- A családok, gyermekek, válsághelyzetben lévő várandós anyák, valamint a születendő gyermek és az örökbefogadó szülők tájékoztatása.
- Szociális segítőmunka keretében támogatás nyújtása:
 - a családok működőképességének megőrzésében, javításában,
 - a felmerülő probléma közös definiálásában, közös megoldási stratégia kidolgozásában,
 - a családban élő gyermek gondozásának, ellátásának megszervezésében,
 - az életvezetési problémákkal, szociális gondokkal küzdő családok, személyek szociális és mentálhigiénés állapotának javításában,
 - krízis helyzet (szociális és/vagy mentális) megoldásában,
 - a szociális ellátórendszer juttatásaihoz, illetve szolgáltatásaihoz való hozzáférés elősegítésében,
 - a család belső erőforrásainak feltérképezésében, mozgósításában,
 - a problémamegoldás érdekében az esetkezelésben közreműködő szakemberek koordinálásában,
 - az érdekérvényesítő képesség javításában,
 - a válsághelyzetben lévő várandós anya problémáinak rendezésében.
- Segítséget nyújt a családoknak, egyéneknek, válsághelyzetben lévő várandós anyának más szervezetek, intézmények, civil szolgáltatók által nyújtott ellátásokhoz és szolgáltatásokhoz való hozzájutáshoz.
- A családban jelentkező nevelési problémák és hiányosságok káros hatásainak csökkentése érdekében célirányos szolgáltatásokat nyújt.
- Hivatalos ügyek intézésében közreműködik a családdal, Család- és Gyermekjóléti Központtal és a Fejér Vármegyei Kormányhivatal Dunaújvárosi Kirendeltségének Gyámügyi Osztályával.
- A gyermeket érintő veszély esetén hatósági együttműködést, intézkedést kezdeményez.

2. A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat statisztikai adatai:

A 2024. évi statisztikai adatok a család- és gyermekjóléti szolgálat teljes ellátásra vonatkozóan

2024. évben a szolgáltatást igénybevevők száma/fő	1.521
Családgondozásban részesülő gyermekek száma/fő	745
Forgalom (fő)	31.752

Szakmai tevékenységek adatai:

Sor- szám	Megnevezés	Szakmai tevékeny ségek halmaz a	Szolgált atásban részesül ők száma b
01	Információnyújtás	11393	1363
02	Segítő beszélgetés	3438	838
03	Tanácsadás	1452	299
04	Ügyintézéshez segítségnyújtás	2302	555
05	Konfliktuskezelés	410	70
06	Kríziskezelés	225	75

07	Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez		422	173
08		természetbeni	341	146
09	pénzbeli Közvetítés		118	88
10	másik szolgáltatáshoz		2	1
11	ebből (09-ből): átmeneti gondozásba	család- és gyermekjóléti központhoz	49	33
12	Esetkonferencia		87	63
13	Esetmegbeszélés		1574	289
14	Esetkonzultáció		713	298
15	Szakmaközi megbeszélés		7	
16	Szociális és mentálhigiénés csoportmunka		172	38
17	Egyéni és csoportos készségfejlesztés		23	19
18	Közösségfejlesztés		23	11
19	Környezettanulmány elkészítésében való közreműködés		197	149
20	Családlátogatás		997	469
21	Adományközvetítés		7605	406
22	Hátralékkezelési tanácsadás		8	8
23	Munkavállalási, pályaválasztási tanácsadás		45	20
26	Családterápia		82	11
29	A nevelési-oktatási intézmény gyermekvédelmi feladatainak segítése		69	178

A gyermekjóléti szolgálat szakmai tevékenységének alakulása 2024. évben

Ellátási formák

<u>Együttműködési megállapodás alapján</u>	<u>Nem együttműködési megállapodás alapján</u>
Alapellátás keretein belüli gondozási folyamat	Eseti szintű ellátás
Része: - Határozott időre szóló kölcsönös együttműködés - Cselekvési terv - Havi átlag 3 kapcsolatfelvétel - Érintett szakemberek bevonása Cél: másodfokú változások előidézése	- Nem igényel folyamatos kapcsolattartás - Információnyújtás, 2-6 alkalmas konzultáció - Élelmiszer-adomány - Ügyintézés
<u>Hatósági intézkedésbe bevont kiskorúak</u>	
- Jogerős hatósági intézkedésben érintett gyermekek száma: 198 - Védelembe vétel: 126 - Nevelésbe vétel: 9	

Eseti gondozásra akkor került sor, amikor a család életében olyan kisebb funkciós zavar merült fel, amely a családgondozók részéről nem igényel folyamatos kapcsolattartást. A kliensek részére nyújtott információ, illetve a 2-6 konzultáció elegendő a problémák kezelésére.

Az eseti gondozást követően több esetben az alapellátásban való gondozás megkezdése válik szükségessé, mert intenzívebb és tartósabb kapcsolattartás és esetkezelés indokolt a család problémáinak kezelésére.

Elsődleges feladat az **alapellátás keretében történő segítségnyújtás**. Ennek során az elkészített cselekvési tervnek megfelelően rendszeres kapcsolattartás keretében – a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával – végzik szakmai tevékenységüket a segítők. Az alapellátásban történő ellátás a segítő kapcsolatra épül, mely a szülők és a gyermekek családsegítővel történő együttműködésén alapul. Az eredményesség tekintetében az együttműködésen kívül meghatározó a gyermekek veszélyeztetettségének mértéke, a családi probléma észlelésének ideje, valamint hogy a kliens segítséggel képes volt-e a veszélyeztető tényezők megszüntetésére, a család egységének megerősítésére.

Védelembe vételre akkor került sor, ha a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátás önkéntes igénybevétele nem lehetett megszüntetni, a gyermek körül a problémák tovább súlyosbodnak, vagy a veszélyeztetettség továbbra is fennállt.

2024. évben is az alábbi kiemelten súlyos problémák, illetve ezek együttes fennállása esetén vált szükségessé a védelembe vétel vagy annak fenntartása:

- elvált, vagy különváltan élő szülők gyermekekkel való kapcsolattartás miatti konfliktusok,
- pszichés megbetegedések,
- iskolai magatartásproblémák, tankötelezettség szegés /magas számú igazolt és igazolatlan hiányzások/ csavargás,
- 16 éves kor alattiak 50 órát meghaladó igazolatlan iskolai hiányzásai.
- szülők gyermeknevelési nehézségei, a gyermekek fizikai és érzelmi elhanyagolása vagy bántalmazása,
- szülők életvitеле, családon belüli súlyos konfliktusok, szenvedélybetegségek, gyermekek szerhasználata.

Amennyiben a Család- és Gyermekjóléti Központ felkéri családsegítői feladat ellátásra a Család- és Gyermekjóléti Szolgálatot úgy feladata a veszélyeztetettség miatt családjukból kiemelt, szakellátásban – gyermekotthonban, lakásotthon hálózatban vagy nevelőszülőnél – nevelkedő gyermekek családjukba való visszahelyezését elősegítő családgondozás, ill. a családjukba visszahelyezett gyermekek **utógondozása**.

A **nevelésbe vett** gyermekek családjának gondozása során a családsegítő az alábbi feladatokat látta el:

- munkanélküliség esetén segítséget nyújt álláskeresésben, hivatalos ügyek intézésében,
- tájékoztatja a szülőket az igénybe vehető szociális támogatásokról,
- életvezetési, gyermeknevelési tanácsokat ad, adományokat közvetít,
- a szülőket mentális megsegítésük érdekében a szolgálat mentálhigiénés szakemberhez, pszichológusához irányítja,
- a szülők és gyermekek közötti kötődés erősödése érdekében szorgalmazza a rendszeres kapcsolattartást (a gyermek a hétvégét, valamint a szünidőt vagy annak egy részét a családjában tölthesse),
- a család újraszerveződésének sikeressége érdekében családterápiába delegálhatja a klienseket.

A családsegítő munkája során a tapasztalat az volt, hogy a szülők nem, vagy csak nehezen tudtak és akartak azonosulni a változtatás szükségességével, ezért az erőfeszítésre vonatkozó motiváltságot is nélkülözték. A gyermekkel való kapcsolattartás nehézsége gyakran a kedvezőtlen anyagi helyzetből fakadt, mert a gondozási helyre utazás sok esetben komoly költségeket jelentett a szülőknek.

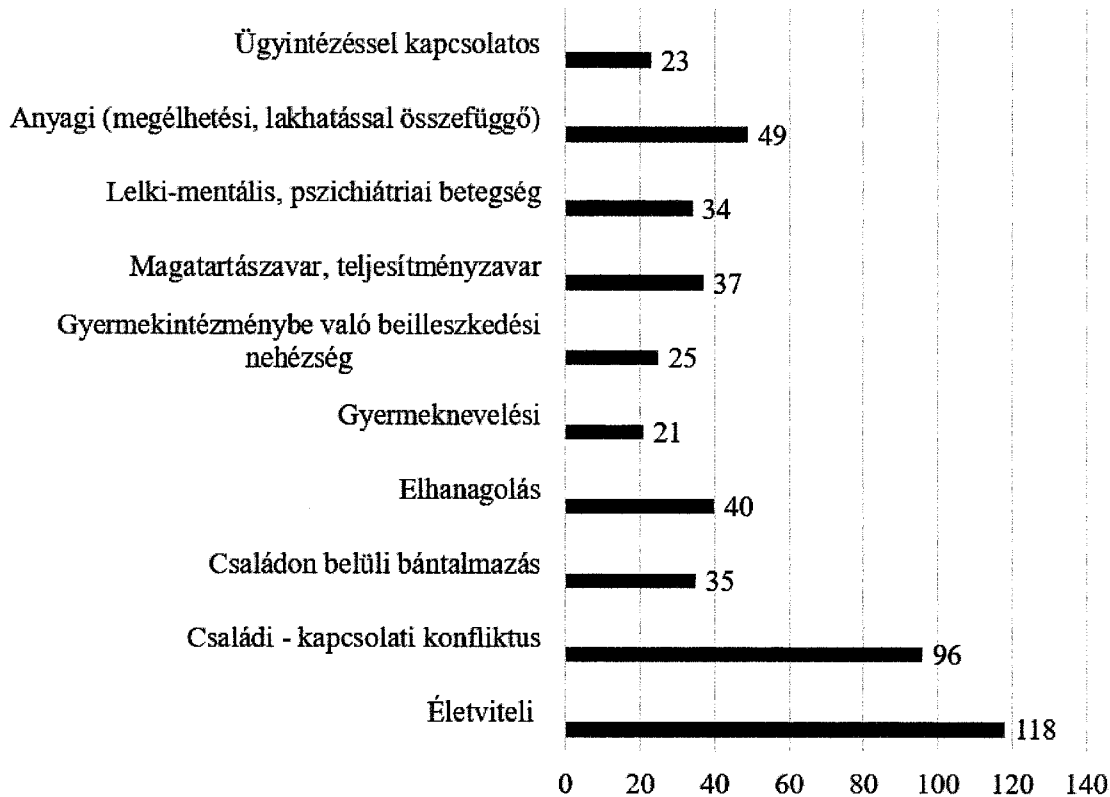
A szolgálat feladata a hozzá forduló, vagy a jelzőrendszer által jelzett **válsághelyzetben lévő várandós anyák gondozása**. A családsegítő segítséget ajánl fel a legtöbb esetben anyagi, családi, párkapcsolati, lelki problémával küzdő anyák részére, pszichológiai tanácsadást, családterápiát/családkonzultációt, párkapcsolati tanácsadást biztosít számukra, esetenként,

közvetít más szolgáltatóhoz, valamint adományokat közvetít az újszülött fogadásához szükséges otthoni környezet megteremtéséhez.

A 2024. évben nem került sor válsághelyzetben lévő kiskorú várandós anya gondozására.

A gyermekjóléti szolgálat a fent ismertetett gondozási formák kapcsán teljes egészében olyan családokkal találkozott, melyek egyszerre több problémával küzdöttek.

Az alábbi táblázat az együttműködési megállapodás alapján kezelt esetszámok százalékos alakulását mutatja problémátípusok szerint.

/1. ábra/ szolgáltatást igénybe vevő családok számának százalékos alakulása elsődleges probléma szerint

3. A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat feladatvégzésének tapasztalatai a 2024. évben

A család -és gyermekjóléti szolgálatnak kötelező adatot szolgáltatni a szociális és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevők országos nyilvántartásának (KENYSZI) rendszerébe. A 2024. évre vonatkoztatva ez 1.447 személy adatainak elektronikus kezelését jelentette.

Fontos szempont volt, hogy a szolgálathoz forduló családok problémáinak kezelését a korlátozott lehetőségekhez képest is magas színvonalon lehessen teljesíteni. A kollégák leterheltsége 2024. évben is nagy volt, amit az ügyfélforgalom (31752 fő) is megmutat. A város lakossága körében továbbra is népszerűek voltak a speciális szolgáltatást nyújtó tanácsadások.

A család- és gyermekjóléti szolgálat ügyfélkörének összetételében folyamatos változás figyelhető meg. Évekkel ezelőtt inkább az elszegényedett, szegregált társadalmi rétegek segítése volt jellemző. Néhány éve megfigyelhető, hogy a közép és felső osztálybeli családok egyre nagyobb számban jelennek meg a szolgáltatásokat igénybe vevők között.

Szolgálatunk biztosított segítő beszélgetést, a segítő beszélgetést bántalmazott felnőttek számára, családkonzultációt, párkapcsolati tanácsadást, valamint a családterápiát. A kamaszoknál a depresszív magatartás megjelenése nagy számban megfigyelhető. A szolgálat munkatársai a segítő beszélgetést, valamint az első félévben filmklub lehetőségét ajánlották fel, súlyosabb esetekben a család-és gyermekjóléti központ által működtetett pszichológiai tanácsadásra kértek

előjegyzést, valamint segítették a szülőket abban, hogy gyermekük megfelelő orvosi kezeléshez jusson. Az ügyfelekkel a szakmai egység többnyire az észlelő és jelzőrendszer által küldött jelzéseken keresztül kerül kapcsolatba, de növekszik az önként bejövő kliensek száma is. Főként családi, kapcsolati problémáik miatt veszik igénybe a szolgáltatásokat.

Nőtt a lakossági bejelentések száma, főleg a családon belüli veszekedések, bántalmazások kerültek ilyen módon a figyelem fókuszába.

2024. évben 11 helyett 9 családsegítő végezte az alábbi feladatokat:

- Gondozás együttműködési megállapodás alapján (alapellátás) – 483fő (167 család),
- Nem együttműködési megállapodás alapján (eseti munka, és hatósági intézkedésben érintett) – 1.038fő (578 család),

A felsorolt segítő tevékenységeken túl speciális szolgáltatásokat is nyújt a szolgálat Dunaújváros területén élő, együttműködési megállapodással rendelkező egyének, családok számára.

Egyéb szolgáltatások:

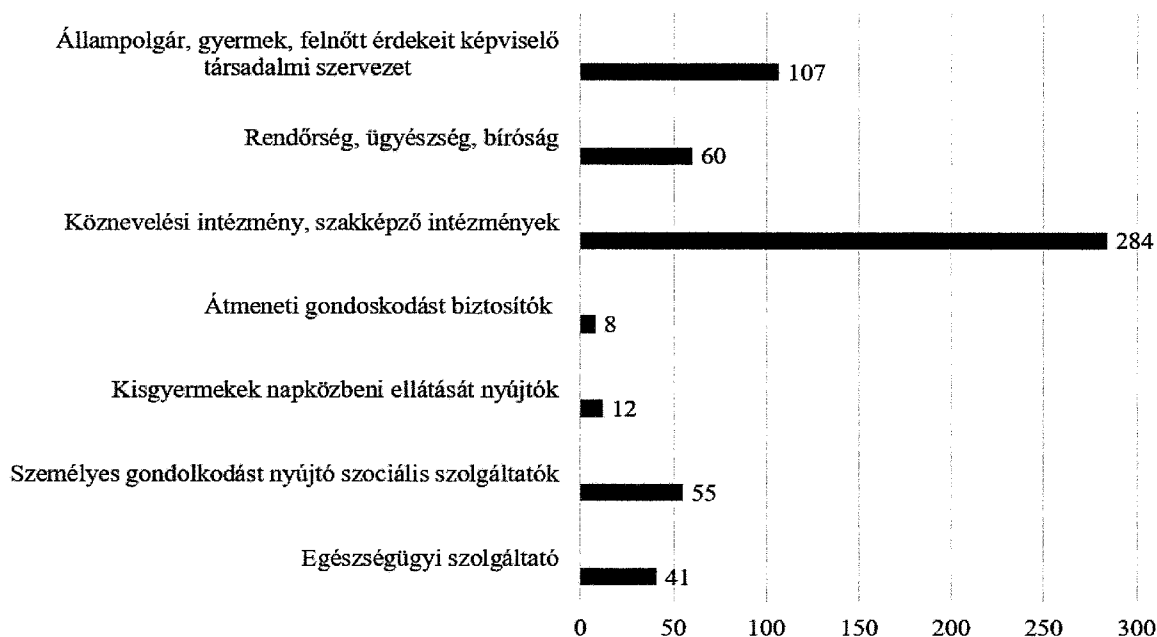
- pártanácsadás
- adósságkezelési tanácsadás
- munkavállalási tanácsadás
- tematikus segítőbeszélgetés

Jelzőrendszer működésének tapasztalati

A család- és gyermekjóléti szolgálat egyik alapvető célkitűzése, hogy hatékonyan működő jelzőrendszert működtessen. Kiemelkedően fontos szerepe van a rendszerszemléletű szakmaközi megbeszéléseknek, a folyamatos kapcsolattartásnak, melynek révén a tagok megismerhetik egymást, így a különféle szakterületek között megerősödik az együtt gondolkodás. Lehetőség nyílik a felmerülő gyermekvédelmi és egyéb kérdések megvitatására.

A jelzőrendszer tagjaival való együttműködés folyamatos és kölcsönös volt. A jelzést tevőt a szolgálat a megtett intézkedésekről tájékoztatta, amennyiben nem volt a jelzés zártan kezelt (Gyvt. 17. § (2a) alapján). A családok és a jelzőrendszer tagjaival közösen megtartott esetkonferenciák beépültek a mindennapi családsegítői munkába.

2024. évben a szolgálathoz megküldött jelzések száma 565.

/2. ábra/ Beérkezett jelzések jelzőrendszeri lebontása

A 2. ábrán jól látható, hogy a köznevelési intézmények által küldött jelzések száma a 2024. évben is igen magas volt. A rendőrség jelzései főleg a családon belüli bántalmazásról szóltak, de az is előfordult, hogy a család nem tudott megbirkózni a gyermek krimianalizálódásával.

Több olyan gyerek van, aki abúzus áldozata lett, értendő ez alatt a lelki, a fizikai és szexuális bántalmazás. **2024. évben 67 volt a zártan kezelt jelzések száma.** (A Gyvt. rendelkezésének értelmében, a gyermek bántalmazásáról, súlyos veszélyeztetettségéről beérkező jelzéseket kötelező zártan kezelni, melynek lényege az, hogy nem derülhet ki a bejelentő személye.) 2023. évben a szolgálat 77 esetkonferenciát szervezett, és bonyolított le.

A család- és gyermekjóléti szolgálat egyéb tanácsadásai

A családterápiát/családkonzultációt, párkapcsolati tanácsadást, valamint adósságkezelési tanácsadást végeztek a családsegítő kollégák. Fontos kiemelni, hogy a tavalyi évben már minden családsegítő munkatárs nagy hangsúlyt fektetett az emberközpontú munkafolyamatra, így bevezetésre került a rendszerszemléletű, keretekbe ágyazott segítőtbeszélgetés amely a cselekvési tervben is megjelent.

(Három családterapeuta jelölt, önkéntes munka keretein belül végzett tanácsadást.)

Párkapcsolati tanácsadás

A szolgálat a családok működőképességének fenntartása, javítása, illetve az elkövetkező generációk egészséges fejlődése érdekében nyújtott pártanácsadás szolgáltatást.

A szakemberek családterápiás elméletet és módszertant használnak fel a még csak tüneteket mutató (nem beteg), kapcsolati zavarral küzdő családokkal való foglalkozás során. Leggyakrabban gyermeknevelési, párkapcsolati vagy más, a családot érzelmileg is megterhelő nehézség esetén alkalmazta a szolgálat ezt a támogatási formát.

Az ülések előre egyeztetett időpontokban, többnyire az egész család részvételével történtek.

Ezt a szolgáltatási elemet a család- és gyermekjóléti szolgálattal együttműködési megállapodást kötött családok vehették igénybe.

Adósságkezelési tanácsadás

A szolgálat a közüzemi hátralékkal rendelkező családok segítségét pénzügyi támogatások nélkül, tanácsadás keretén belül végezte. Írásos együttműködési megállapodás született a lakásszövetkezetekkel és a helyi vízművel. A közös munka lényege, hogy a szolgáltatók jeleznek a krízisben lévő háztartásokról, és a szolgálattal együttműködő családok védelmet kapnak, bizonyos feltételek mellett nem indul eljárás velük szemben. A tanácsadás heti egy napon, időpont egyeztetés alapján zajlott.

Az adósságkezelési tanácsadáson az első interjú alkalmával a tanácsadó megvizsgálja az eladósodás mértékét, a fizetési kapacitást, a jogviszonyokat, a munkaerő-piaci helyzetet, egészségi és mentális állapotot, az igénybe vehető ellátásokat. A továbbiakban figyelemmel kíséri a család együttműködési készségét.

A következőekben (feltárás, előkészítés) információcsere zajlik az adósság mértékéről, okairól, illetve a lehetséges megoldási alternatívákról, valamint rögzítik az együttműködés kereteit. E szakaszban kerül sor a hátralékkezelési terv kidolgozására.

Az időközben felmerülő problémákra az ügyfelek, a tanácsadó segítségével keresik megoldást.

Az elmúlt néhány évben a szolgálat azt tapasztalta, hogy a kapcsolattartás időtartama átlagosan megnövekedett. A családok élethelyzetében több olyan változás is történt, mellyel a mindennapi életük megnehezedett, szükségét érezték a szolgáltatás további igénybevételének.

A háztartások többsége igényelte az utógondozást, melynek keretében a tanácsadó felkészíti a családot az újabb adósságok felhalmozásának elkerülésére, és új gazdálkodási stratégia kialakítására. Az után követés időtartama változó, legkevesebb három hónap.

Munkavállalást segítő tanácsadás

A tanácsadás célja a szolgálattal kapcsolatban álló álláskereső ügyfelek segítése a munkaerőpiacon történő elhelyezkedésben.

Egyéni konzultáció keretein belül, az ügyfél jelenlegi élethelyzetéhez igazodva a segítő megkereste az elérhető tréningeket, tanfolyamokat, továbbtanulási lehetőségeket. Az ügyfél és a segítő közösen fényképes önéletrajzot készített, továbbá az ügyfelek számára motivációs levél is készült. A tanácsadás nem csak egyéni módon, hanem csoportfoglalkozás keretein belül is folyik.

A munkáltatók nagy többsége fényképes, számítógéppel írt önéletrajzot és motivációs levelet fogad el, ezért fontos, hogy segítséget nyújtsanak a szolgálat családsegítői azok részére is, akiknek e formátum elkészítésére nincs lehetőségük.

Az intézmény csatlakozott a DUNA-MUNKA-TOP – TOP 6.8.2.-15 projektben a Dunaújvárosi Járási Foglalkoztatási Paktumhoz. A projekt elemeit a segítők megismerik és beépítik munkájukba.

Csoportokkal, közösséggel végzett tevékenységek

A szolgálat a segítő munka tapasztalatai alapján felmerülő problémák kezelésére önsegítő, illetve szociális-mentálhigiénés csoportokat működtetett meghatározott tematika mentén. A csoportok egy része több évtizedes hagyományra tekint vissza.

Az időskorúaknak, továbbá a gyermekeknek különböző témájú csoportokat szerveztek a szakemberek.

„Kotkoda” Klub

2008. augusztusban indult zárt önsegítő csoport. A csoportfoglalkozást 60 év feletti, egyedülálló nők számára szervezte a szolgálat. A cél magányuk enyhítése, mentális állapotuk javítása, illetve szinten tartása.

A foglalkozások kötetlenül az idős emberek igényeit szem előtt tartó tematikával zajlanak. A csoport tagjai az évek során baráti kapcsolatba kerültek egymással, megbeszélték problémáikat, megosztották örömeiket, segítették egymást a magánéletben. A csoport 9 főből álló, stabil közösséggé kovácsolódott az elmúlt években.

Munkavállalási tanácsadás (csoportfoglalkozás)

2024. augusztusban indult, az előkészítő munka és négy alkalom valósult meg. A 4 főből álló csoportból 2 fő elhelyezkedett. A csoportfoglalkozás célja, hogy az aktívkorú elszegényedett helyzetben lévő személyek újra munkavállalóvá váljanak.

„Társasozzunk együtt” (csoportfoglalkozás)

2023. novemberben indult a csoport melynek célja az időskori elmagányosodás megelőzése, az aktív időskor megélése, a tagok szociális és mentális jólétének elősegítése. A csoport tagok havi két alkalommal találkoznak, 10 fővel.

„Kiút a magányból” (csoportfoglalkozás)

2024. augusztusban indított a Szolgálat egy csoportfoglalkozást, azoknak az (első sorban aktív kórú) érdeklődőknek akik úgy élik meg, hogy nem, vagy kevés kapcsolati hálóval rendelkeznek. A foglalkozás célja, a személyiségfejlesztése, készségek fejlesztése (önreflexió, indulatkezelés, kapcsolat teremtő kommunikáció, asszertivitás, stb..) A problémákkal való megküzdés hasonló helyzetben lévők számára, egy reális, de pozitív viszonyulás önmagával és a külvilággal kapcsolatban is. Öt alkalom valósult meg, a legfiatalabb 25, a legidősebb 61 éves volt és 7 fő vett részt.

Kézműves csoport gyermekeknek

A Gyvt. 39. § (1) d) alapján a szolgálat szabadidős programok szervezését, és lebonyolítását végezte. 2024. évben is megrendezésre kerültek a jeles napokhoz köthető (tavaszköszöntő, fák-madarak napja, nyár váró, nyár búcsúztató, őszi köszöntő, halloween, advent) programok. Az eseményekre mindig meghívásos alapon érkeztek a gyermekek szüleikkel. A foglalkozások a

szabadidő hasznos eltöltésén túl a társas kapcsolatok kialakítását, mintamutatást, a felnőtt-gyermek bizalmi kapcsolat erősítését, a gyermekek fejlesztését is célul tűzték ki.. A programok tematikája többnyire a jeles ünnepeinkhez kötődik és a gyerekek korának, érdeklődési körének megfelelő manuális tevékenységre épült.

Nyári tábor gyermekeknek

A nyár folyamán az ADRA Adventista Szeretetszolgálat Alapítvány külföldi önkéntesek bevonásával, és a szolgálat közreműködésével a 8-12 éves korosztályt érintve egy hétig, Balatonlellén táboroztatott 8 gyermeket.

Játékfesztivál

2000. évben először, és azóta minden évben megrendezésre kerül az egész napos Nyárbúcsúztató sport- és játékfesztivál. A rendezvény remélhetőleg nem csak az intézmény, de a város egyik hagyományosan vidám, jó hangulatú összejövetelévé nőtte ki magát. 2024. évben 203 fő érdeklődött a programok iránt. Egész családokat mozgósított a felhívás erre az alkalomra. A program lehetőséget ad a családoknak az együttes játékra, a gyerekeknek pedig megmutatja, hogyan tölthetik el hasznosan szabadidejüket.

Különböző kreatív kézműves és sportolással kapcsolatos állomásokon figura pecsétet kellett összegyűjteni a gyerekeknek. A sikeres gyűjtők a Hankook Tire Magyarország Kft., a Jakó Cukrászda, a Kóró Virág Ajándék, Papír Írószer üzlet, valamint az Adománykuckó által felajánlott iskolaszereket kapták ajándékba. A rendezvény lebonyolítása intézményi és civil összefogással történt. A foglalkozásokat a munkatársak vezették, de segítségükre voltak külsős önkéntesek is.

Ezen a napon az iskolai tanévkezdés aktualitását szem előtt tartva, tanszerbörzét szervezett a szolgálat, melyet megelőzött egy a lakosságot és a helyi vállalkozásokat érintő adománygyűjtés.

Záró programként a *Violin Alapfokú Művészeti Iskola*, valamint *Gamila Orientális Tánc* csoport mutatta be táncnövéndékei tudását előadás formájában.

Nyugdíjasok karácsonyi ünnepsége

Évtizedes hagyományra tekint vissza az egyedül élő, a szolgálattal kapcsolatot tartó nyugdíjasok vendégül látása az adventi időszakban. Az alkalomra uzsonnával, gitárműsorral, melyet Pálfalvi János adott elő, és az adományokból összeállított kis ajándécsomaggal készült a szolgálat. A 22 magányosan élő idős ember számára ez a kis közösségi rendezvény a „valahova tartozás” érzésével emeli az ünnep fényét.

Innovatív szakmai munkák

Önkéntesség, közösségi szerepvállalás

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 2012. augusztusban elfogadott rendelete alapján az érettségihez szükséges közösségi szolgálat teljesítésében szolgálatunk együttműködött a város középiskolaival.

2024. évben csekély létszámban dolgoztak a diákok.

Dologi javak közvetítése és nyújtása

Az élelmiszer adományok legnagyobb részét a Magyar Élelmiszerbank Egyesülettel kötött együttműködési megállapodás alapján a helyi Lidl Magyarország és a TESCO biztosítja, melynek keretében napi szinten kerül elszállításra az áruházban megmaradt kenyér, kis-pékáru és zöldség-gyümölcs. 2024. évben 47636 kg 74105521 Ft értékben vegyes élelmiszer adományhoz jutott a szolgálat, melyet folyamatosan osztott ki a rászoruló, túlnyomó részt többgyermekes családoknak. Ez 98023 Ft/fő értékű támogatást jelentett az ellátott személyeknek 2024-ben.

A Család- és Gyermekegészségügyi Szolgálat a ruhaadományok, a bútorok és a háztartási gépek adományozását tároló hely és szállítási lehetőség híján, közvetítéssel oldotta meg.

4. A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat személyi feltételei

Családsegítő munkakörben 11 státuszt engedélyezett a fenntartó, amely december 31-ig betöltésre kerül.

A 11 főből 1 fő szakmai vezető és családterapeuta, családkonzulens is egyben, valamint 1 fő munkavállalási tanácsadó, 1 fő párkapcsolati tanácsadó is a családsegítő feladata mellett.

Asszisztensek: 4 fő

A család- és gyermekjóléti szolgálathoz tartozó 4 szociális asszisztens segítette a családsegítők munkáját. Tevékenységük kiterjedt az ügyfelek koordinálására, információnyújtásra, adminisztrációs tevékenységekre, továbbá nagy mennyiségű élelmiszer adomány kiosztására, valamint ruha és bútor adományok közvetítésére.

A családsegítők, és a szociális asszisztensek több, a város lakossága számára szervezett adomány gyűjtésben és osztásban vettek részt.

A 2024. évben a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai feszített munkatempóban dolgoztak. A szolgálat státuszainak a száma ugyan igazodik a település lakosságának számához, de az alacsony bérek miatt ez a pálya mára már nem népszerű a fiatalok számára. Megszűnt a pálya után való érdeklődés, nincs utánpótlás, magas a fluktuáció.

A városban 4 körzet került kialakításra. Fontos szempont volt a földrajzi területek hasznos kihasználása, illetve a lakosság társadalmi integrálódása alapján elkülönülő zónák egyenlő elosztása. A tavalyi év nagy részében a körzetekben 3 szakember helyett csak 2 családsegítő látta el munkát.

Dunaújvárosban is fontos lenne megtartani a szakmai tapasztalattal rendelkező családsegítőket, mert a munkatapasztalatukkal professzionálisan segítik a családokat és a pályakezdő kollégákat is a szakmai identitás kialakításában.

A családsegítőknek a fizikai és az érzelmi leterheltségük is magas, hiszen a segítő szakemberek a személyiségükkel dolgoznak. Lényeges, hogy a szolgálat munkatársai elkerüljék az úgynevezett Burnout-szindróma kialakulását, amely fokozott érzelmi megterhelés, stresszhatások következtében létrejövő fizikai-érzelmi-mentális kimerülést jelent. A 2024. évben négy rekreációs napot biztosított az intézmény a dolgozóknak.

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 7. § d) e) pontja szerint:

A családsegítést és gyermekjóléti szolgáltatást végzők számára biztosítani kell, az egymás tájékoztatása, szakmai segítése céljából, konkrét ügyek, vagy problémák feldolgozása kapcsán rendszeresen tartott eszmecsere csoporton történő részvételt, a szupervíziót.

III. Családok Átmeneti Otthona

1. Tárgyi feltételek

Az Útkeresés Segítő Szolgálat telephelyeként működő intézmény felújításra szorul. A Dunaújváros Megyei Jogú Város Önkormányzata felé jeleztük az észrevételeinket.

Az otthon udvarán található gyermekjátékok több éve elbontásra kerültek, és azóta sem kerültek pótlásra. 2024. évben a Hankook Tire önkéntes programjának keretében egy homokozót kapott az otthon. Az udvar felújítása továbbra is várat magára, pedig a gyermekek és szüleik testi épségének megóvása érdekében nagy szükség lenne rá. A szennyvízelvezetési probléma továbbra is fenn áll. Az alagsori lakrészekben a családok folyamatos elhelyezése nagy nehézséget jelent. A szennyvíz az intézmény pincéjébe történő beszívásával fertőzésveszélyt jelent az otthon lakóira és dolgozóira egyaránt. Az otthonban 2024. évre teljesen elhasználnának a matracok, melyek pótlása

forráshiány miatt csak részlegesen volt lehetséges. Az otthon dolgozói az év során adományok gyűjtésével tudták valamelyest pótolni a selejtezésre került matracokat, ezzel tudták biztosítani az intézmény zavartalan működését. Az év végén 4 két személyes matrac megrendelésére volt lehetőség, amely csekély mértékben teszi lehetővé az elhasználódó fekhelyek cseréjét, mivel összesen 13 kétszemélyes ágy matracát kell cserélni. Az otthon tetőterében a lakrészek beáznak, ennek következtében erősen penészesednek. Tárgy évben a DVG ZRT szakemberi és az intézmény karbantartója több alkalommal ideiglenesen sikeresen megakadályozta a víz beszivárgását a lakrészekbe, azonban idővel a víz ismételten utat talált magának. 2024. évben egy nagyobb esőzés során előfordult, hogy a kémény mentén annyira beázott az otthon, hogy az 1 emeleti lakrészben a lámpatestből folyt a víz.

2024. évben az otthon új szolgáltatással bővült. Lehetőség van két küldő férőhelyen való elhelyezésre, az ez irányú szabályzatban foglaltak alapján.

2. Általános működés, törvényben meghatározott feladatok

A családok átmeneti otthona a gyermekek átmeneti gondozásának egyik formája. A szülő kérelmére, és annak beleegyezésével biztosítja a gyermekek átmeneti gondozását, szükség szerinti ellátással, indokolt esetben teljes körű ellátás keretében.

A családok átmeneti otthona megszakítás nélküli munkarend szerint működő bentlakásos intézmény, amely az alapellátás keretében a gyermek és szülője, illetve a várandós anya számára alaptevékenységként biztosítja az átmeneti gondozást.

Az otthon befogadja a dunaújvárosi lakcímmel vagy tartózkodási hellyel rendelkező átmenetileg otthontalanul maradt, veszélyeztető környezetből menekülő, családon belüli erőszak áldozatává vált gyermeket és szülőjét, és a válsághelyzetben lévő várandós anyát. A befogadást követően az intézmény értesíti a területileg illetékes Család-és Gyermekjóléti Szolgálatot, illetve Központot.

A családok átmeneti otthona a szülő és gyermeke számára az együttes lakhatást otthonszerű elhelyezés formájában biztosítja. Tizenkét lakrész áll a rászorulóknak rendelkezésére, ahol egyidejűleg a működési engedély szerint 40 főt lát el. Mindegyik lakóegység 1 szobával, konyhával, önálló vizesblokkal és egy tároló helyiséggel rendelkezik.

Az otthon biztosítja a mosási, főzési lehetőségeket, textíliával történő ellátást és a személyes higiénié feltételeinek megteremtését. Szükség szerint ruházatot, élelmiszert, az elsősegélyhez szükséges felszereléseket nyújt. Pszichológiai, jogi, szociális és mentálhigiénés segítség is elérhető az elhelyezettek számára.

Az intézmény minden rászorulóval (gyermekek törvényes képviselőjével) megállapodást köt az ellátás megkezdésekor. Az intézmény igénybevétele önkéntes (kérelemre vehető igénybe), ezért amennyiben a gyermek vagy a család helyzete rendeződik, az ellátás bármikor megszakítható.

A megállapodás szerint az intézményben lakók (ill. törvényes képviselőjük) térítési díj fizetésére kötelezettek. A térítési díj összegét Dunaújváros Megyei Jogú Város Közgyűlése 13/2021. (V.13) önkormányzati rendelete határozza meg.

A megállapodás tartalmazza, hogy mely ellátásokat nyújtja a családok átmeneti otthona és melyeket biztosítja a szülő. Amennyiben a szülő nem képes ellátni gyermekét, a családok átmeneti otthona teljeskörűen megteszi azt.

A családok átmeneti otthonának szolgáltatása az elhelyezést kiváltó probléma fennállásáig, maximum 12 hónapig vehető igénybe. A szülő kérésére indokolt esetben az intézmény 6 hónappal meghosszabbíthatja.

3. Családok Átmeneti Otthonának fő célkitűzései

„A gondozás célja, hogy a válsághelyzetben lévő családok minimális intervencióval meghatározott időn belül rendezni tudják helyzetüket, és a család működőképes maradjon, azaz megszűnjenek azok a tényezők, melyek a gyermek családon belül történő nevelését veszélyeztetik. Fontos, hogy a probléma a gyermekvédelmi alapellátások eszközeivel és meglévő elemeivel megoldható legyen és a gyermekek családtól külön történő elhelyezésére – kiemelésére, csak akkor kerüljön sor, ha más eszközökkel a gyermek további családon belüli nevelése nem biztosítható”

Az átmeneti gondozás során a szakembereknek nem célja a család problémarendszerének teljes megszüntetése. Az elhelyezés időtartama nem ad erre lehetőséget. A szakemberek mérlegelik és rangsorolják, hogy a felkínált problémák közül melyek azok, amelyek feltétlenül megoldásra várnak a sikeres kigondozás érdekében.

4. Célcsoport meghatározása

4.1. Családok átmeneti otthonának célcsoportja

A családok átmeneti otthona célcsoportjába tartoznak az átmenetileg lakhatási problémával küzdő családok, akik elhelyezés hiányában lakhatásukat nem tudják megoldani, és ezért a gyermeket el kellene szakítani szülőiktől, a szociális válsághelyzetben lévő várandós kismamák, bántalmazott, védelmet kereső szülők és gyermekeik, illetve azok a családok, akiknél a preventív jellegű ellátás segítségével elkerülhető a későbbi veszélyeztető helyzet kialakulása.

4.2. Külső Férőhely célcsoportja

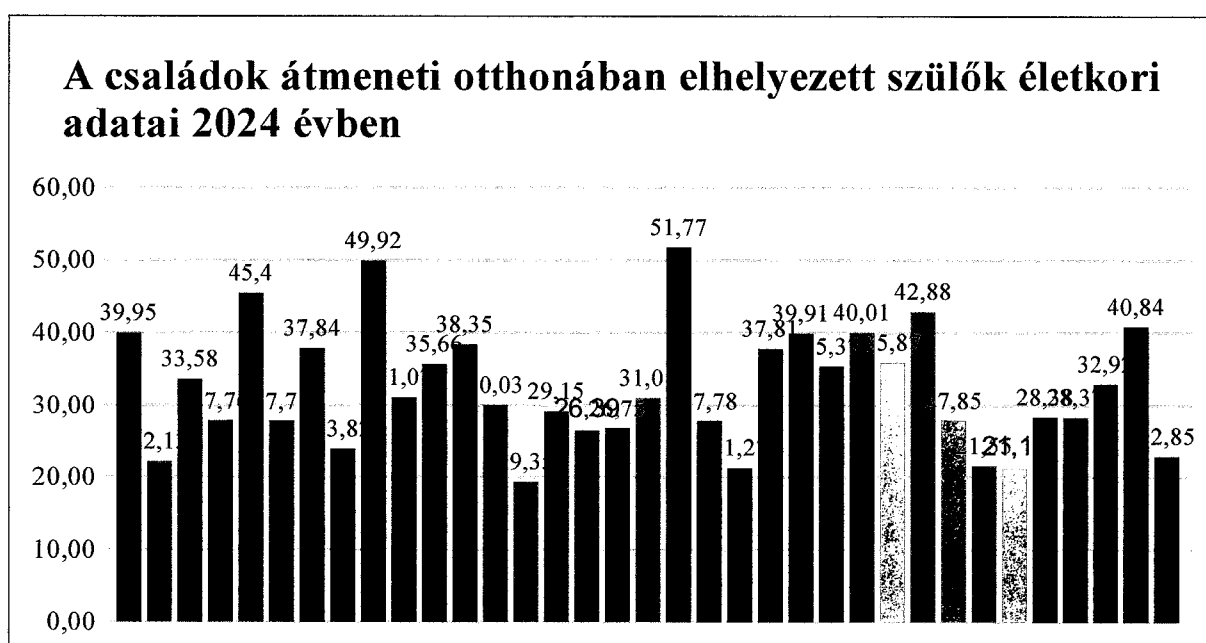
A külső férőhely célcsoportjába azon családok tartoznak, akik a jogszabályi előírások alapján a családok átmeneti otthonában elhelyezésre kerültek. A Gyvt. 51. § (1) bekezdése határozza meg az elhelyezési feltételeket ami alapján: *„Az otthontalanná vált szülő kérelmére a családok átmeneti otthonában együttesen helyezhető el a gyermek és szülője, valamint legfeljebb 21. életévének betöltéséig vagy – ha tanulói jogviszonyban, hallgatói jogviszonyban vagy felnőttképzési jogviszonyban áll –, legfeljebb 24. életévének betöltéséig a gyermek nagykorú testvére, feltéve, hogy elhelyezés hiányában lakhatásuk nem lenne biztosított, és a gyermeket emiatt el kellene választani szülőjétől, családjától. A nagykorú testvér tanulói jogviszonyának, hallgatói jogviszonyának vagy felnőttképzési jogviszonyának fennállását félévente igazolni kell.”* Külső férőhelyen a családok átmeneti otthonával ellentétben nem helyezhető el a válsághelyzetben lévő várandós anya, erről a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 67§-a rendelkezik. Külső férőhelyen kizárólag olyan család helyezhető el, amely esetén nincs szükség folyamatos szakmai segítség biztosítására. Külső férőhelyre a családok átmeneti otthonában elhelyezett családoknak írásban kell pályázni, amit minimum 3 hónapos gondozási időnek kell megelőznie. Az elhelyezésről 3 tagú bizottság dönt, amely figyelembe veszi a szakmai team ajánlását.

5. A Családok Átmeneti Otthonát, a gyermekek átmeneti gondozása során igénybe vevő családok jellemzői

A családok átmeneti otthonába 2024. évben 27 család (38 felnőtt és 46 gyermek) adta be elhelyezési kérelmét, 15 család (19 felnőtt és 31 gyermek) számára volt lehetőség az év folyamán az otthonba történő beköltözésre.

2024. évben összesen 25 család vette igénybe az otthon szolgáltatását. Az ellátást igénybe vevő családok közül 40%-a kétszülős, illetve 60%-a egyszülős családszerkezetű volt. Egy ellátott esetében egyedülálló válsághelyzetben lévő várandós kismama elhelyezésére került sor. A családok átlagos létszáma 3,24 fő volt.

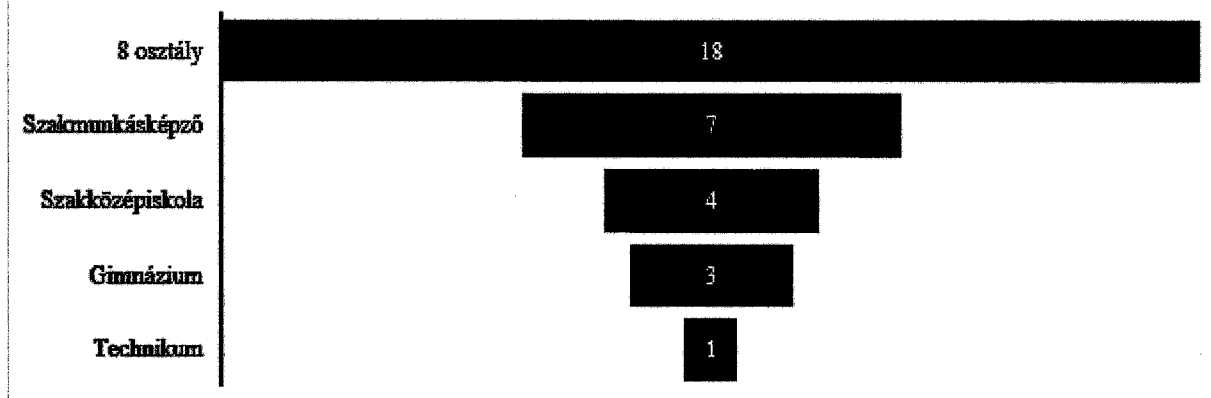
A szülők átlag életkora 32,35 év volt. Eltérés nem mutatkozott a nők és a férfiak átlag életkori adataiban. Az ellátást igénybe vevő felnőttek közül a legfiatalabb 19,35 éves volt míg a legidősebb 51,76. A szülők életkorukat tekintve a 26-30 és a 36-40 éves korosztályba tartoztak (1. ábra).

1. ábra

A családok átmeneti otthona ellátásában részesülő szülők többségében alacsony iskolai végzettséggel rendelkeztek. A felnőttek 55%-a (18 fő) 8 osztállyal rendelkezik, 21% (7 fő), szakmunkásképző bizonyítványt szerzett. Az ellátottak 12%-a (4 fő) szakközépiskolai végzettséget szerzett és 9% (3 fő) érettségi bizonyítvánnyal rendelkezett (2. ábra). További 1 f fő szerzett végzettséget technikumba. 2024-ben egy ellátott kezdte meg tanulmányait esti iskolában. Célja, hogy érettségi bizonyítványt szerezzen tanulmányai befejeztével. Az iskolai végzettségeket nemként vizsgálva megfigyelhető, hogy befejezett 8 osztállyal rendelkezők mindkét nemnél jelentős többségben vannak a férfiak 50%-a, a nők 42%-a rendelkezik alapfokú végzettséggel. Szakmunkás és szakközépiskolai bizonyítványt a férfiak és nők azonos arányba szereztek. Ugyanakkor az érettségi és technikai végzettséggel csak nők rendelkeztek.

A családok átmeneti otthonában 2024-ben ellátásban részesülő szülők iskolai végzettségeit bemutató adatok

2. ábra

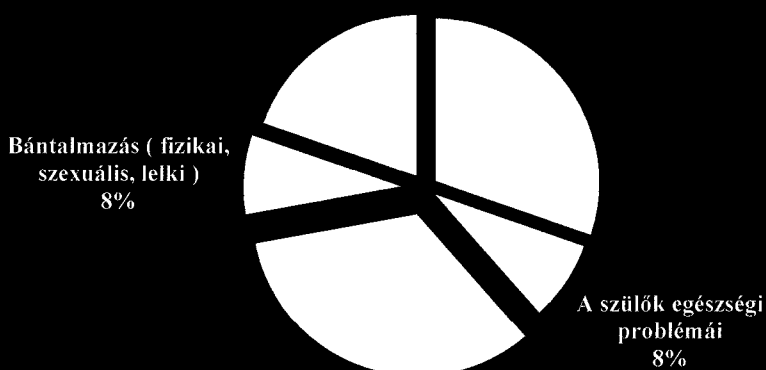
2024-ben az ellátottak 45%-a rendelkezett munkaviszonnyal, 8 főnek volt rendes bejelentett munkaviszonya, 5 főt alkalmi vagy egyszerűsített foglalkoztatás keretei között foglalkoztatták. Két fő a közmunkaprogramban talált magának munkát. Az ellátást igénybe vevők 24%-a (8 fő) nem rendelkezett munkaviszonnyal. Megfigyelhető, hogy a munka nélkül maradt ellátottak 75%-a nő volt 2024-ben. A nők magas száma a munkanélküliek között két okkal magyarázható. Egyrészt 2024-ben az ellátásban részesülő felnőttek 68%-a nő volt. Még nagyobb a nők aránya az igénybe vevők között, amennyiben a 2024-ben újként bekerülőket vizsgáljuk. Tárgy évben az ellátásba került szülők 79%-a (15 fő) nő volt és mindössze 21% (4 fő) volt férfi. A másik ok, hogy az ellátásban részesülő gyermekek életkora miatt az egyedülálló anyák munkavállalási lehetőségei korlátozottak voltak, melyet csak felerősített az ellátottak alacsony iskolai végzettsége.

Az ellátásban részesült anyák 39%-a (9 fő) gyermekük életkora miatt Gyed-en vagy Gyes-en volt. Egy anya a gyermeke egészségügyi állapota miatt Gyot ellátásban részesült.

Összességében elmondható, hogy az ellátási idő alatt a felnőttek 76%-a (25 fő) rendelkezett rendszeres jövedelemmel. Az ellátottakat többnyire magasabb szakmai tudást nem igénylő munkakörben foglalkoztatják.

Tárgyévben 46 gyermek számára nyújtott ellátást a Családok Átmenti Otthona, átlag életkoruk 5,4 év volt, 4 gyermek újszülöttként a kórházból került az otthonba, elhelyezés hiányában a gyermekek nem lettek volna haza adhatók a szülőknek. Az ellátott gyermekek többsége bölcsődés, óvodás vagy kisiskolás korú. Az átmenti gondozásban részesülő gyermekek 83%-a (38 fő) 10 éves vagy az alatti volt (3. ábra). Az ellátott gyermekek 37%-a (17 fő) 3 év alatti gyermek. Hét gyermek a beköltözés napján még nem töltötte be az 1. életévét, ez az ellátott gyermekek 15%-a (3. ábra).

Az ellátott gyermekek száma az elhelyezést kiváltó probléma típusa szerint tárgy évben

3. ábra

Az otthon szolgáltatását alapvetően lakhatási problémára hivatkozva kérték a családok. A gyermekek átmeneti gondozásában részesülő kiskorúak szülei az intézmény ellátását hajléktalanná válás miatt kérik leggyakrabban. Az otthonba kerülő 46 gyermek közül 32 esetében jelentkezett ez a probléma. Krízis elhelyezés miatt 6, elégtelen lakhatási körülmények miatt mindössze 3 ellátott gyermekek került az intézménybe.

A hajléktalanná válás hátterében többnyire az albérletből történő kiköltözés állt, mert nem tudták annak költségeit fizetni. Esetenként a felhalmozott hátralék miatt a főbérlet felmondta az albérletet, több esetben előfordult az is, hogy az ingatlan eladása miatt került utcára a család.

Másik csoportja a lakhatási problémával küzdő családoknak azok, akik a krízis helyzet miatt kerültek ellátásba. Az ilyen módon hajlék nélkül maradt kliensek esetében családi konfliktus, vagy családon belüli erőszak állt az elhelyezés hátterében.

Az elégtelen lakáskörülményekkel rendelkezők családok rendelkeztek lakhatási lehetőséggel, de annak tárgyi környezete veszélyeztette a kiskorú gyermekeket. Veszélyeztető tényezők lehetnek a higiéniai viszonyok, a lakásban élő emberek és állatok száma, a fűtési időszakban a fűtés megoldatlansága vagy az egészségre káros környezet.

A lakhatási probléma mellett az ellátást igénybe vevő családok esetében jellemzőek a szülők életvezetési problémái (37 érintett gyermek). A lakhatási probléma már egy következmény, a család eddigi működésének következménye. Sok esetben tapasztalható pénzügyi nehézség, szenvedélybetegség és a szülői funkciók elégtelen működése.

2024. évben családi konfliktus miatt 24 gyermek elhelyezése vált szükségessé az intézményben. Ezen gyermekek esetében nem került egyértelműen megfogalmazásra a családon belüli erőszak, de nem zárható ki teljesen, hogy a gyermekek egy része átélte a bántalmazások egyes formáit. 10 gyermek esetében egyértelműen beigazolódott a bántalmazás ténye. Mindegyik gyermeket lelki bántalmazás ért.

Az elhelyezést kérő családok több forrásból értesülnek az intézmény működéséről. A szülők többsége közvetlenül keresi fel az otthont, többnyire társas kapcsolataik révén szereznek róla tudomást. 2024-ben elhelyezésre kerülő családok nagy része kapcsolatban állt a család- és gyermekjóléti szolgálattal, illetve központtal.

6. Külső férőhely

2023. december hónapban vált jogerőssé a családok átmeneti otthonának új szolgáltatása a külső férőhely. A szolgáltatás két lakásban valósul meg Dunaújvárosban. Az ellátás 2 család számára nyújt otthonszerű elhelyezést, maximum 10 fő elhelyezésére van lehetőség. Az Esze T. utcában található lakásban 6 fő, a Babits M. utcában lévő lakásban 4 fő elhelyezése lehetséges. Az Esze Tamás utcai ingatlanban 1,5 szobában, míg a Babits M. utcaiban 1 szobás lakásban történik ez elhelyezés.

A külső férőhely igénybevételével a családok összesen (beleérte a családok átmeneti otthonában töltött időt is) 3 év időtartamban részesülhetnek ellátásban. A külső férőhelyek célcsoportjába azon családok tartoznak, akik a jogszabályi előírások alapján a Családok Átmeneti Otthonában elhelyezésre kerültek. Külső férőhelyen az otthonnal ellentétben nem helyezhető el a válsághelyzetben lévő várandós anya, erről a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 67§-a rendelkezik.

A működési engedély jogerőre emelkedését követően megkezdődött a szolgáltatás megszervezése. A külső férőhelyre kiírásra került a pályázat és 2024. március 7-én kiköltöztek az első lakók. A 10 férőhelyes szolgáltatást március 7-től folyamatosan 7 fő vette igénybe. Mindkét lakás folyamatos **kihasználtság** mellett működött.

7. A Családok Átmeneti Otthonának krízis elhelyezését igénybe vevő családok jellemzői

2024. évben összesen 11 család kérte krízis elhelyezését az otthonban, ebből 2 család az elhelyezés napján távozott, meggondolta magát és mégsem kérte az otthon szolgáltatását. Így ténylegesen 9 család került elhelyezésre az otthon krízis szobájában. Az ellátásban részesülő családok egy kivételével mind bántalmazás miatt kérték elhelyezésüket az intézményben. A további egy család lakhatási probléma miatt került intézményünkbe, leéget az albérletük.

8. Gondozási idő és a hozzá kapcsolódó adatok

8.1. Gyermekek átmenti gondozása:

Az intézmény kihasználtsága 32,89 fő/nap volt 2024. évben, ami minimális emelkedést mutat (0,6 fő) az előző évhez képest. Az intézmény szolgáltatását naponta átlagosan 10,5 család vette igénybe. A legmagasabb havi átlagos kihasználtság november hónapban volt 40,33 fővel, az évben legkevesebben március hónapban laktak az otthonban, ekkor átlagosan 22,87 fő vette igénybe az ellátást.

A legmagasabb igénybe vevői létszám 39 fő volt június hónapban. Legkevesebb igénybe vevői létszám 19 fő volt, ami január végén, mindössze 5 nap időtartamra állt fenn.

A családok átmeneti otthonából 2024-ben 19 gyermek került ki. Az ellátásból 18 gyermek szüleivel közösen költözhetett ki. Mindösszesen 1 gyermek került szakellátásba. A gyermekek többsége 78%-a (15 gyermek) egy évnél rövidebb időt töltött az otthonban. Négy gyermek esetében a gondozási idő meghaladta a 12 hónapot, de egy család esetében sem haladta meg a 18 hónapot. Az otthonból az 1 éven belül kiköltözött gyermekek esetében jellemzőn a 4-6 hónapos gondozási idő volt leginkább jellemző.

2024. évben összesen 38 fő (19 felnőtt, 19 gyermek) költözött ki az intézményből. A családok átmeneti otthonából 12 család költözött ki 2024-ben. A kiköltözött családok közül 7 család albérletbe költözött, 3 család esetében visszatértek a beköltözést megelőző lakcímre, 1 család esetében került sor az elhelyezés megszüntetésekor hatósági intézkedésre, melynek keretében ideiglenes hatályú elhelyezéssel 1 gyermek került szakellátásba. Az intézkedésre azért került sor, mert a szülő az intézményben úgy nyilatkozott, hogy a továbbiakban nem kíván a gyermekéről gondoskodni, illetve 1 esetben a kiköltöző gyermek családba fogadásra került sor. Három család esetében fordult elő, hogy az egyik szülő elhelyezése a gondozási idő lejárta előtt szűnt meg, a szülők nem tudtak eleget tenni az intézményi elhelyezés feltételeinek.

Összességében elmondható, hogy a kigondozási lehetőségek nem bővültek jelentősen, az intézményből kiköltöző családok elsősorban albérletbe tudnak menni. A családok 58%-a albérletbe költözött az ellátás megszűnését követoően. Az intézményből történő kilépés egyetlen reális esélye az albérletbe költözés. A családok anyagi és szociális helyzete nem teszi lehetővé, illetve nem lehet reális célja a családgondozásnak a saját tulajdonú lakás megszerzése. Szociális bérlakáshoz jutás esélye nagyon kicsi az otthonban elhelyezett családok körében.

8.2. Krízis ellátás

Az intézmény a krízis helyzetbe került családok számára fenntart egy szobát, melyben térítésmentes elhelyezést nyújt azon rászorulóknak számára, akik váratlan esemény következtében lakhatás nélkül maradtak vagy bántalmazó környezetből menekülnek gyermekükkel, illetve válsághelyzetbe került várandós kismamák. A családok átmeneti otthonában 2024. évben 91 napon volt legalább 1 család a krízis szobában, ami azt jelenti, hogy minden 4. napon volt olyan család, akit krízis elhelyezésben kellett részesíteni az évben.

Az év során olyan nap is előfordult amikor 2 vagy 3 család krízis elhelyezését biztosította az intézmény. A családok elhelyezésével összesen 356 gondozási nap keletkezett, ami az átmeneti gondozás során keletkezett gondozási napok 3%-t jelenti. Ezen szolgáltatásban a maximális ellátotti létszám 7 fő volt, ami a családok átmeneti otthonában egy napon, gyermekek átmeneti gondozása során elhelyezhetők számának 18%-át jelenti.

A krízis szobában az elhelyezési idő minden család esetében meghaladta a 3 munkanapot. A legrövidebb ellátási idő 5 nap volt, a leghosszabb 22 napig tartott. A három munkanapos elhelyezés meghosszabbítására azért került sor, mert az intézmény nem rendelkezett szabad férőhellyel a befogadáshoz, illetve mivel a család önerejéből nem tudta megoldani lakhatás problémáját és az intézmény sem talált befogadó intézményt az ellátottak számára. Ilyen esetben hatósági intézkedést kellett volna kezdeményezni, és ideiglenes hatályú elhelyezésre kellett volna javaslatot tenni. Az elhelyezés meghosszabbítását követően a családok a krízis elhelyezésből váltak átmeneti gondozott családokká vagy tudták megoldani önállóan lakhatásukat.

2024. évben 4 család számára volt lehetőség a krízis elhelyezésből beköltözni az otthonba, 3 család esetében egyéb családtaghoz költöztek ki az otthonból. Egy családot krízis otthonba szállítottunk, illetve további egy család esetében került sor gyermekvédelmi intézkedésre miután a Család- és Gyermekjóléti Központ esetmenedzsere tudomást szerzett a krízis elhelyezésről. 2024. évben egy család kivételével minden család számára sikerült valamilyen formában lakhatást találni az elhelyezési idő alatt.

9. Térítési díj és előtakarékosági adatok

2024. évben 2.997.615 Ft térítési díj befizetés történt. 2022. december 31. napján 19 család rendelkezett hátralékkal, a nyilvántartott hátralékuk (halmozott adat 2020-2024 időszak): 1.492.194 Ft volt. Nyilvántartás alapján tárgy évben 9 család esetében keletkezett hátralék, melynek összege

422. 965 Ft ebből az ellátásban részesülő 1 család nyilvántartott hátraléka: 14.300 Ft. 2024 évben keletkezett térítési díj hátralék összege 55%-kal (341. 030 Ft-tal) csökkent 2023 hoz képest. 2023-ban az ellátottak 763. 995 Ft kintlévőséget halmoztak fel, családok. 2024. január 1-én 3 család rendelkezett hátralékkal (156.060 Ft), az év utolsó napján mindössze 1 család nem fizette meg az esedékes ellátási díjat. Esetükben a hátralék 14.300 Ft volt. Az ellátásban lévő családok aktuális hátraléka az évfordulón jelentős csökkenést mutat az év kezdetéhez képest, 141. 760 Ft-tal kevesebb az ellátott családok kintlévőségé.

A térítési díj fizetési kötelezettsége mellett az intézmény lehetőséget biztosított a családoknak előtakarékoskodásra. A megtakarításra ösztönzés célja, hogy a családok a gondozási idő alatt anyagilag felkészüljenek az önálló életre, rendelkezzenek elegendő anyagi forrással a kiköltözéshez.

2024 évben előtakarékoszásként befizetett összeg 839.725 Ft volt. A befizetett összeg 51%-kal nőtt az előző évhez képest (6. ábra) Tár évben mindössze 376. 630 Ft letéti kifizetés történt, ez a 2023 évben történt alacsony befizetés következménye. A kiköltöző családok kis része rendelkezett előtakarékoszással. A kifizetések egy részéből a családok a gondozási idő alatt keletkezett térítési díj hátralékukat rendezték. Így ténylegesen 3 kiköltöző család rendelkezett előtakarékoszással kiköltözéskor 172.295 Ft összegben

A kiköltöző családok összesen 393.600 Ft-ot takarékoskodtak, ami jelentős csökkenést mutat az előző évhez képest. Az ellátási idő alatt gyűjtött letéti befizetésekből több család esetében a gondozási idő alatt felhalmozott hátralékok rendezése történt meg. Egy család rendelkezett jelentősebb letéti állománnyal kiköltözéskor, az any 100.000 Ft letéti befizetéssel rendelkezett.

Összességében elmondható, hogy 2024. évben növekedett a letéti befizetések összege, de nem teljesültek maradéktalanul az előtakarékosság gyűjtésének céljai. A befizetés növekedés eredménye 2025-ben fog jelentkezni amennyiben a befizetések hasonló mértékben növekednek majd. Ugyanakkor az is elmondható, hogy az előtakarékoskodás lehetőségét nagyban befolyásolja az ellátott családok összetétele. A gyermekek életkora miatt az anyák többnyire gyesen voltak, vagy nehezen tudtak munkát vállalni, továbbá az is elmondható, hogy többnyire egyszülős családok elhelyezése történt meg 2024-ben.

10. A családok átmeneti otthona személyi feltételei és szakmai tartalma

A családok átmeneti otthonának engedélyezett szakmai létszáma 3 fő családgondozó (ebből 1 fő szakmai egységvezető), 4 fő szakgondozó. A külső férőhelyen 2 fő családgondozó, részmunkaidőben (heti 4 óra) Megbízási szerződéssel 1 fő pszichopedagógus segíti a szakmai munkát.

2024-ben a családok átmeneti otthonában továbbra is jelentős nehézséget jelent, hogy megfelelő szakmai képesítéssel rendelkező szakemberek dolgozzanak. Ugyan az előző évekhez képest jelentős fluktuáció nem volt az otthonban, mindössze 1 családgondozó távozott év közben, de pótlására nem volt szakképzett jelentkező, így az ő helyére belülről családok átmenti otthonában korábban szakgondozóként dolgozó kolléga került kinevezésre, de az ő helyére az év végéig nem sikerült felvenni új munkavállalót.

2024 évben mindössze két hónapban volt hiányos a szakmai létszám, november és december hónapokban. Novembertől szakképesítéssel rendelkező családgondozó nem áll rendelkezésre a családok átmeneti otthonában. Illetve, amellet, hogy 1 fővel kevesebb a szakgondozói létszám a szükségesnél (mert szakgondozóból került kinevezésre a hiányzó családgondozó) további 1 fő nem rendelkezik szakképesítéssel. Így elmondható, hogy november hónaptól kezdődően a

szakmai létszám nem csak 1 fővel kevesebb, de 60 % nem rendelkezik megfelelő szakképesítéssel a betöltött munkakörhöz. A szakképesítés hiányát nagy mértékben pótolja az intézmény működésének ismerete. A szakképesítés nélküli dolgozók közül 2 fő már megkezdte tanulmányait a további 1 fő pedig az őszi félévben tervezi megkezdeni tanulmányait a megfelelő iskolai végzettség megszerzése érdekében. A külső férőhelyen, jelenleg a két családgondozó közül csak egy rendelkezik megfelelő szakmai végzettséggel.

Az üresen álló szakgondozói álláshelyre, több jelentkező is volt, de a több műszakos munkarend, a hétvégi és ünnepnapi munkavégzés, továbbá az elérhető kereseti lehetőség nem teszik vonzóvá a felkínált pozíciót.

Az intézmény munkatársainak nagy terhet jelent a képzésben lévő dolgozók magas száma, de intézményünk jelenleg nem tudja más módon betölteni a diplomás álláshelyeket mint a továbbtanulási gondolatokkal rendelkező kollégák motiválását a tanulmányaik megkezdésére és megelőlegezett bizalommal új munkakörben foglalkoztatni őket.

10.1. Családgondozás

A családgondozás során minden családhoz egy szakember kapcsolódik, aki kiemelten foglalkozik az őket érintő problémák megoldásának támogatásával. Segítséget nyújt a család ügyeinek intézésében, a családdal közösen együttműködési tervet készít. A családgondozók munkájuk során komplex szemléletet érvényesítenek, a gondozás időtartalma alatt folyamatosan kapcsolatot tartanak a társintézményekkel. A családgondozó segítséget nyújt a családnak azon szolgáltatásokhoz való hozzájutásban, amelyek elősegítik a problémáik megoldását (pl.: egészségügyi ellátás, szakképzésbe való bekerülés, munkaerőpiaci szolgáltatások).

Egy adott család kiköltözésénél a család- és gyermekjóléti szolgálat családsegítőjével együttműködve környezettanulmányt végeznek az otthon szakemberei a család által megadott kiköltözési címen. Az intézmény ezzel kívánja biztosítani, hogy a kiköltöző gyermekek megfelelő környezetbe kerüljenek.

A szakgondozók saját szakterületük ismereteivel segítik a szülőket a felmerülő kérdések megoldásában: különböző betegségek felismerése, beteg gyermek ápolása, ehhez kapcsolódó teendők, gyermeknevelési és egyéb szokások kialakítása.

Az otthonban heti 5 órában pszichopedagógus foglalkozik a különböző problémákkal küzdő gyermekekkel és szüleikkel. Jellemzően életvezetési, gyermeknevelési tanácsokkal látja el a családokat, de fordulnak hozzá párkapcsolati gondokkal, konfliktus kezeléssel, iskolai-tanulási vagy egészségügyi problémákkal egyaránt. A szakember folyamatosan nagy leterheltséggel dolgozik.

A pszichopedagógus korlátozottan tud foglalkozni az iskolai problémákkal küzdő gyermekekkel, ezért az intézmény dolgozói is rendszeresen bekapcsolódnak a munkába, segítenek a tanulásban, mely elősegíti az iskolai sikerélmény megalapozását, a különböző képességek fejlesztését.

A családok megfelelő mentális segítése érdekében az otthon, rendszeresen igénybe veszi a család- és gyermekjóléti központ szolgáltatásait (pszichológiai tanácsadás, család és párkonzultáció).

Az otthon dolgozói fontosnak tartják, hogy a családok számára a gondozási idő alatt változatos szabadidős programokat szervezzenek.

A gyermekeknek szervezett programokkal a készségek/képességek fejlesztésén túl cél, hogy minél szélesebb körben megismerhessék a szabadidő hasznos eltöltésének lehetőségeit, ennek érdekében kreatív foglalkozások, játszóházak kerülnek megrendezésre.

Az intézmény szoros kapcsolatot ápol a társintézményekkel, különösen a Védőnői szolgálattal és a Dunaújvárosi Óvodák Igazgatóságával. Az együttműködés révén rendszeresen van lehetőség adományok osztására az Élelmiszerbankon keresztül.

11. Külső férőhely szolgáltatásának igénybevételének feltételei és tartalma

11.1. Igénybevétel feltételei

Külső férőhelyen az a család helyezhető el, akik esetében nincs szükség folyamatos szakmai segítségre és a családok átmeneti otthonának szakmai stábjára erre alkalmasnak találja figyelembe véve a jogszabályi kereteket.

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma szakmai ajánlást adott ki a családok átmeneti otthona keretében működő külső férőhelyek szakmai feladat ellátásához. Ebben meghatározásra kerültek azok az elvárások amik megfelelése esetén kerüljön a család külső férőhelyre.

- A család legalább egyik tagja rendelkezzen olyan jogviszonnyal amelynek keretében biztosítási jogviszonnyal rendelkezzen, illetve jövedelmük legyen elegendő a megélhetésükre, ki tudják fizetni az esetleges rezsiköltséget
- A családok átmeneti otthonában az elhelyezés alatt, ne halmozzon fel térítési díj tartozást a család
- A gondozási idő alatt előtakarékoskodjon és a külső férőhelyen ezt az összeget havi rendszerességgel növelni tudja
- Az ellátott vállalja a külön jogszabályban meghatározott társadalmi reintegrációs programon való részvételt.
- Testi –, lelki-, szellemi –, erkölcsi háttér folyamatos biztosítása
- Rendezett körülményeket biztosít a gyermekek számára a szülő.
- Együttműködik a szakemberekkel

11.2. Szolgáltatás tartalma

A gyermekvédelmi törvény a családok átmeneti otthonába integrálta a külső férőhelyeket. A külső férőhelyek kialakításával a családok számára egy tartós, hosszú távú lakhatási lehetőséget tudnak kínálni a családok átmeneti otthonában. A jelenlegi szabályozás értelmében azon intézményekben, ahol külső férőhely kialakításra kerül, a családok összesen 3 évet tölthetnek el az intézményben, amennyiben a normál elhelyezés mellett a külső férőhelyet is igénybe veszik.

A külső férőhelyen elhelyezett családok számára a családok átmeneti otthonainak szolgáltatás elemei a családgondozás, szociális munka, pszichológiai tanácsadás, jogi tanácsadás, gyermekfejlesztés, különböző reintegrációs programokon való részvétel biztosítása.

A külső férőhelyen elhelyezett családok számára az otthon szükség szerinti ellátást nyújt. A családgondozás keretén belül a szociális szakembernek heti 4 órában kell biztosítani a családgondozást minden családnak.

Pszichológiai tanácsadás igénybevételére jogosult a külső férőhelyen elhelyezett család ennek megvalósulása több formában is történhet. A család igénybe veheti a tanácsadást a Családok Átmeneti Otthonában vagy akár a Család -és Gyermejkölési Központban is.

A jogi tanácsadás igénybe vételének is hasonló lehetőségei vannak a családok számára, mint a Pszichológiai tanácsadás esetében.

Társadalmi reintegrációs programokat tart az intézmény a külső férőhely családgondozója segítségével a családok számára havi rendszerességgel annak érdekében, hogy elősegítse a reszocializációt. A programok célja például a sikeres reintegráció elérése, munkaerő piaci tanácsadás, a természetes támogatói rendszer újraépítése, önálló ügyintézésre történő nevelés, munkahely megtartása, reális rövid és hosszú távú célok felállítása, stb....

12. A Családok Átmenti Otthona egyéb szakmai programjainak bemutatása

A Családok Átmeneti Otthona aktívan részt vállal a Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet pályázata által létrejött területi szakmatámogatási rendszer szakmai találkozóin. 2024. évben az Útkeresés Segítő Szolgálat szervezett szakmai műhelyt, melyen a Komárom-Esztergom és Fejér Vármegye területén található Családok Átmeneti Otthonainak szakemberei vettek részt.

IV. Az Útkeresés Segítő Szolgálatnál gyermekjóléti alapellátást nyújtó szakemberek szakképzése, továbbképzése

A szociális és gyermekjóléti szakterületen szakképzett munkavállalóknak kötelező a szakmai továbbképzés, melyet a 9/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelete szabályoz. A rendeletben módosítás történt, az új szabályok 2018. július 1-től léptek hatályba, mely szerint a szakemberek egy egyéni nyilvántartó rendszerben rögzítik adataikat és követik a kötelező képzéseken való részvételt.

A minden éven megrendezésre kerülő MACSGYOE 3 napos szakmai konferencián az intézmény 3 fővel tudta képviselni magát.

A szakmatámogató rendszer által szervezett konferencián Esztergomban 2 fő képviselte az intézményt az Érted Vagyunk 1987. alapítvány finanszírozásában.

A 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 7.§ e) pontja rendelkezik arról, hogy a szakdolgozók részére szupervízió lehetőségét kell biztosítani. Az intézmény munkatársai 2024. évben csoportos és egyéni szupervíziókon finanszírozási nehézségek miatt nem vettek részt.

V. Felügyeleti szervek által végzett szakmai ellenőrzések

1. Dunaújváros Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalának Belső Ellenőrzési Osztálya az Útkeresés Segítő Szolgálat vonatkozásában az alábbi ellenőrzéseket végezte:

A gazdálkodási jogkörök gyakorlásának vizsgálata.

A felmerült hiányosságok javításra és kiegészítésre kerültek.

2. Dunaújváros Megyei Jogú Város Humán Szolgáltatási Főosztály Intézményigazgatási Osztálya végzett ellenőrzést az intézmény jogszerű működésére vonatkozólag. Hiányosságok feltárására nem került sor.

A szolgáltatások – családok átmeneti otthona, család- és gyermekjóléti szolgálat, család- és gyermekjóléti központ – határozatlan idejű működési engedéllyel rendelkeznek.

VI. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok

Az intézmény feladatellátása rendkívüli jelentőséggel bír Dunaújváros Megyei Jogú Város lakosságának életében. Az Útkeresés Segítő Szolgálat gyakorlatilag az ellátotti kört tekintve lefedi a teljes populációt 0-99 éves korig. A város intézményeivel szoros szakmai kapcsolat áll fent, elérendő cél, hogy az együttműködések mélyüljenek, színesedjenek.

Az intézményhez kapcsolódó Érted Vagyunk 1987 Alapítvány nagy segítséget jelent, a közhasznúvá válással a támogatók körének növelése elengedhetetlen.

A térségben a családból ilyen vagy olyan okból kiemelendő gyermekek számára nagyon korlátozott a férőhely. Sokszor fordul elő, hogy bántalmazott gyermek kiemelése és elhelyezése

nem lehetséges, így a mérgező közegben kénytelen még sok időt tölteni. **Javasolt lenne Dunaújváros területén létrehozni egy Gyermek Átmeneti Otthonát, amely megoldást jelentene számos nehéz élethelyzetre.** Az Utkeresés Segítő Szolgálat szívesen kidolgozná az új intézmény szakmai működését és vállalná annak üzemeltetését.

A megnövekedett élelmiszer segély igény a szolgálat gépjármű parkját erősen igénybe veszi, sok esetben szinte kezelhetetlen a helyzet. Célunk, hogy egy 9 személyes kisbusz beszerzésével könnyítsünk a terheken.

Az intézmény legfontosabb célja, hogy Dunaújváros Megyei Jogú Város polgárait a lehető legteljesebb mértékben segíteni tudja!

Gyermekek napközbeni ellátása

A Bölcsődék Igazgatósága Dunaújváros intézmény biztosítja, a Gyvt. 94. §-a alapján az Önkormányzat által kötelezően biztosítandó feladatai közül a személyes gondoskodást nyújtó alapellátások keretében tartozó gyermekek napközbeni ellátása szolgáltatástípusba tartozó bölcsődében, és mini bölcsődében történő ellátást.

A családban nevelkedő- 20 hetes kortól a 3 éves korú gyermekek szakszerű nevelését-gondozását a Bölcsődék Igazgatósága Dunaújváros 5 tagintézménye, 420 férőhelyen biztosítja.

Az 5 bölcsődei tagintézmény közül a 40 férőhelyes Hétszínvirág Bölcsőde, a 0-6 éves korú gyermekek speciális nevelését-gondozását is ellátja, a szakemberek ebben az intézményben biztosítják a korai fejlesztést, azonban a jogszabály alapján a többi tagintézmény is fogadhat sajátos nevelési igényű gyermeket az év folyamán. A bölcsődében 13 fő sajátos nevelési igényű gyermeket gondoztak-neveltek az elmúlt évben.

Az intézmény a Dunaújváros közigazgatási területén állandó lakóhellyel, továbbá a munkavégzésről szóló igazolással rendelkező törvényes képviselő gyermeke részére biztosít bölcsődei férőhelyet. Kérelem elutasítás kevés esetben történt, amennyiben előfordult férőhely hiány miatt, abban az esetben egy másik bölcsődében biztosítottunk helyet a kisgyermeknek.

A 2024-es évben összesen **554 fő** gyermeket neveltünk-gondoztunk, augusztus 31-ig óvodába ment **205 fő**, helyükre a szakmai szabályokat, előírásokat betartva folyamatosan szoktattuk be az új kisgyermeket, az 5 tagintézményben szeptember 1-én **188** felvételi kérelem volt benyújtva. A bölcsődei felvétel és a beszoktatás egész évben folyamatos minden tagintézményben.

A bölcsődék működésének legfontosabb része a nevelő-gondozó munka. A bölcsőde egészségügyi, egészségnevelési, nevelési, szociális és családsegítő funkciót tölt be. A jelenlegi társadalmi helyzetben egyre erősebb a gyermek- és családvédelmi szerepe is. Létfontosságú azon hátrányos helyzetben lévő családok számára, akiknél elengedhetetlen a többfajta segítség, a különböző szociális támogatás mellett a kisgyermek bölcsődei elhelyezése.

Intézményünkben 2024-ben az éves átlagot számolva **14 fő** kisgyermeket neveltünk-gondoztunk, akik **rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben** részesültek.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek közül **3 fő** kisgyermek volt **hátrányos helyzetű**.

Családon belül **2 fő** kisgyermek **védelembe vételét** rendelte el a gyámhivatal.

A **nagycsaládban élők** száma **65 fő**, a **tartósan beteg** **18 fő**, illetve a **sajátos nevelési igényű** gyermekek száma **20 fő** volt éves átlagot nézve. Ezen kisgyermekek ingyenes bölcsődei ellátásban részesültek az év folyamán.

A jogszabályi előírásoknak megfelelően az ingyenes bölcsődei étkezésre jogosultak (**egy főre eső jövedelem alapján**) száma **222 fő** kisgyermek volt.

Minden bölcsődében a bölcsődevezető látja el a gyermekvédelmi feladatokat a munkaköri leírásukban foglaltak szerint, illetve tartja a kapcsolatot a gyermekvédelemmel foglalkozó munkatárssal. A városi értekezleteken, megbeszéléseken, valamint szakmai napokon minden tagintézmény vezetője, a szaktanácsadó és az igazgató is részt vesz.

A 2024-es évben is történtek jelzések az Utkeresés Segítő Szolgálat felé, 67 alkalommal, telefonon és esetészlelő jelzőlapon egyaránt.

A gyermekek veszélyeztetettségének okai, jelzések száma:

Megnevezés	Jelzett esetek
Szülők vagy család életvitele	15
Szenvedélybetegségek	3
Családi- kapcsolati konfliktus	6
Családon belüli bántalmazás (fizikai, lelki, szexuális)	5
Szülői elhanyagolás	9
Gyermeknevelési	4
Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	0
Magatartászavar, teljesítményzavar	2
Fogyatékoság, retardáció	2
Tankötelezettség elmulasztása	0
Anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő)	5
Deviáns viselkedés	0
Érzelmi biztonság, állandóság hiánya	6
Eltérő szocio-kulturális háttér	5
Egyéb	5
Összesen	67

- A gyermekétkeztetés lebonyolítása saját főzőkonyhán történik minden tagintézményben, a **HACCP** előírásnak megfelelően, valamint az ételallergiás gyermekek ételeinek elkészítése is helyben készül szigorú szabályok betartásával. A napi négyeszeri étkezést az ételmezésvezető, illetve a dietetikus állítja össze a gyermekek életkorát-, esetleges ételallergiáját figyelembe véve.

A **szakmai létszám** a bölcsődékben 103 fő, míg a **nem szakmai** 29 fő.

- A Dunaújvárosi Megyei Jogú Város Közgyűlése 2023 májusában állapította meg a Bölcsődék Igazgatósága Dunaújváros intézményben a 2023. május 1-től érvényes nyersanyagnormát és **intézményi térítési díjat** a gyermekétkeztetésre, továbbá a 2023. május 1-től érvényes **gondozási díjra** vonatkozóan.

Gondozási díj: **250.- Ft/ellátási nap/fő**.

Étkezési térítési díj: **552.-Ft + áfa/nap/fő** összegben határozta meg (bruttó 700.- Ft).

- A tagintézményekben alapellátáson túl nyújtott szolgáltatások szünetelnek, melynek újra indítása tervezés alatt állnak.

A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása:

- „A házirendben a térítési díj megállapítása, befizetése pontnál az szerepel, hogy a gyermek a bölcsődében napi háromszori étkezésben részesül (reggeli, ebéd, uzsonna), amiért a szülő térítési díjat fizet. A gyakorlatban azonban tízórai étkezést is biztosít az intézmény, ezért a házirendben a fent említett pontját módosítani szükséges.”
- „A mindenkorai intézményi térítési díjjal azonos személyi térítési díj vállalása esetén, amennyiben az 1 év letelt, szükséges felülvizsgálni a személyi térítési díjakat a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 4 §-ban foglaltaknak megfelelően.”

A szakmai ellenőrzés során egyéb hibát nem tártak fel.

A jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása:

Intézményünknel a gyermekvédelmi munka elsősorban jelző tevékenységet jelent, azonban minden szakember aktívan részt vesz a problémás gyermekek helyzetének javításában.

Továbbra is szeretnénk fenntartani a jó kapcsolatot a gyermekjóléti szolgálattal. Tapasztalataink alapján, egyre több család és gyermek kap segítséget azáltal, hogy jelezzük az esetet a szakemberek felé.

A jövőre nézve a javaslatunk, hogy az információ áramlása folyamatos és gyors legyen. Szükség lenne a jelzett esetek utáni visszajelzésre, valamint már a rendszerben szereplő gyermekről információt szolgáltatni az intézménybe kerülését követően, ennek hiánya sokszor hátráltatja a bölcsődei szakembereket.

Gyermekek Átmeneti Otthona

Dunaújváros Megyei Jogú Város Önkormányzata – kötelező feladatának eleget téve – a 375/2014. (XI. 13.) határozata alapján a gyermekek átmeneti otthona kötelező önkormányzati feladatot 2015. január 1. napjától a Fészek Gyermekvédő Egyesülettel (2030 Érd, Karolina u. 3.) kötött feladatellátási szerződéssel látja el.

A feladatellátási szerződés értelmében egyidejűleg legfeljebb 1 fő ellátását biztosítja az Egyesület önkormányzatunk részére. A feladatellátásért 2016. december 31-ig havonta 200.000.- Ft, 2017. január 1-től 200.800.- Ft készenléti díjat fizetünk függetlenül attól, hogy ténylegesen ellátnak-e részünkre gyermeket. A készenléti díjon felül a ténylegesen teljesített gondozási napok után személyenként és gondozási naponként a mindenkori állami támogatás felével megegyező összeget kell fizetnünk.

A feladatellátási szerződés 2022. december 28. napján megkötött 6. sz. módosítása szerint 2023. január 1- től havonta a feladatellátásért fizetendő készenléti díj összege havi bruttó 240.000,- Ft. A havi készenléti díjon felül a ténylegesen teljesített gondozási napok után személyenként és gondozási naponként bruttó 2.000,- Ft-ot kell fizetni. A háromnál kevesebb férőhelyre szerződött önkormányzat esetében nem változott aapidíj a szerződött férőhelyszám feletti gondozás esetén bruttó 5.500 Ft/gondozott/gondozási nap.

A Fészek Gyermekvédő Egyesület Gyermekek Átmeneti Otthonában a 2024. évben június hónapban 2 fő dunaújvárosi ellátott gyermek volt.

2015. év	2 fő	1 gyermek + 1 szülő
2016. év	nem történt befogadás	-
2017. év	4 fő	2 gyermek + 2 szülő
2018. év	nem történt befogadás	-
2019. év	11 fő	8 gyermek + 3 szülő
2020. év	2 fő	1 gyermek + 1 szülő
2021. év	nem történt befogadás	-
2022. év	nem történt befogadás	-
2023. év	nem történt befogadás	-
2024. év	2 fő	2 gyermek

Az intézmény több esetben konzultált a család- és gyermekjóléti szolgálat munkatársaival az év folyamán, illetve rendszeres jó kapcsolatot igyekeznek ápolni a város szociális ellátó rendszerével, az önkormányzat és a gyámhivatal munkatársaival is.

Egészséges életmód segítségét célzó szolgáltatások, prevenció

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény II. fejezet 13. § (1) bekezdés 4. pontja kötelező feladatként jelöli meg törvényben meghatározott kivételekkel az egészségügyi alapellátást, az egészséges életmód segítségét célzó szolgáltatások ellátását. Az Egészségmegőrzési Központ 2024-ben is folytatta az előző években már elkezdett feladatainak elvégzését, a helyettesített körzetek, a védőnői szolgálat engedélyeztetési, működtetési, illetve a fogászati ügyelet, valamint a péntek délutáni készenléti ellátás szervezését, koordinálását, melyeket az intézmény már alapfeladatként lát el.

A területileg illetékes védőnői szolgálatok tekintetében 2023. július 1-jétől az irányító vármegyei intézmény gyakorolja a munkáltatói jogokat. A változás miatt a 2400 Dunaújváros, Martinovics u. 26. szám alatti telephely a Fejér Vármegyei Szent György Egyetemi Oktató Kórházhoz tartozik. 2023. július 1-jétől az Önkormányzattal kötött szerződés szerint a fenntartás, az üzemeltetés továbbra is az intézmény feladata. A havonkénti elszámolást, melyet a GESZ készít el, az Egészségmegőrzési Központ küldi meg az Önkormányzat részére, az előzetes egyeztetés a kórházzal a számlák kifizetése miatt néha hónapokba telik, ez sokszor okoz problémát a területi védőnők napi munkája során.

A fenti jogszabályi változás csak a területet ellátó védőnőket érintette, az iskolákat ellátó védőnők továbbra is az Egészségmegőrzési Központ felügyelete alá tartoznak.

Az 1997. évi XXXI. törvény meghatározza a gyermekek alapvető jogait és ezen jogok érvényesítésének garanciáit, a gyermekek védelmének rendszerét, alapvető szabályait. A gyermekek védelmét ellátó helyi önkormányzatok, gyámhatóság, bíróságok, rendőrség, ügyészség, pártfogó felügyelői szolgálatként eljáró fővárosi és vármegyei kormányhivatal, más szervezetek és személyek a törvény alkalmazása során a gyermek mindenképp felett álló érdekét figyelembe véve, törvényben elismert jogait biztosítva járnak el.

Az Egészségmegőrzési Központ közvetlenül vagy közvetve a Dunaújvárosban élő gyermekek, fiatalok védelmét szolgálja.

Beszámoló az ifjúság-egészségügyi szolgálat 2024-ban végzett munkájáról

Az ifjúság-egészségügyi szolgálat a 2024-es évben is az Egészségmegőrzési Központ orvosi rendelőjében, valamint a középiskolákban kialakított iskolaorvosi rendelőben látta el feladatát. Ez a tevékenység Dunaújváros középfokú tagintézményeinek képzésében résztvevő tanulók kötelező (megelőző jellegű) szűrését, valamint a szakmai képzésben résztvevő diákok alkalmassági vizsgálatát jelenti. Az orvosi vizsgálatok az adott iskolával előre egyeztetett időpontok alapján történtek, tanítási időn belül. A vizsgálatokról szakorvosi leletet állított ki a szolgálat, melyet átadott a tanulók részére, valamint az I. fokú alkalmassági igazolást is továbbították az iskola felé. 2024. szeptember 1. napjától két főállású iskolaorvos látja el a feladatokat.

Az ifjúság-egészségügyi szolgálati munka az alábbi jogszabályok és rendeletek alapján történik:

- 26/1997. (IX. 3.) NM rendelet az iskola-egészségügyi ellátásról
- 1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről
- 18/1998. NM rendelet a fertőző betegségek és járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről
- 60/2003. (X. 20.) ESZCSM rendelet az egészségügyi szolgáltatások nyújtásához szükséges szakmai minimumfeltételekről
- 2019. évi LXXX. törvény a szakképzésről
- 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról

Az iskolaorvosok által ellátott tanulók létszáma a középiskolákban: 3.394 fő volt 2024-ben, ez a szám 101 gyermekkel volt kevesebb, mint 2023-ban, akkor 3.495 fő volt.

Osztályvizsgálatok éves tematikája

Osztályvizsgálatokat éves tematika szerint végezték el az iskolaorvosok, a középiskolákban a második félévben kezdődő szakmai gyakorlatokhoz egészségügyi könyv érvényesítése (szépészet, kereskedelmi és egészségügyi szakok) technikai és gimnáziumi 10. évfolyamosok szűrése megtörtént. Az 1 éves „műhelymunka” képzésben résztvevők időszakos alkalmassági vizsgálata, 11. évfolyamos tanulók szűrése, illetve számos esetben került sor pályaválasztási tanácsadásra a leendő tanulók számára, mind személyes jelenlét keretében, mind telefonon keresztül. Minden évben márciusban történik a 9. évfolyamosok szűrése, illetve a dobbantó programban résztvevő első évfolyamos tanulók vizsgálata is a szakmai modulképzésnek megfelelően (ABC-eladó, festő).

2024. áprilisban pótszűrések, valamint a szakmai képzést nyújtó osztályokba történő jelentkezők vizsgálatainak megtervezését és egyeztetését az adott iskolákkal végezték az iskolaorvosok (vizsgálati időpontok átadása a szakképző intézmények számára). Nyári szakmai gyakorlatokhoz a tüdőszűrő beutalók kiadása, ezt követően pedig az egészségügyi könyvek érvényesítése történt. 2024. májusban és júniusban a 8. osztályosok beiskolázási vizsgálatának lebonyolítása zajlott az Egészségmegőrzési Központ orvosi rendelőjében. A leendő 9. osztályosok szakképző intézményekbe történő beiratkozása előtt az adott intézmény iskolaorvosánál beiskolázás előtti szakmai alkalmassági vizsgálaton vettek részt. A felvett diákok létszámát április második felében kapta meg az iskolaorvosi szolgálat az oktatási intézményektől. Ez alapján szervezték meg a májusi-júniusi vizsgálatokat. A felvételt nyert tanulók kiértékelését az iskola végezte, a megadott időpontokat mind az iskola, mind az Egészségmegőrzési Központ a honlapján közzé teszi. A rendelkezésre álló rövid határidő miatt szoros együttműködésre volt szükség az iskola vezetősége és az egészségügyi team között.

2024. júliusban és augusztusban a pályamódosítás és az utólag jelentkező új tanulók beiratkozásához szükséges alkalmassági vizsgálatokat végezte el a szolgálat. A leendő 9. osztályos turisztikai technikusok első vizsgálata és a dobbantó programba újonnan felvételt nyert tanulók szakmai alkalmassági vizsgálata modulképzésekre (ABC-eladó, festő) történt meg, valamint a tanévre vonatkozó kötelező jelentés elkészítése és megküldése az ÁEEK felé.

2024. szeptemberében a 13. évfolyamos technikai osztályok szűrése, testnevelés óra alóli felmentések elbírálása, tüdőszűrőre beutalók kiadása, egészségügyi könyvek érvényesítése történt.

2024. októberében és novemberében a végzős 12. évfolyamos tanulók státuszvizsgálata, valamint a végzős speciális szakképzésben résztvevő diákok vizsgálata zajlott.

2024. decemberében a dobbantó program második évfolyamos tanulók alkalmassági és a 11. évfolyamos végzős szakközépiskolások vizsgálata történt meg.

A középiskolákkal, az osztályfőnökökkel előre egyeztetett időpontokban végezték el a technikai, gimnáziumi, szakközépiskolai osztályok páros évfolyamainak (10. és 12. osztály) kötelező szűrővizsgálatait az orvosok. A védőnői alapszűrést követően az iskolaorvossal történik a komplex szűrés. A tanulókat az iskolákban kihelyezett orvosi rendelőbe, illetve az Egészségmegőrzési Központ orvosi rendelőjébe kis csoportokban hívták be az előírásoknak megfelelően, így minimalizálva a várakozási időt.

A szakmai gyakorlatot végző diákok esetében a gyakorlati napokhoz alkalmazkodva végezték a vizsgálatokat.

Az orvosi fogadóórák keretein belül a visszarendelt tanulóktól bekért korábbi szakorvosi leletek áttekintése történt meg, valamint kontroll vérnyomás-, testsúlymérésre és tisztasági vizsgálatra került sor. Az iskolaorvosok által megkért szakorvos leleteket változó arányban hozzák vissza a gyerekek, pedig a szakmai alkalmasság szempontjából is befolyásoló tényező lehet.

A nappali képzésben résztvevő fiatalok várandós kismamák nyomon követése mind iskolaorvosi, mind védőnői szinten megtörtént. Ellenőrzésre került a terhesgondozáson való részvételük, valamint minden esetben testnevelésóra alól felmentést kaptak. A kötelező évközi gyakorlaton való részvétel engedélyezése az egészségi állapotnak megfelelően történt, egyes esetekben bizonyos korlátozások bevezetése mellett (nehéz fizikai munka alól felmentést kaptak, fertőzésveszélyes környezetben nem végezheték a gyakorlatukat).

A diákokkal való találkozásaik során – kellő időt és figyelmet szánva az egyénre – bizalmi légkört tudtak kialakítani, az így folytatott beszélgetések kiváló lehetőséget teremtettek arra, hogy személyre szabott egészségnevelést végezzenek.

A kötelező védőoltások pótlása is év közben folyamatosan történik, az iskolába történő beiratkozáskor a védőnők ellenőrzik az érvényben lévő oltási naptár szerint a védőoltások meglétét. Amennyiben hiányzó védőoltásra derült fény, azok pótlása az előírt oltási protokoll szerint történt.

Elsősegélynyújtás keretein belül nemcsak az iskolában bekövetkező balesetek, sérülések elsődleges ellátása történt, hanem akut megbetegedés esetén is több alkalommal keresték fel a tanulók az iskolaorvosi rendelőket heveny panasszal. Ezt követően – állapotuktól függően – irányítottuk őket háziorvoshoz, illetve egészségügyi intézménybe, szükség esetén a mentőszállításról is gondoskodtunk, kíséretet szerveztünk. Az előírt szabálynak megfelelően az ellátásról szóló dokumentáció beküldése megtörtént az EESZT-be.

A kötelező iskolaorvosi jelentés elkészítése és továbbküldése az ÁEEK felé szintén megtörtént. Az egészségügyi dokumentáció az IER-KRÉTA rendszermodul alkalmazásával valósul meg, ez a program teljes mértékben lefedi az iskolavédőnők, valamint az iskolaorvosok teljes dokumentációját.

Vizsgálatok során szerzett tapasztalatok

Az elmúlt évben továbbra is tapasztalható volt a tanulók fizikai állapotának romlása, egyre több ortopédiai kezelést igénylő eltérés látszódik (gerincferdülés, lúdtalp, térdízületi problémák). Ezek a betegségek összefüggésbe hozhatók a mozgásszegény életmóddal.

A szűréseken egyre több gyereknek adtak beutalót szemészeti szakrendelésre, sok a szemüveges tanuló, ennek oka lehet a kisméretű monitorok használata (okostelefon, tablet).

Fogszuvasodás szempontjából a gyermekeknek mintegy fele veszélyeztetett, melynek hátterében a nagy szénhidrát tartalmú ételek, cukros üdítők fogyasztása és nem utolsósorban az elhanyagolt szájhygiéné és a nem megfelelő táplálkozás áll. Sajnos tovább emelkedett a túlsúlyos tanulók száma is (egyre több az extrém túlsúlyos kategóriába sorolandó tanuló).

Mentális betegségek közül a szorongásos, pánikrohamokkal járó esetek száma növekedett meg. Pszichológiai tanácsadásra az iskolákban változó mértékben van lehetőség, mivel kevés az iskolapszichológus.

Iskola	Az iskolákba beíratott tanulók száma	Megvizsgált tanulók száma	Kiadott orvosi beutalók száma	OMFI-ba utalások száma	8. osztályosok szűrése
DSZC Hild József Technikum, Szakképzőiskola és Szakiskola	193	220	9	0	48
Dunaújvárosi Széchenyi István Gimnázium	440	310	1	0	0
DSZC Rudas Közgazdasági Technikum és Kollégium	546	532	63	0	57
Dunaújvárosi Rosti Pál Gimnázium és Általános iskola	66	54	2	0	0
Pentelei Mentálhigiénés Általános Iskola, Szakképző Iskola, Szakiskola és Gimnázium	122	107	6	0	0
DSZC Lorántffy Zsuzsanna Technikum és Kollégium	326	366	26	0	86
DSZC Kereskedelmi és Vendéglátóipari Technikum és Szakképző Iskola	460	386	57	1	93
DSZC Dunaferri Technikum és Szakközépiskola	624	598	12	2	134
Dunaújvárosi Egyetem Bánki Donát Technikum	617	315	5	0	48
Összesen	3 394	2 888	181	3	466

Beszámoló az iskolavédőnői szolgálat 2024-ben végzett munkájáról

2024-ben a Dunaújvárosban található általános és középiskolákban hét főállású iskolavédőnő látta el az iskolavédőnői feladatokat. Betöltetlen státusz hely nincs, a nyolcadik iskolavédőnő GYED-en van, az ő általa ellátott iskolákat helyettesítésben két védőnő látta el. 2024. december 1. napjától újra visszaállt a munkába.

Az ellátandó tanulók létszáma minimálisan csökkent az előző évhez képest, átlagosan **864** fő létszám jutott egy védőnőre (2023-ban **874** fő/védőnő).

Az önállóan végzett feladatokhoz a minimum feltételek valamennyi védőnő számára rendelkezésre álltak, az eszközök felújítása a költségvetési lehetőségeknek megfelelően folyamatosan zajlik. A napi munkavégzéshez szükséges eszközök ellátása folyamatosan biztosított.

Az iskolákba beíratott gyermekek számának alakulása 2024-ben

Iskola neve	Beíratottak létszáma 2023. szeptember 30.	Beíratottak létszáma 2024. szeptember 30.
Dunaújvárosi Arany János Általános Iskola	414	364
Dunaújvárosi Dózsa György Általános Iskola	593	587
Dunaújvárosi Egyetem Bánki Donát Technikum	621	638
Dunaújvárosi Móricz Zsigmond Általános Iskola	379	406
Dunaújvárosi Petőfi Sándor Általános Iskola	404	402
Dunaújvárosi Vasvári Pál Általános Iskola	469	474
BIROK Szabó Magda Tagintézmény	284	301
Móra Ferenc Általános Iskola, Fejlesztő Nevelés-Oktatást Végző Iskola, EGYMI	160	160
Pentelei Waldorf Általános Iskola, Gimnázium és AMI (ált.iskola)	111	126
Szent Pantaleimon Görögkatolikus Óvoda, Általános Iskola és AMI	210	217
DSZC Dunaferri Technikum és Szakképző Iskola Központi Tagozat	314	289
DSZC Dunaferri Technikum és Szakképző Iskola Villamos Tagozat	313	298
DSZC Hild József Technikum, Szakképző Iskola és Szakiskola	193	154
DSZC Kereskedelmi és Vendéglátóipari Technikum és Szakképző Iskola	464	443
DSZC Lorántffy Zsuzsanna Technikum és Kollégium	326	347
DSZC Rudas Közgazdasági Technikum és Kollégium	484	485
Rudas Technikus	62	104
Dunaújvárosi Rosti Pál Gimnázium és Általános Iskola	66	75
Dunaújvárosi Széchenyi István Gimnázium	575	560
Pentelei Mentálhigiénés Ált. Isk., Szakképző Isk., Szakisk. és Gimnázium	157	120
POK Magángimnázium	382	399
Összesen	6 992	6 949

A jogszabályban előírt kötelezően elvégzendő védőnői szűrések lebonyolítása előírás szerint megtörtént, **4.650** gyermeket szűrtek meg a védőnők.

2024-ben az iskolavédőnők az iskolákban 215 alkalommal tartottak egészségnevelési órát. Az órák száma az előző évhez képest minimálisan csökkent a tartós helyettesítés miatt. A megtartott órák dokumentálása megtörtént.

Általános iskolákra bontva ez a következőképpen alakult:

Általános iskola neve	Óraszám
Dunaújvárosi Arany János Általános Iskola	12
Dunaújvárosi Dózsa György Általános Iskola	69
Szent Pantaleimon Görögkatolikus Óvoda, Általános Iskola és AMI	16
Móra Ferenc Általános Iskola, Fejlesztő Nevelés-Oktatást Végző Iskola, EGYMI	8
Dunaújvárosi Móricz Zsigmond Általános Iskola	11
Pannon Oktatási Központ Gimn., Szakgimn., Technikum, Szakképző Isk., Ált. Isk.	0
Dunaújvárosi Petőfi Sándor Általános Iskola	34
Bocskai István Református Oktatási Központ Szabó Magda Tagintézménye	27
Dunaújvárosi Vasvári Pál Általános Iskola	13
Dunaújvárosi Széchenyi István Gimnázium	0
Összesen (általános iskolai órák)	190

Középiskolákban az alábbi módon valósultak meg az egészségnevelő órák:

Középsíkola neve	Óraszám
DSZC Kereskedelmi és Vendéglátóipari Technikum és Szakképző Iskola	18
DSZC Lorántffy Zsuzsanna Technikum és Kollégium	5
Pannon Oktatási Központ Gimnázium, Szakgimn., Technikum, Szakképző Isk., Ált.	2
Összesen (középiskolai órák)	25

Védőnői órák megoszlása évfolyamok és témák alapján az általános iskolában:

Témakör szerint	Óraszám
Napirend, tisztálkodás (1. osztály)	18
Egészséges táplálkozás I. (2. osztály)	16
Balesetek megelőzése (3. osztály)	16
Serdülőkori változások I. (4. osztály)	42
Egészséges táplálkozás II. (5. osztály)	18
Káros szenvedélyek I. (6. osztály)	36
Serdülőkori változások II. (7. osztály)	24
Felelősség a szerelemben (8. osztály)	20
Összesen (általános iskolai órák)	190

Védőnői órák megoszlása évfolyamok és témák alapján a középiskolákban:

Témakör szerint	Óraszám
Fogamzásgátlás (9. osztály)	2
Fogamzásgátlás (10. osztály)	11
Abortusz- és daganatprevenció (11. osztály)	12
Összesen (középiskolai órák)	25

Kiemelt munkatervi feladat a tanulók **személyi higiéniájának ellenőrzése**. A járványügyi szabályok betartása mellett **10.984 fő** tisztasági szűrését végezték el a védőnők 2024-ben.

A kötelező **iskolai kampányoltások** keretében **2.216 fő** oltásának előkészítésében, lebonyolításában vettek részt a védőnők. A kampányoltások elvégzéséhez, mely az iskolában zajlik, a szülők előzetes tájékoztatása az adott védőoltás tekintetében a védőnők feladata. A szülők ellenállása a gyermekük részére kötelezően beadandó védőoltásokkal szemben sajnos egyre nő. 2024-ben tovább emelkedett az oltásellenes szülők száma, akik a jogszabályi kötelezettség ellenére nem szeretnék beoltatni a gyermeküket. A jogszabályban rögzítetteknek megfelelően az

iskolavédőnő az első, aki jelenti a hatóság felé az oltáselmaradást. Sokszor kerülnek emiatt kellemetlen szituációkba, konfliktusokba a védőnők az oltást megtagadó szülőkkel.

Iskola neve	DTaP oltás	MMR oltás	Hepatitis-B oltás
BIROK Szabó Magda Tagintézménye	25	23	47
Dunaújvárosi Arany János Általános Iskola	55	54	114
Dunaújvárosi Dózsa György Általános Iskola	66	69	101
Dunaújvárosi Móricz Zsigmond Általános Iskola	53	53	85
Dunaújvárosi Petőfi Sándor Általános Iskola	46	46	105
Dunaújvárosi Széchenyi István Gimnázium	35	36	70
Dunaújvárosi Vasvári Pál Általános Iskola	55	52	86
Móra Ferenc Általános Iskola, Fejlesztő Nevelés-Oktatást Végző Iskola, EGYMI	11	13	40
Pentelei Mentálhigiénés Általános Iskola,SZki és Gimnázium	1	1	4
Pentelei Waldorf Általános Iskola, Gimnázium és AMI (gimnázium)	17	17	17
POK Gimnázium, Szakgimnázium, Technikum, Szakképző Isk. és Ált. Iskola	0	0	66
Szent Pantaleimon Görögkatolikus Óvoda, Általános Iskola és AMI	21	21	21
Összesen:	385	385	756

Több általános iskolába érkeztek a tanév során kínai, mongol, ukrán nemzetiségű gyermekek. A kommunikációs nehézségeken túl a külföldről érkezők oltási rendjének a hazaival való összeegyeztetése és a szükséges oltások pótlása a korábbi évekhez hasonlóan kihívást jelentett továbbra is. Oltási dokumentáció hiányában oltásaik pótlása megtörtént vagy folyamatban van.

A 2024. évi a védőoltásokról szóló Módszertani útmutató szerint a 7. évfolyamos gyermekek részére felajánlott (nem kötelező) **Humán Papilloma Vírus oltást** a 2024. évi őszi kampányban a jogosultak **72,5%-a** kérte. Nemek szerinti megoszlásban a **lányok** szüleinek **76,85%-a**, a **fiúk szüleinek 68%-a** igényelte gyermeke részére az oltást.

Általános iskolákra bontva ez a következőképpen alakult

Iskola neve	HPV oltásra jogosultak száma fő	HPV oltást igénylők száma fő
BIROK Szabó Magda Tagintézménye	24	20
Dunaújvárosi Arany János Általános Iskola	60	48
Dunaújvárosi Dózsa György Általános Iskola	53	40
Dunaújvárosi Móricz Zsigmond Általános Iskola	46	30
Dunaújvárosi Petőfi Sándor Általános Iskola	54	35
Dunaújvárosi Széchenyi István Gimnázium	36	29
Dunaújvárosi Vasvári Pál Általános Iskola	43	29
Móra Ferenc Általános Iskola, Fejlesztő Nevelés-Oktatást Végző Iskola, EGYMI	19	14
Pentelei Mentálhigiénés Általános Iskola, Szakiskola és Gimnázium (gimnázium)	3	1
POK Gimnázium, Szakgimnázium, Technikum, Szakképző Iskola és Általános Iskola	36	31
Szent Pantaleimon Görögkatolikus Óvoda, Általános Iskola és AMI	11	7
Összesen:	400	290

A védőnői fogadóórán megjelentek száma **1.111** fő volt. Ez átlagosan 158 fő védőnőként.

Fogadóórákon való részvétel életkor szerinti megoszlása:

1. osztály (fő)	2. osztály (fő)	3. osztály (fő)	4. osztály (fő)	5. osztály (fő)	6. osztály (fő)	7. osztály (fő)	8. osztály (fő)
54	79	37	88	61	113	93	84

9. osztály (fő)	10. osztály (fő)	11. osztály (fő)	12. osztály (fő)	13. osztály (fő)	14. osztály (fő)	15. osztály (fő)	Egyéb (fő)	Összesen (fő)
187	110	68	35	12	0	0	90	1111

Jelen voltak az iskolavédőnők a leendő 1., illetve 9. évfolyamosok beiratkozásán, melynek megszervezése is szintén az ifjúság-egészségügyi szolgálat feladata. A lebonyolítása az Egészségmegőrzési Központ orvosi rendelőjében zajlott.

A tantestületi értekezleteken 9 alkalommal vettek részt a védőnők, szülői értekezleteken 11 alkalommal voltak jelen.

Az iskolavédőnők júniusban részt vettek a Vármegyei Védőnő Nap alkalmából Székesfehérváron tartott ünnepségen. Védőnői járási munkaértekezlet 2024-ben 2 alkalommal került megrendezésre Dunaújvárosban.

A Fejér Vármegyei Rendőr - Főkapitányság Dunaújvárosi Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály Bűnmegelőzési Alosztályának tevékenysége

2024. évben Dunaújvárosban (a Dunaújvárosi Rendőrkapitányság egész illetékességi területét tekintve)

- 1 gyermekkorú ellen indított büntetőeljárást,
- 16 gyermekkorú személy vált bűncselekmény áldozatává, sértettjévé,
- 28 fiataikorú bűnelkövető ellen indított eljárást, és
- 14 fiataikorú személy vált bűncselekmény áldozatává, sértettjévé.

A 2023. évhez képest a fenti számok növekedést mutatnak, a tavalyi évben egy gyermekkorú ellen sem indítottak büntetőeljárást, bűncselekmény áldozatává, sértettjévé 2 gyermekkorú személlyel kevesebb vált, valamint 6 fiataikorú bűnelkövetővel kevesebb ellen indítottak eljárást.

Egyedül a fiataikorú személyek bűncselekmény áldozatává, sértettjévé válásánál mutatkozik csökkenés, 2024. évben ez a szám 6 személlyel kevesebb a 2023. évhez képest.

A gyermek-, és fiataikorúak leggyakrabban a családon belüli erőszak, a házasság, család, ifjúság, és nemi erkölcs elleni bűncselekmények áldozataivá válnak. Jellemzően ezen bűncselekmények: testi sértés, kiskorú veszélyeztetése, tartás elmulasztás.

A családon belüli erőszakon túl a kiskorúak az iskolai erőszak, vagyon elleni és erőszakos bűncselekmények áldozatává válnak. Áldozattá válásuk helyszíne elsősorban a családi környezet, oktatási intézmény, szórakozóhelyek és azok környéke.

Az iskolai erőszak, és az iskolában bekövetkező vagyon elleni bűncselekmények esetén nagyarányú látenciával kell számolni, tekintve a bántalmazott gyermekek életkorát: élettapasztalat

hiányában hisznek az elkövetőknek, akik fellépésükkel meggyőzik, hogy további bántalmazásokat kell elszenvedniük, ha valakitől segítséget kérnek.

Az iskolán belüli erőszak egyre gyakrabban előfordul a digitális eszközök, a mobiltelefonok, az internet segítségével elkövetett, úgynevezett „online bántalmazás, az online zaklatás – cyberbullying”.

Azok a fiatalkorúak, akiknek sérelmére az iskolán belül bűncselekményt követnek el, általában visszahúzódoak, magatartásuk problémamentes. Sérelmükre a bűncselekményt többnyire idősebb diáktársaik követik el.

A fiatalkorúak sérelmére gyakran szórakozás közben követnek el bűncselekményt. A szórakozóhelyeken gyakran őrizetlenül hagyják az értékeiket és így válnak lopás áldozatává. Felfokozott pszichés állapotban, gyakran ittasan hivalkodóan viselkednek és ennek következményeként válnak bűncselekmény áldozatává, keverednek garázdaságba, mely során akár hamar elkövetőkké válhatnak. A fiatalkorúak jellemzően egymás sérelmére követik el tetteiket.

Az áldozati magatartásoknak továbbra is a leggyakoribb fajtája a felelőtlenség, az óvatosság hiánya, az ittasságból adódóan a védekezésre, illetve akaratnyilvánításra képtelen állapot, a félelemérzet hiánya.

Magyar Református Egyház Újváros Drogambulancia tevékenysége 2024. évben

2024. évben 15 fő kiskorút részesítettek ellátásban a gyermek addiktológiai járóbeteg ellátás keretein belül, melynek nemek szerinti eloszlása 15 fő fiú és 0 fő lány.

Minden ellátott egyéni esetvezetésben részesült, szabadidős programokat számukra nem szerveztek.

2024. december 2-án a Pentelei Waldorf Iskola egy osztályának tartottak drogprevenációs foglalkozást az ambulancia közösségi helyiségében.

Jövőre vonatkozó célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján

Dunaújváros Megyei Jogú Város Önkormányzata eleget tesz a Gyvt-ben meghatározott, részére kötelezően előírt feladatellátásnak.

Dunaújváros Megyei Jogú Város gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenységének értékelése

A 2024. év tapasztalatai azt mutatják, hogy a gyermekvédelmi rendszer szereplőinek hatékony együttműködése a minőségi kommunikáció és a rendszeres információcsere továbbra is elengedhetetlenek.

A szakmai támogatás és az együttműködés fontos eszköz. A mindennapokban önállóan dolgozó kollégák együttműködnek és megosztják egymással tapasztalataikat, segítséget kérnek szakmai dilemmákban, ventilálnak érzelmileg megterhelő esetekről.

A 2024. évben a szakmai együttműködés töretlen volt, mely elengedhetetlen a hatékony segítő munka megvalósításához. Az egyénfókuszú segítés tevékenysége meghatározó szelete a gyermekvédelmi tevékenységeknek. Célja, hogy elősegítse a gyermekek, tanulók óvodai és iskolai beilleszkedését, előmenetelét, fejlődését, segítse az elakadások felderítését, megoldását, feltárja a veszélyeztetettséget.

A területen dolgozó szakemberek a felmerülő nehézségeken túl arra törekedtek, hogy a szülőkkel szoros együttműködést alakítsanak ki ezzel elősegítve a következetes munkát, ami elősegíti – a szülő, illetve a szülő - gyermek kapcsolat javulását.

Dunaújvárosban a gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézmények működése a területen dolgozó szakmailag kompetens segítő szakemberek közreműködésével valósítható meg, akik a morális és erkölcsi normák megtartása mellett beemelik a rendszerbe a változásokat.

A beszámolóból megállapítható, hogy Dunaújváros Megyei Jogú Városban a gyermekvédelmi tevékenységet Önkormányzatunk és a gyermekvédelmi szolgálat szakemberei közösen, a jogszabályok betartásával végzik.